

Pla d'acció cultural

Masquefa

2025

TAULA DE CONTINGUTS

1.	Introducció al Pla d'Acció Cultural.....	3
1.1.	Antecedents, justificació i objectius	3
1.2.	Estructura del pla i metodologia	4
2.	Diagnòstic	6
2.1.	Anàlisi territorial	6
2.2.	La cultura a Masquefa	28
2.3.	Conclusions del diagnòstic cultural de Masquefa	78
3.	Estratègia pel període 2025-2031.....	82
	Eix estratègic 1: Incrementar l'arrelament i la identitat local.....	85
	Eix estratègic 2: Potenciar la cohesió social atenent a la diversitat de perfils poblacionals	91
	Eix estratègic 3: Fer créixer el sistema cultural del municipi	93
	Eix estratègic 4: Cultura, cicles de la vida i educació	101
	Eix estratègic 5: Millorar la governança i la gestió de la cultura	104
	Recomanacions per a la implementació del Pla d'Acció Cultural	108
4.	Consideracions finals.....	110
5.	Referències bibliogràfiques	111
6.	Annexos.....	112
6.1.	Relatòries sessions de treball grupals	112
6.2.	Entrevistes realitzades	137
6.3.	Crida ciutadana	140
7.	Crèdits	147

1. Introducció al Pla d'Acció Cultural

1.1. Antecedents, justificació i objectius

L'Ajuntament de Masquefa s'ha marcat com a objectiu de govern promoure la convivència, la participació i la dinamització cultural del municipi traçant un full de ruta per **fer de la cultura un dels eixos principals de la política municipal** i obrir un procés de reflexió i projecció amb els agents culturals locals. Més concretament, en el **Pla d'Actuació Municipal** pel període 2023-2027, l'eix de transformació III és el de la pertinença, on "l'educació, la cultura, l'esport, la inclusió i la igualtat han d'esdevenir vectors de la Masquefa del futur". A més, Masquefa també està compromesa amb l'**agenda 2030** i els objectius de desenvolupament sostenible.

A l'informe **Culture in the implementation of 2030 agenda** es subratlla la importància de la presència de la cultura en l'àmbit local alhora que els **drets culturals** ara mateix són el focus de les polítiques culturals, tant a escala europea com estatal i municipal, amb l'objectiu de reduir les desigualtats presents a la nostra societat. Des de la Declaració Universal dels Drets Humans l'any 1948, són diversos els documents i iniciatives que han concretat en què consisteixen aquests drets però, tractant-se de l'àmbit municipal, si ens fixem en el que va elaborar l'organització de Ciutats i Governos Locals Units (CGLU) al 2015, l'Agenda 21, hi veurem com s'entén la cultura com el quart pilar de l'Estat del Benestar (àmbit mediambiental, econòmic, social i cultural) i es posa al centre de les polítiques culturals a les persones i no al mercat o les ciutats. És a dir, allò primordial és **garantir l'accés, la democratització, la formació i la pràctica cultural de la població**. D'aquesta manera serà com garantirem una millor cohesió social i participació ciutadana, així com una població més arrelada culturalment.

Els drets culturals en les polítiques municipals es refereixen a la garantia que totes les persones puguin gaudir, expressar-se i participar activament en la cultura de la seva comunitat. A nivell local, els drets culturals impliquen:

1. Accés a la cultura: Tothom ha de tenir oportunitats iguals per accedir a activitats culturals, com ara exposicions, música, teatre, o festivals, independentment del seu origen o situació socioeconòmica.
2. Participació cultural: Les persones han de poder involucrar-se en la creació i expressió cultural, ja sigui com a espectadors o com a participants actius (artistes, creadors, etc.).
3. Preservació del patrimoni cultural: Els municipis han de vetllar per la conservació i promoció del patrimoni cultural local, incloent-hi les tradicions, llengües, monuments i altres elements que identifiquen una comunitat.
4. Drets lingüístics: Es reconeix el dret de fer servir la llengua pròpia de la comunitat en l'àmbit cultural, educatiu, administratiu i en els mitjans de comunicació locals.
5. Diversitat cultural: Fomentar la inclusió de diferents cultures i minories, creant espais d'interacció on les diverses formes d'expressió cultural siguin respectades i valorades.

A trets generals, les polítiques municipals orientades als drets culturals busquen promoure la inclusió, la igualtat i la diversitat cultural, creant espais accessibles i inclusius per a tots els membres de la comunitat i el territori on es desenvolupen. A més, en el context de les actuals emergències, **la cultura també ha de tenir un paper fonamental en els municipis en el marc de les estratègies de sostenibilitat**, com una agència ecosistèmica interdependent que connecta amb la societat, l'economia i el territori (Pekkarinen, 2025). Per l'autora, cal concebre els ecosistemes culturals com a motors de desenvolupament local sostenible i com a garants de la diversitat cultural.

El Centre d'Estudis i Recursos Culturals de la Diputació de Barcelona (CERC), responnent a la demanda de l'Ajuntament ha realitzat **el procés d'elaboració del Pla d'Acció Cultural de Masquefa**. Aquest Pla ha de servir per a elaborar una diagnosi sobre el mapa cultural del municipi, contemplant les seves potencialitats que té així com aquells àmbits i aspectes sensibles de millora. A partir de la diagnosi, i de forma consensuada, s'elaboren un seguit de propostes estratègiques per a impulsar la cultura al municipi responnent a la seva ubicació, les seves particularitats de base i al context poblacional, amb una proposta de calendari a curt, mig i llarg termini. En aquest marc, el Pla d'Acció Cultural és l'eina per planificar i donar coherència a la política cultural del municipi en els propers anys.

1.2. Estructura del pla i metodologia

L'elaboració del PAC s'estructura en dues fases principals i diferenciades. Una primera fase de diagnòstic i una fase posterior de definició estratègica dels principals eixos i línies de treball en base a les conclusions de la diagnosi.

A la **diagnosi** s'analitza la situació de partida en relació a les especificitats del municipi a través de dades sociodemogràfiques, econòmiques i socioculturals amb l'objectiu de disposar d'una radiografia pròpia i local. També inclou la realització d'un mapa cultural del municipi, on apareixen els principals agents, recursos, equipaments i programacions culturals que en formen part; i, per últim, una taula resum de detecció de fortaleeses, debilitats, amenaces i oportunitats de millora en l'àmbit cultural de Masquefa.

A l'**estratègia**, un cop feta l'anàlisi del sector cultural a Masquefa, i tenint en compte les voluntats de l'equip de govern així com també les necessitats i ambicions dels agents culturals del municipi, s'elabora una estratègia cultural consensuada de Masquefa per als propers 5-10 anys, entenent que la voluntat de l'equip de govern és que aquest pla transcendeixi el seu mandat. Se'n deriven diferents eixos amb uns objectius i unes accions per a dur-los a terme que es concreten en un marc temporal-espacial i dirigides a diferents perfils de públic i franges d'edat.

Tenint en compte els valors i els objectius que prevalen tant en l'actual Pla de Govern com en la demanda del PAC, es dirigeix l'estratègia cap a una visió de la **cultura com a eix vertebrador de les polítiques municipals** així com un element cohesionador de la població i el municipi.

La **metodologia de treball** s'estructura en diferents parts i combina mètodes variats de recull i anàlisi d'informació que trobareu detallat a l'annex on s'especifica la informació completa en relació a les sessions portades a terme i les persones participants. les parts següents. De forma esquemàtica s'ha seguit els punts que es mencionen a continuació:

- Recerca d'informació quantitativa obtinguda a: IDESCAT, HERMES, Visor 2030, MesuraDel, dades de despesa municipal en cultura facilitades pel Centre d'Estudis i Recursos Culturals de la Diputació de Barcelona, dades del departament de Desenvolupament Econòmic de la Diputació de Barcelona, dades de programes culturals de l'Oficina de Difusió Artística de la Diputació de Barcelona, dades facilitades per l'Ajuntament de Masquefa i obtingudes a través del seu web, mapa de la Lectura Pública de Catalunya (MLPC), entre d'altres.
- Anàlisi de documentació i fonts secundàries sobre la realitat social i cultural del municipi.
- Treball de camp: visites als equipaments culturals i altres equipaments del municipi amb usos culturals i entrevistes als responsables polítics, personal tècnic de Cultura, Joventut i d'altres àrees.

- Entrevistes a informants claus.
- Focus grups amb cos tècnic de l'Ajuntament, equip de govern, entitats, col·lectius i agents culturals claus que permeten ampliar la mirada sobre la realitat cultural del municipi i recollir les seves principals inquietuds i expectatives.
- Crida ciutadana mitjançant una enquesta digital, amb adaptacions específiques pel sector de la gent gran i per les escoles de primària.

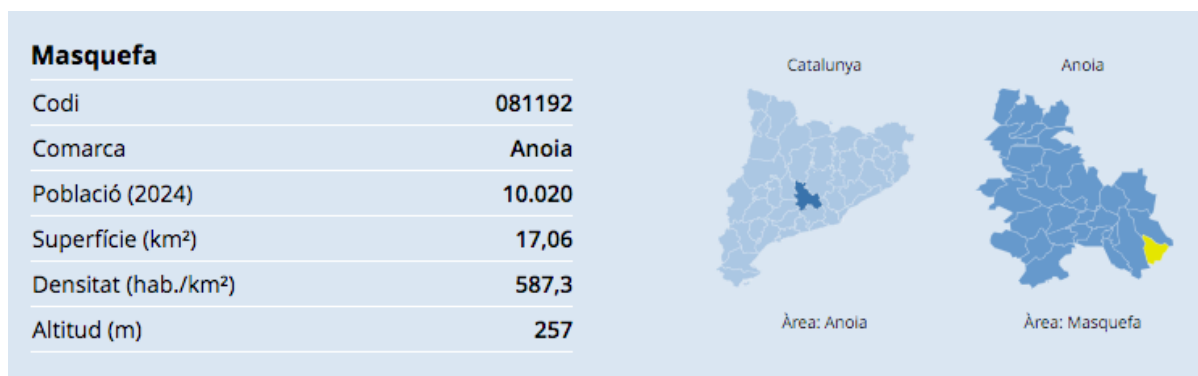
És important ressaltar que la recerca qualitativa parteix de **metodologies participatives** per tal de disposar de més coneixement de l'estat de la qüestió cultural. Destaquem la crida ciutadana general i els focus grup amb l'equip de govern, tècnics i tècniques de l'ajuntament, entitats i altres agents culturals, per a copsar de primera mà les necessitats de la població en termes culturals, així com el nivell d'interès cultural o el nivell de satisfacció amb l'oferta en termes de formació, recerca, creació, exhibició i difusió. Per altra banda, també s'ha fet recerca en relació als municipis veïns, s'han visitat els equipaments culturals i altres equipaments del municipi amb usos culturals.

2. Diagnòstic

2.1. Anàlisi territorial

2.1.1. Context geogràfic: un municipi entre tres comarques

Imatge 1. Síntesi de context del municipi de Masquefa, 2024.

Font: Idescat

Masquefa és un municipi situat a l'**extrem més oriental de la comarca de l'Anoia, que limita amb les comarques del Baix Llobregat i l'Alt Penedès**. Compta amb una extensió de 17,06 quilòmetres quadrats dins de la depressió prelitoral, en la zona de transició entre la Catalunya interior i l'àrea metropolitana de Barcelona (tal i com es pot veure a la imatge 2, mapa de context). Des de la vessant geomorfològica, Masquefa presenta un terreny suaument ondulat, on els retalls al·luvials de les rieres trenquen la monotonia estratificada, conformant un gran nombre de torrents i barrancades provinents de Montserrat que s'enfonsen cap el Llobregat.

El municipi es troba a una altitud mitjana de 256 metres sobre el nivell del mar, mentre que la cota més elevada, a 339 metres, està localitzada a la part nord-oest del terme, en la confluència amb el municipi d'Hostalets de Pierola (Anoia). La vila llinda al nord precisament amb aquest poble, seguint la riera de Claret i el torrent de l'Ocata; al sud, Masquefa confina amb Sant Llorenç d'Hortons (Alt Penedès), avançant per una part del torrent de la Masia; per la zona est, la vila limita amb Sant Esteve Sesrovires (Baix Llobregat); Piera (Anoia) és el municipi que confronta amb Masquefa per la banda oest, seguint la riera de Can Bonastre i la riera de Mas Falquet. La xarxa viària que comunica Masquefa té com a eix principal la carretera B-224, que travessa el municipi d'oest a est. Els Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya i la Hispano Igualadina cobreixen la franja Igualada – Barcelona.

Imatge 2. Mapa de context metropolità del municipi de Masquefa.

Font: ICGC

El nucli urbà de Masquefa que està format per la zona antiga, per les zones que es van construir als anys 60 i per les que s'han construït en els últims anys. La resta de poblament es reparteix entre algunes masies disperses pel terme, el poble de la Beguda Alta i els barris de Can Parellada (adjunt al casc urbà per la part nord-est), el Maset i Can Quiseró (part sud del municipi), i Can Valls (adjunta al casc urbà per la part sud-oest).

Aquesta tipologia d'assentament de població presenta **reptes de cohesió entre nuclis i barris** (tal i com es pot veure a les imatges 3 i 4, ortofotomapes comparatius d'ocupació del sòl i creixement de zones residencials entre 1993 i 2023), on manquen, per absència de plantejament urbanístic i pel propi creixement i tipologia d'urbanització, alguns serveis bàsics així com infraestructura cultural que ajudi a descentralitzar el nucli antic del municipi.

Imatge 3. Ortofotomapa per veure l'evolució de l'ocupació del sòl, vol any 1993.

Font: VISSIR ICGC

Imatge 4. Ortofotomapa per veure l'evolució de l'ocupació del sòl, vol any 2023.

Font: VISSIR ICGC

Masquefa, actualment presenta característiques d'un **municipi rural situat en una zona industrial**. La seva proximitat a les ciutats intermèdies del Baix Llobregat (Martorell, Esparreguera, Abrera o Sant Andreu de la Barca) i el seu potent teixit industrial, fan que el municipi tingui una idiosincràsia social i econòmica molt enfocada a les zones industrials pròximes en l'àmbit metropolità barceloní.

Cal destacar que una de les principals activitats econòmiques del municipi va ser la viticultura. Avui encara hi ha producció de la vinya, ara sota la Denominació d'Origen Penedès, que fins i tot té relació amb el nom de la població, considerat d'arrel àrab i que significa 'lloc fèrtil' (meskéfe). A posteriori, la indústria va substituir la vinya com a motor econòmic durant molts

anys de l'economia i la configuració del territori. L'antiga Fàbrica Rogelio Rojo, avui principal equipament que acull usos culturals de la ciutat n'és el principal símbol d'aquest període decisiu per al desenvolupament de la vila. Avui dia, l'economia ha basculat, com molts d'altres municipis de l'entorn, cap al sector serveis. Per ampliar els detalls històrics que han anat configurant l'actual Masquefa, l'Ajuntament va elaborar l'exposició **Masquefa un recorregut per la història**. L'exposició repassa diferents episodis de la història de Masquefa des del miocè fins als anys 2000, i esdevé la primera retrospectiva històrica del municipi enfocada a la ciutadania. Es va inaugurar en format físic el 24 de setembre de 2022, en el marc de la Festa del Raïm.

El municipi de Masquefa s'ubica entre tres comarques del nord-est de la regió metropolitana.

Poblament dispers amb dos nuclis i barris amb creixement sostingut en les últimes dècades.

Àrea cruïlla amb ambivalència rural-urbà.

Morfologia urbana fragmentada que és percebuda en clau negativa perquè afecta a la mobilitat dels habitants i a la cohesió social i urbana

Masquefa esdevé un a escala local i metropolitana en un paratge privilegiat per la seva ubicació.

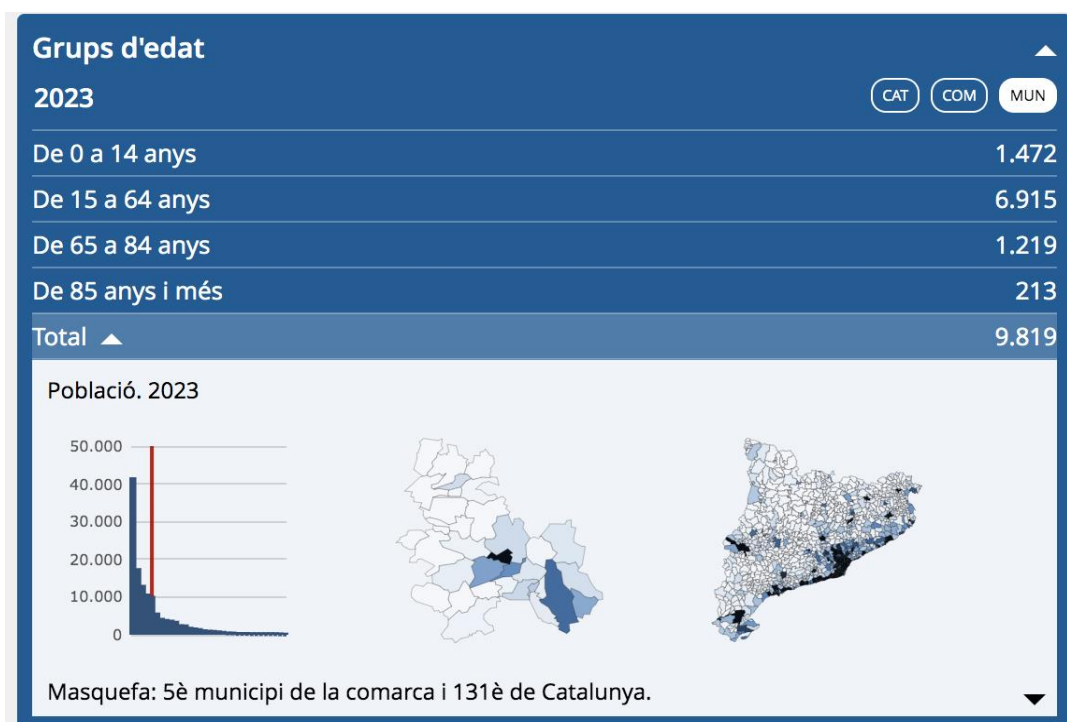
2.1.2. Població: evolució, densitat i origen

A continuació volem subratllar alguns trets singulars demogràfics per tal de disposar d'una fotografia actualitzada com a diagnosi territorial on situar i projectar el Pla d'Acció Cultural. El municipi actualment té **més de 10.024 habitants** (2024). La seva densitat de població **ha passat de 268,6 hab/km² l'any 2000 a 587,3 a l'actualitat**, degut a l'increment de la població resident malgrat el poblament dispers que comporta reptes derivats de la manca de planificació urbana i de serveis. Des del 1965 s'han desenvolupat al terme nombroses urbanitzacions que han acabat esdevenint residències permanents a causa de la proximitat als centres industrials de Martorell i Barcelona. Això, juntament amb el creixement industrial, ha fet augmentar el cens municipal passant dels 1.605 habitants de 1970 a més de 10.000 l'any 2024.

Masquefa era un poble **tradicionalment pagès en els seus orígens**, dedicat molt especialment al **conreu de la vinya**. Des de mitjans dels anys 60 arran del procés d'industrialització intensiva a l'àrea metropolitana de Barcelona, el poble va iniciar un creixement urbanístic centrat en la construcció de nous barris. En aquells anys, les construccions servien bàsicament com a segones residències per als caps de setmana o els mesos d'estiu. Aquest fenomen ha disminuït quasi totalment i molts d'aquests habitatges s'han convertit en primera residència. Aquest fet, més l'aprovació urbanística del Pla Sud l'any 1989, la bona xarxa de comunicacions i l'habitatge més econòmic que a Barcelona, han convertit Masquefa en un municipi amb un important volum de nouvinguts, sobretot **parelles joves provinents majoritàriament de l'àrea metropolitana de Barcelona**, entre els anys 1998 i 2008. En els anys més recents el municipi ha anant incrementant població de primera

residència, superant el topall dels 10.000 habitants l'any 2024. Aquest fet té grans impactes de govern local així com de construcció d'imaginari que es vinculen a la noció de “poble dormitori” o la dicotomia “masquefins de tota la vida” i “persones novvingudes”.

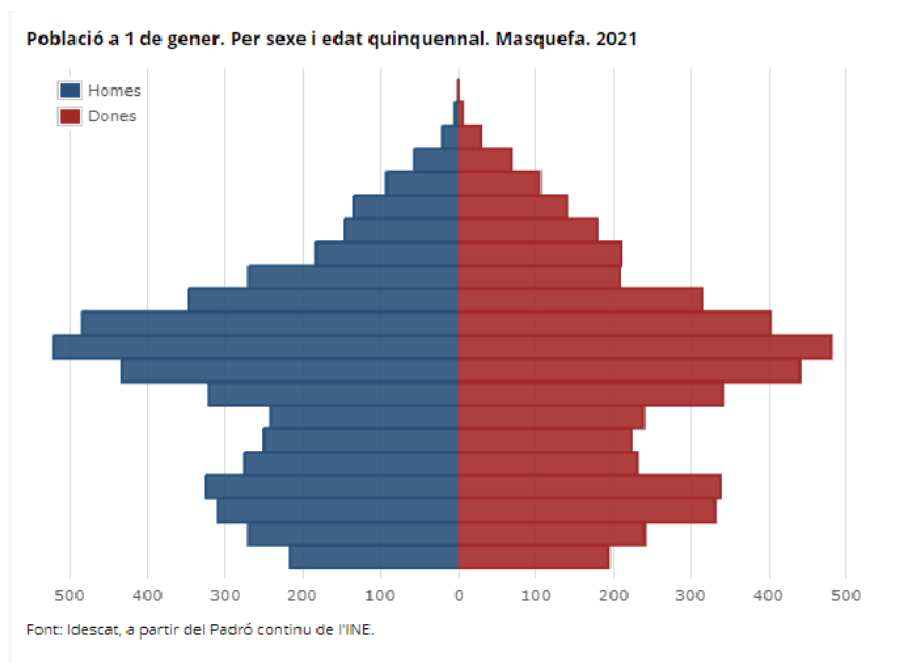
Gràfic 1. Distribució de població per grups d'edat a l'any 2023

Font: Idescat

La distribució per grups d'edats es recull en els gràfics següents extrets de l'Idescat, i compaginats amb la piràmide de població desagregada per sexe, podem veure com la base de la piràmide és més estreta que el cos central, seguint així el patró de les societats occidentals contemporànies. En termes absoluts, hi viuen més homes que dones, tot i que en els grups d'edat més avançada, la proporció de població femenina és major, contràriament als grups d'edat adulta jove, en què la proporció s'inclina més cap a la població masculina.

Gràfic 2. Distribució de població per sexe a l'any 2023

Font: Idescat

La gran majoria dels habitants de Masquefa, 7463, han nascut a Catalunya. A la resta d'Espanya 1402 i a l'estranger, 954, suposant el 7% de la població del municipi. Per l'any 2024, segons l'Idescat, la mitjana de població estrangera a Catalunya és del 18%, al Baix Llobregat el 12,42%, a l'Alt Penedès 11,80% i a l'Anoia el 10,71%. Per tant, comparativament, es constata que la xifra del municipi de Masquefa és més baix que el seu entorn i que la mitjana catalana.

Gràfic 3. Població de Masquefa 2023. Per nacionalitat i sexe.

	Espanyola	Resta de la Unió Europea	Resta d'Europa	Àfrica	Amèrica del Nord i Central	Amèrica del Sud	Àsia i Oceania	Total
Homes	4.667	56	30	138	16	47	51	5.005
Dones	4.503	56	27	95	23	76	34	4.814
Total	9.170	112	57	233	39	123	85	9.819

Font: Idescat, a partir del cens poblacional anual de l'INE.

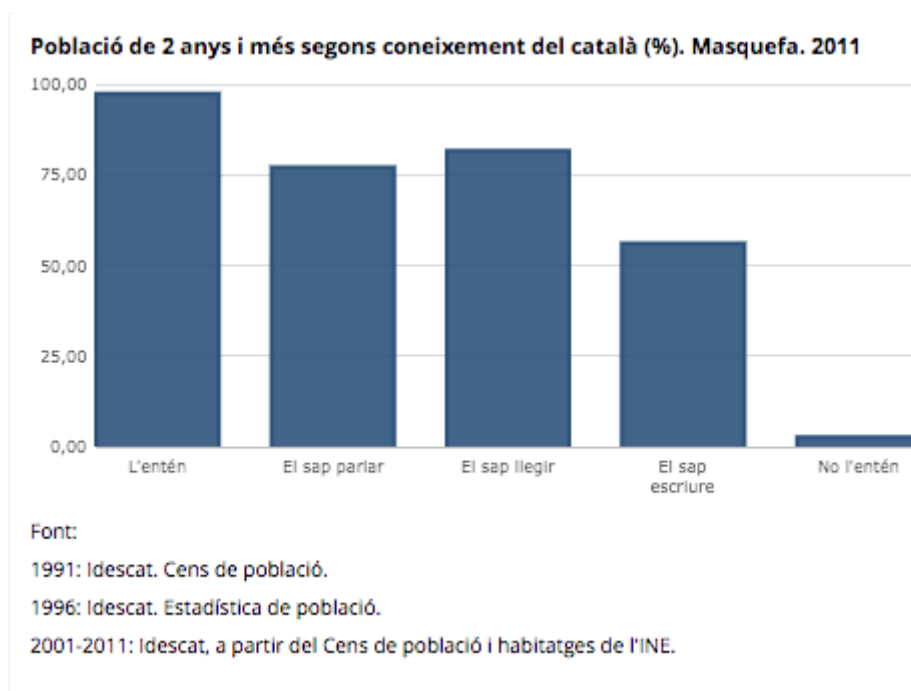
Destaca, tanmateix, un increment a la última dècada del XX i inicis del XXI. La distribució més detallada s'adjunta a continuació i és destacable que hi ha més homes provinents d'Àfrica, més dones provinents d'Amèrica i més homes d'origen asiàtic.

Pel que fa a la estructura de les llars, la major part de la població respon al **model de parella amb fills**, el 42% del total, que ocupa també la majoria de tipologia de llar que es

complementa amb la grandària, on domina de 2 a 4 persones. Aquestes dades de l'Idescat es complementen amb el 20% de parelles sense fills i el 19,8% de persones soles.

Si prestem atenció a l'ús de la llengua, la població de Masquefa està per damunt de la mitjana catalana segons les dades disponibles per a l'any 2011. El 65,1% de la població catalana té coneixement en totes les habilitats de la llengua catalana. Si ens fixem de forma més detallada en el coneixement tenim que a Masquefa el 97,5% entén el català en relació a un 2,5% que no l'entén. A nivell de Catalunya, la xifra oscil·la del 95,9 que l'entén sobre un 4,1% que no l'entén. Malgrat no disposar de dades municipals actualitzades, disposem de les conclusions de l'*Enquesta d'usos lingüístics de la població per l'any 2023* a escala catalana on s'especifica que l'edat, l'origen geogràfic i l'àmbit d'ús afecta els usos lingüístics. Així, malgrat créixer en nombre absolut de parlants, els percentatges de català es mantenen o baixen alhora que el nivell de coneixement de català continua essent inferior al del castellà en totes les edats. Masquefa va ser el poble natal de la lingüista Carme Junyent Figueras i des de fa poc la biblioteca porta el seu nom, fet que mostra l'interès i la prioritat de reforçar l'eix de l'ús de la llengua catalana.

Gràfic 4. Grau de coneixement de la llengua catalana de la població de Masquefa

En donar un cop d'ull a les **projeccions de població municipal a l'horitzó 2041**, veiem que Masquefa creixerà globalment un 24,5%, amb una piràmide de població repartida en 14,3% en persones de menys de 15 anys, 58,7% de 16 a 64 i el 27% de 65 anys i més. Malgrat es tracti d'una projecció, és un indicador a tenir present en relació a les polítiques municipals a mig termini, especialment les relacionades amb habitatge, cures i inclusió. Aquest repte s'interrelaciona amb el fet que Masquefa sigui **un dels 46 municipis impulsors de les Agendes Urbanes Locals de Barcelona**, així com un dels municipis petits més actius en la implementació d'estratègies innovadores de futur basades en la sostenibilitat, l'equitat i la resiliència.

La població jove actual de 12 a 29 anys de Masquefa és de 2.133 persones (Padró municipal, 2022). Representen el 21,55 % de la població total del municipi, un pes relatiu més elevat que el del conjunt de la comarca de l'Anoia (18,51%) i de Catalunya (18,49%). Per franges d'edat,

l'any 2022 la més nombrosa es la dels 24 als 29 anys, la qual representa més del 30% del jovent del municipi. En segon lloc hi trobem la franja major d'edat dels 15 als 19 anys. Seguidament hi trobem la franja dels 20 als 24 anys i finalment la de 12 a 14 anys.

La distribució de la gent jove per barris recollida al Pla Local de Joventut (2023-26) mostra més concentració al nucli de Masquefa però també un significatiu percentatge de dispersió en barris:

Gràfic 5. Població jove per barris 2022

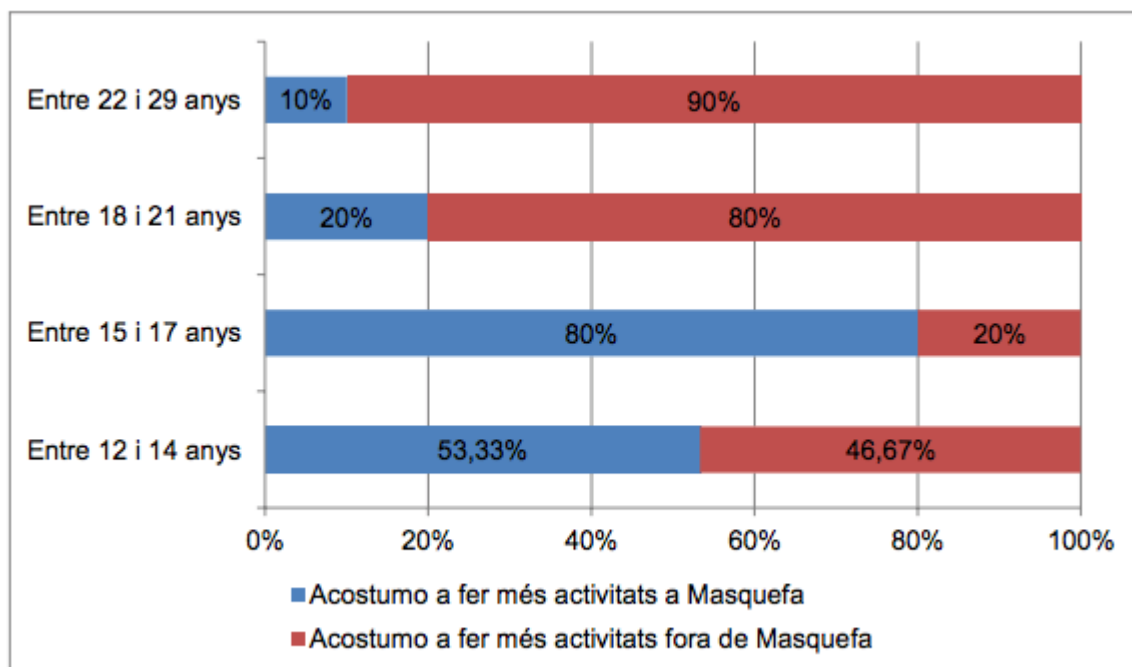
	Can Parellada			Can Quiseró			Can Valls		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
de 12 a 14 anys	36	28	64	4	5	9	3	8	11
de 15 a 19 anys	57	76	133	15	9	24	3	8	11
de 20 a 24 anys	59	48	107	10	8	18	2	5	7
de 25 a 29 anys	53	35	88	11	9	20	4	5	9
Total joves			392			71			38
% joves del total de joves municipi			18,40%			3,13%			1,78%

	La Beguda			Masquefa			El Maset		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
de 12 a 14 anys	16	20	36	106	103	209	27	26	53
de 15 a 19 anys	24	23	47	166	143	309	47	44	91
de 20 a 24 anys	19	15	34	148	119	267	38	29	67
de 25 a 29 anys	23	20	43	203	210	413	27	36	63
Total joves			160			1198			274
% joves del total de joves municipi			7,51%			56,24%			12,86%

Font: Diagnosi del Pla local de Joventut. Ajuntament de Masquefa

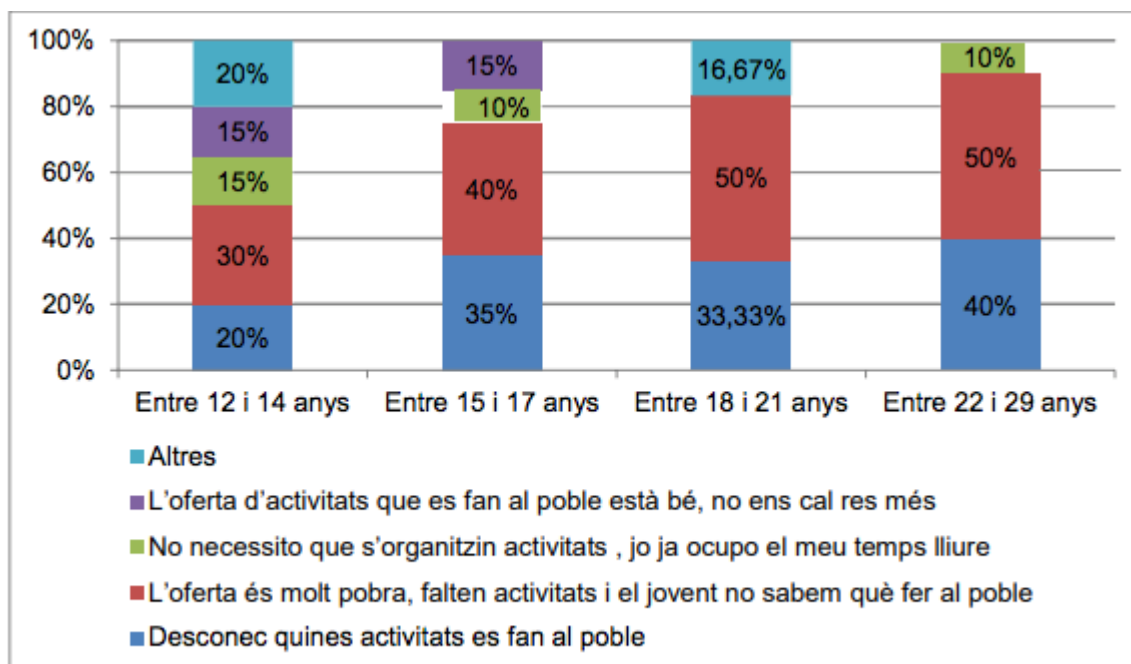
Pel què fa a l'ús del temps, a l'enquesta jove realitzada l'any 2020 en el marc del Pla local de joventut, que dona resposta a la pregunta "on fas activitats durant el teu temps lliure els caps de setmana?", menys a la franja de 15 a 17 anys, observem un gran percentatge que surt fora del municipi. Si intentem donar resposta a aquest fet, veiem que es complementa amb la valoració de l'oferta d'activitats programades, on per exemple, en la franja 18-29, el 50% considera que l'oferta és molt pobre.

Gràfic 6. Enquesta feta a joves del municipi al Pla de Joventut sobre el desenvolupament de l'oci i el lleure, 2020.

Font de les dades: Enquesta Jove 2020. Elaboració de la Diagnosi del PLJ de Masquefa.

Gràfic 7. Enquesta feta a joves del municipi al Pla de Joventut sobre què n'opinen de la programació cultural, 2020.

Font de les dades: Enquesta Jove 2020. Elaboració de la Diagnosi del PLJ de Masquefa.

Des del 1965 s'han desenvolupat al terme nombrosos barris que han acabat esdevenint residències permanents a causa de la proximitat als centres industrials de Martorell i Barcelona

Masquefa ha superat recentment els 10.000 habitants i ha passat d'una densitat de 268,6 hab/km2 l'any 2000 a 587,3 hab/km2 a l'actualitat.

Municipi amb un important volum de nouvinguts, sobretot parelles joves provinents majoritàriament de l'àrea metropolitana de Barcelona, entre els anys 1998 i 2008.

A Masquefa, segons les dades disponibles a l'any 2011, el 97,5% entén el català en relació a un 2,5% que no l'entén. Atenent al creixement de la població caldria actualitzar aquestes dades a escala municipal.

Construcció d'imaginari que es vinculen a la noció de "poble dormitori" o la dicotomia "masquefins de tota la vida" i "persones nouvingudes"

La gran majoria dels habitants de Masquefa, 7463, han nascut a Catalunya. A la resta d'Espanya 1402 i a l'estranger, 954, suposant el 7% de la població del municipi.

La població jove representa el 21,55 % de la població total del municipi, un pes relatiu més elevat que el del conjunt de la comarca de l'Anoia (18,51%) i de Catalunya (18,49%).

2.1.3. Realitat socioeconòmica i desenvolupament local

Més de la meitat de la població té la segona etapa d'educació secundària i **més del 25% amb educació superior** (dades % de nivell de formació assolit, Idescat 2022). Pel que fa a les característiques laborals, observem que **en l'àmbit d'autònoms predomina el sector serveis**, seguit de construcció, indústria i agricultura. Pel que fa a l'atur registrat per sexes, veiem que de mitjana anual del 2023, hi havia 315 dones i 181 homes, un percentatge no alarmant però sí que presenta un fort biaix de gènere. Per últim, el municipi té unes 1600 persones pensionistes.

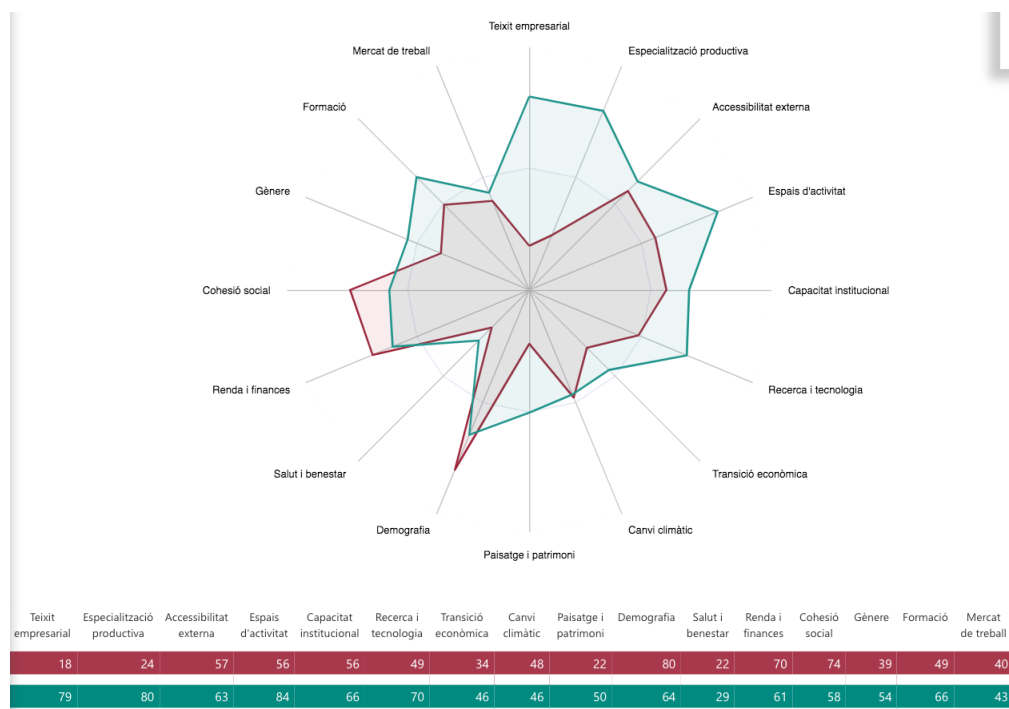
Per conèixer la realitat socioeconòmica la Diputació de Barcelona disposa de l'eina MesuraDEL¹ que genera referències estadístiques comparatives per mesurar el desenvolupament local a partir de 16 àmbits on els indicadors provenen de diferents fonts d'informació i tenen un pes diferent a cada àmbit per estipular un índex sintètic per a cada àmbit.

Pel què fa al perfil territorial que estipula **MesuraDEL** com a radar on es mostra el nivell de desenvolupament econòmic local dels diferents àmbits que va de 0 a 100 i on 50 és la mitjana de Catalunya, **Masquefa té un índex sintètic global de 46,13 punts**. Els tres àmbits amb

¹ Consultar a l'annex per més informació en relació als àmbits d'anàlisi de MesuraDEL.

millor índex sintètic són Demografia amb 79,90 punts, seguidament de Cohesió social amb 73,67 punts i Renda i finances amb 69,70 punts. En total 6 superen els 50 punts. En canvi, els tres àmbits amb pitjor índex sintètic són Teixit empresarial amb 18,13 punts, Salut i benestar amb 21,80 punts i Paisatge i patrimoni amb 22,14 punts.

Gràfic 8. Perfil territorial de Masquefa (vermell) i província de Barcelona, 2024

Font: HERMES, MesuraDEL

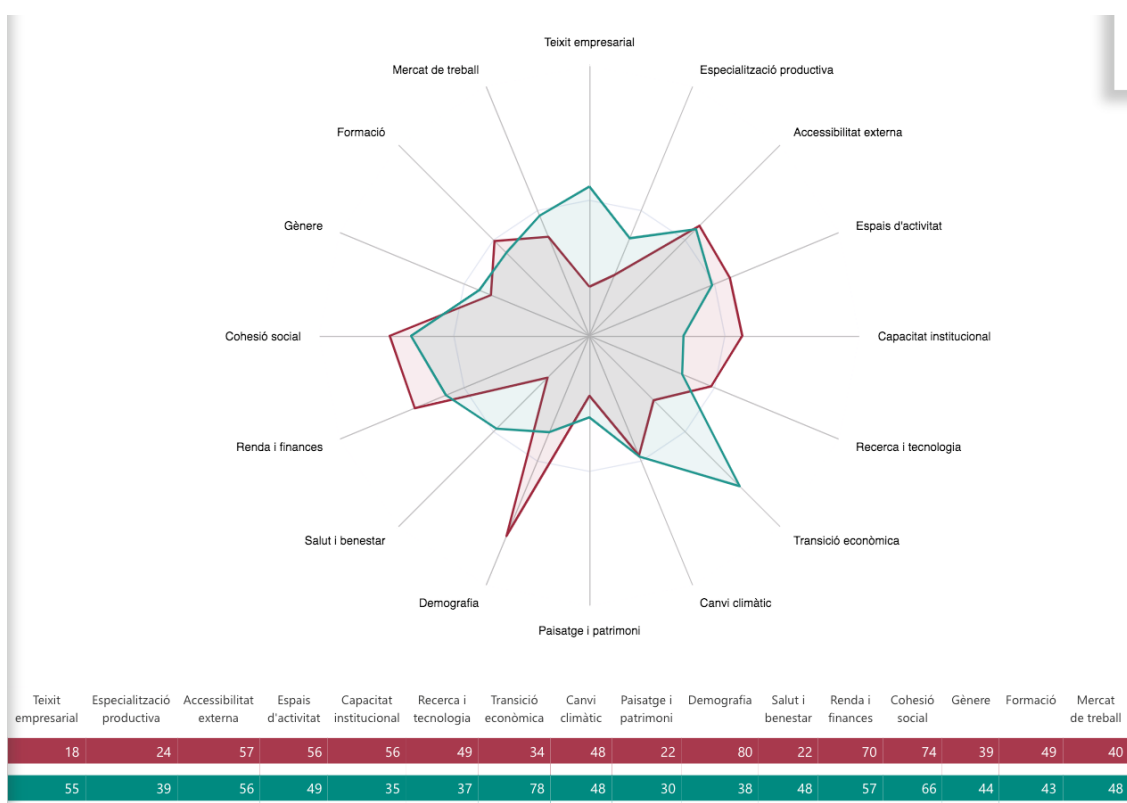
Si fem la comparativa del municipi de Masquefa amb els perfils de les 3 comarques, apareixen alguns trets significatius que ens ajuden a conferir les particularitats i els reptes del municipi en diferents àmbits. En relació amb la mitjana de la comarca de l'Anoia veiem que el municipi es queda enrere pel què fa al teixit empresarial i l'especialització productiva; salut i benestar i paisatge i patrimoni, elements fonamentals pel què fa a la qualitat de vida. Pel què fa a l'Alt Penedès, es repeteix teixit empresarial, especialització productiva, salut i benestar i s'hi afegeix transició econòmica. Per contra, Masquefa té un millor índex en relació als aspectes demogràfics. En la comparativa amb el Baix Llobregat, totes les variables es situen per sota de la mitjana de la comarca menys una, la cohesió social, que Masquefa la té més alta. Per tant, tot i la proximitat geogràfica, Masquefa té característiques més similars amb comarques com Anoia i Alt Penedès (molt similars) que no pas de Baix Llobregat.

Gràfic 9. Perfil territorial de Masquefa (vermell) i comarca Anoia, 2024

Font: HERMES, MesuraDEL

Gràfic 10. Perfil territorial de Masquefa (vermell) i comarca de l'Alt Penedès, 2024

Font: HERMES, MesuraDEL

Gràfic 11. Perfil territorial de Masquefa (vermell) i comarca de Baix Llobregat, 2024

Font: HERMES, MesuraDEL

L'ajuntament de Masquefa també està portant a terme una **planificació estratègica per a la implementació de l'agenda 2030**, que inclou unificar línies d'actuació conjuntes desplegades a partir de l'agenda urbana, l'estudi de marca o la revisió del pla municipal d'ordenació urbanística entre d'altres amb la finalitat d'identificar nous temes o projectes que es podrien incorporar a l'estratègia de la vila i que poguessin contribuir a l'Agenda 2030. El Pla d'acció cultural n'és un exemple.

A partir del **visor 2030** podem analitzar el grau d'assoliment dels diferents objectius de desenvolupament sostenible. Es tracta d'una plataforma impulsada per la Diputació de Barcelona que posa a l'abast una bateria d'indicadors de base municipal sobre la realitat social, econòmica i mediambiental de la província de Barcelona concebuda per oferir informació sobre el grau d'assoliment dels objectius de desenvolupament sostenible de Nacions Unides (ODS) als municipis i comarques.

Si analitzem el cas de Masquefa en relació als municipis d'entre 5000 i 10000 habitants de les comarques de l'Anoia, Alt Penedès i Baix Llobregat, veiem que segons els indicadors locals mantenen una consonància estreta amb la mateixa tipologia de municipis. Pel què fa al municipi és destacable la bona posició que té, per exemple, en Salut i benestar, on assoleix un 77,49 sobre 100. Per contra, en Educació de qualitat només té un 19,88, valor baix i que requereix mesures de millora, associades directament a l'acció cultural. De forma sintètica tenim els valors disponibles (no necessàriament actualitzats) exposats en el següent gràfic:

Gràfic 12. Assoliment dels ODS al municipi de Masquefa

ODS	Grau d'assoliment sobre 100
Salut i Benestar	77,49
Fi de la pobresa	64,65
Treball digne/creixement econòmic	62
Reducció desigualtats	62,21
Acció climàtica	57,62
Ciutats i comunitats sostenibles	45,5
Igualtat de gènere	38,59
Indústria i innovació	33,42
Fam 0	28,3
Educació de qualitat	19,88

Font: Realització pròpia amb dades del VIsor2030, DIBA.

Si ens fixem amb l'índex sintètic trobem que el municipi està en la posició 55 pel què fa a l'objectiu 17, d'aliança per l'assoliment dels objectius, lleugerament pel damunt de la mitjana. Així mateix destaca el posicionament de l'ODS 3 de salut i benestar amb un índex del 77, deu punts per sobre que Igualada, capital de comarca. En l'ODS 13 d'acció climàtica, 58 (53 Igualada), 62 en l'ODS 10 de reducció de desigualtats (44 Igualada), 45 en l'ODS 11, comunitats sostenibles (31 Igualada). Per altra banda, pel què fa a l'ODS 4 d'educació de qualitat l'índex baixa a 20, deu punts menys que la capital de comarca. L'ODS 5 d'igualtat de gènere té un índex de 38,5 (44 Igualada) i l'ODS 9, d'indústria, innovació i infraestructures, 33 (35 Igualada).

Segons el MesuraDel Masquefa destaca en els àmbits de demografia, cohesió social i renda, mentre que presenta resultats més baixos en teixit empresarial, salut i benestar i paisatge i patrimoni.

Masquefa té un perfil territorial diferent de la dinàmica comarcal del Baix Llobregat i no tant de l'Anoia i l'Alt Penedès.

El grau d'assoliment dels diferents objectius de desenvolupament sostenible és concordant amb els municipis d'entre 5000 i 10000 habitants de les comarques de l'Anoia, Alt Penedès i Baix Llobregat.

En l'ODS Educació de qualitat només té un 19,88, valor baix i que requereix mesures de millora, associades directament a l'acció cultural.

2.1.4. Narrativa de marca local

Masquefa va encarregar el 2021 el projecte de disseny i conceptualització de la marca territorial “Masquefa connecta amb tu” al grup de recerca TRACTE de la Universitat de Vic, per tal de planificar la promoció del territori per atreure capital econòmic i humà així com generar **una visió d'orgull intern** sota el paraigües de l'agenda urbana local 2030. Els resultats obtinguts en la diagnosi serveixen per valorar **el sentiment d'arrelament i pertinença al municipi**, aspecte que pot esdevenir fonamental i transversal d'estratègia de pla d'acció cultural. El DAFO de l'informe assenyala aspectes específics a tenir en compte en l'anàlisi territorial. A nivell de debilitats, per exemple, és un municipi poc conegut, amb poca presència mediàtica i amb un patrimoni cultural sense gran diferenciació. Com a amenaces s'esmenta el fet que Montserrat (com a reclam) no és exclusiu de Masquefa i que la resta de comarca de l'Anoia té un diferencial potent de llegat de castells i industrial menys present al municipi. Tanmateix, pel què fa a les fortaleces s'assenyala un potent teixit industrial i associatiu, bones comunicacions, festivitats pròpies, un paisatge vitivinícola amb Montserrat al fons i el Centre de Recuperació d'Amfibis i Rèptils de Catalunya (CRARC). Com a oportunitats, es destaquen: la digitalització del perfil comercial, potenciar professions tradicionals, la singularitat del CRARC i potenciar l'equilibri entre allò rural i industrial.

De fet, el concepte d'equilibri esdevé central en la narrativa de marca. Es recull a l'estudi:

“Un equilibri geogràfic provinent dels beneficis propis de les terres d'interior i les del litoral; i per la situació del terme municipal, just a la frontera entre les comarques de l'Anoia, l'Alt Penedès i el Baix Llobregat, amb tots els beneficis que això comporta, com ara el fet d'adoptar la D.O. Penedès pels seus vins. Un equilibri d'estil de vida, passat i present, que ha sabut combinar la vida rural amb la industrial amb total naturalitat. Un equilibri pel que fa a la seva dimensió urbana, de vila, que combina els beneficis propis d'un poble, com ara la proximitat, la germanor o el sentiment de pertinença, amb les comoditats i necessitats bàsiques pròpies d'una ciutat. [...] Un equilibri en l'empremta que deixa pel planeta, gràcies a la clara aposta per la sostenibilitat ambiental i els ODS, presents en la seva Agenda Urbana Local (primer municipi més petit de la demarcació de Barcelona en adoptar-la). Un equilibri en la seva gastronomia, un mix entre tradició i modernitat. Un equilibri en els seus paisatges de vinya i muntanya. Un equilibri i repòs del cos i l'ànima dels viatgers que pernocten al municipi”.

Des de la perspectiva de qualitat paisatgística, es defensa l'aposta de l'adequació dels espais El Turó, Cementiri Vell i Turó del Met per esdevenir zones de tranquil·litat i reflexió personal, molt en la línia amb el concepte d'equilibri personal. Al mateix temps, la voluntat de millorar la senyalització d'equipaments patrimonials i turístics del municipi present al PAM és un primer pas important, però hauria d'anar acompanyat d'una aposta unificada i coherent, amb un *storytelling* atractiu que susciti un major interès i converteixi les visites en experiències memorables.

La narrativa de marca de lloc distingeix entre els valors tangibles i els intangibles. Pel que fa als aspectes tangibles tenim que Masquefa, des d'un punt de vista geogràfic, s'ubica en una **cruïlla de territoris**. Administrativament, pertany a la comarca de l'Anoia amb la seva capital, Igualada. A nivell de proveïment de serveis bàsics, la ciutat referent és Martorell, a la comarca del Baix Llobregat, mentre que paisatgísticament s'integra a la unitat de paisatge de Montserrat. Fins i tot podem associar Masquefa al paisatge industrial de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) on, entre d'altres, hi té ubicada la seva seu logística l'empresa multinacional ALDI, i l'Abocador de Can Mata i Ecoparc 4 de Àrea Metropolitana BCN. Aquesta ambivalència territorial que defineix Masquefa també ha fet que el poble pugui considerar-se una **cruïlla de camins**, un *hub* de connexions molt ben valorat des del sector industrial.

Seguint amb els resultats de la diagnosi per l'elaboració de la marca territorial, tenim que allò més ben valorat per la població local és el paisatge natural del municipi seguit de la qualitat de vida. En menor mesura es valora positivament la ubicació geogràfica i les seves tradicions. Com a icones de marca territorial, les vistes privilegiades a Montserrat, el Centre de Recuperació d'Amfibis i Rèptils de Catalunya, la fàbrica Rogelio Rojo, les festes populars i el Cementiri Vell. Tanmateix, gairebé el 60% de les persones enquestades mostren preocupació pels efectes derivats de l'abocador de Can Mata així com la desconexió entre els barris i el nucli urbà que genera dues realitats paral·leles al municipi que demana nous espais de trobada per cohesionar dos models de vida totalment diferents.

Pel què fa a la part més intangible, el teixit associatiu i cultural de Masquefa ha estat identificat, entre participants a les entrevistes i als grups focals de discussió per a l'elaboració de la narrativa territorial, com un dels actius més valuosos del municipi. També ho és, segons ells, el seu calendari festiu i el folklore local (gegants, bastoners, diables i gitanes). Això no obstant, de l'enquesta oberta a la ciutadania es desprèn un cert menysteniment de l'aportació d'aquesta cultura popular a la identitat del municipi (només un 3,2% de la població enquestada l'ha considerada quelcom rellevant, a nivell positiu, per a definir la marca Masquefa), així com també del seu teixit associatiu (1,5%). De fet, per concretar-ho, la cultura popular també presenta algunes ambivalències destacables: mentre que el poble té la Festa del Raïm com a data marcada dins del seu calendari festiu, són avui molt poques les bodegues que hi ha ubicades a la població i, més encara, que s'integren amb normalitat com un actiu de posicionament territorial.

La "cohesió social" apareix en tot el treball de camp com un dels elements centrals a mantenir per part de la societat masquefina. El treball qualitatiu portat a terme, defineix una "doble Masquefa" entre "novinguts i gent de tota la vida" o, el que ve a ser el mateix, entre aquells masquefins residents previs al "boom de la construcció" d'inicis de segle XXI i els que s'incorporaren al poble resultat d'aquest fenomen. Entre el 2000 i el 2007, segons dades de l'Ajuntament de Masquefa, el poble va créixer amb una mitjana del 15% anual. La feina per a cohesionar socialment el municipi ha recaigut, recurrentment, a l'escola (la del Turó, la de Font del Roure i la de Vinyes Verdes, a La Beguda Alta). No obstant, aquesta cohesió social ha de ser una preocupació integral de tots els agents del municipi, per evitar en un futur que el poble esdevingui una "ciutat dormitori" –preocupació que expressa el 19,7% dels ciutadans enquestats–. L'esperança, com a complement de les polítiques socials necessàries, és crear un relat territorial integrador i que doni sortida a la idea –mostrada pels enquestats– que els masquefins són "acollidors".

Masquefa disposa d'una narrativa de marca territorial per reforçar el sentiment d'arrelament i pertinença al municipi.

El concepte d'equilibri esdevé central en la narrativa de marca.

L'ambivalència territorial que defineix Masquefa també ha fet que el poble pugui considerar-se una cruïlla de camins, un hub de connexions molt ben valorat des del sector industrial.

De l'enquesta oberta a la ciutadania es desprèn un cert menysteniment de l'aportació de la cultura popular a la identitat del municipi (només un 3,2% de la població enquestada l'ha considerada quelcom rellevant, a nivell positiu, per a definir la marca Masquefa), així com també del seu teixit associatiu (1,5%)

La cohesió social ha de ser una preocupació integral de tots els agents del municipi per evitar en un futur que el poble esdevingui una “ciutat dormitori” –preocupació que expressa el 19,7% dels ciutadans enquestats–.

2.1.5. L'impuls de l'Agenda urbana local de Masquefa (AULM), un nou instrument de planificació

L'any 2020 la Diputació de Barcelona va posar en marxa una sèrie de projectes anomenats “transformadors” que, per tal de fer front als grans reptes globals de la nostra societat, expressen el compromís de la corporació amb la localització de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides per al desenvolupament sostenible. Es tracta de projectes estratègics no només pel seu contingut sinó també per les noves formes de governança i gestió que suposa el seu desplegament.

A Masquefa, en el marc de la planificació estratègica i implementació de l'agenda 2030 s'ha posat en marxa **l'Agenda urbana local** per al desenvolupament ecosocial sostenible del municipi que busca escalar contextos per crear sinergies constructives al voltant de polítiques urbanes transversals eficients. Més concretament, l'Agenda urbana local (AULM) es focalitza en l'ODS 11 amb desenvolupament de plans coordinats, que en el cas de Masquefa es concreta amb l'AULM (El Risell SCCL), revisió del POUM (OUA urbanisme i Cooperativa Pla Estel), Pla d'Igualtat (Col·lectiu Punt 6), Marca Masquefa (TRACTE – Universitat de Vic), Pla local de Salut (D-CAS, Col·lectiu d'Analistes Socials), Programa d'actuació municipal d'habitatge (PortCABot), Pla local de turisme (DECABA), etc. Aquest procés inclou la voluntat de la participació ciutadana en el disseny del futur local, un actiu imprescindible també per a l'activació del PAC.

En aquest sentit l'equip polític i tècnic del consistori va establir que la creativitat havia de ser un element diferenciador del projecte. Havia d'aportar capacitat per esdevenir reclam i agent facilitador per la comprensió de l'AULM per part de la ciutadania i garantir així la seva participació tal com afirma Daniel Gutiérrez en l'informe de Comunitats de la DIBA quan era regidor. Es va dissenyar, per exemple, la campanya *Puja en globus i dibuixa el futur de Masquefa* (2022).

Imatge 5. Activitat Puja en globus i dibuixa el futur de Masquefa, 2022.

Font: Daniel Gutiérrez

Aquesta acció tenia com a públic objectiu les famílies, és a dir, un públic jove i adult entre 18 i 55 anys acompanyat d'infants i adolescents. Per qüestions tècniques el límit de participants va ser de 150 persones, tot i que havien sol·licitat participar-hi 312 persones. La primera fase era la pujada en globus aerostàtic captiu a una alçada suficient per observar l'*skyline* de Masquefa. Prèviament a l'ascensió, tots els participants rebien una explicació de l'AULM i els objectius que persegueix. A continuació se'ls demanava que, des del globus, observessin el territori i reflexionessin sobre el futur del municipi. La segona fase presentava dues línies d'actuació en funció de l'edat dels participants: una enquesta dirigida a les persones adolescents; i la cocreació del mapa del futur, enfocada al públic infantil fins als 12 anys.

Els resultats de l'enquesta van ser que el 52,6% dels vilatans van escollir l'*Estratègia 1 - Ordenar el territori i fer un ús racional del sol*, conservar-lo i protegir-lo, seguit de l'*Estratègia 8 - Garantir l'accés a l'habitatge*, amb un 43,4%. Del mapa del futur destaquen les mencions directes a l'*Estratègia 6 – Fomentar la cohesió social i l'equitat a través de millorar els equipaments i les infraestructures en sanitat, formació i altres de caràcter social*. També l'*Estratègia 3 – Prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar-ne la resiliència*, amb mencions directes a la millora del verd urbà, entre d'altres. Amb accions com aquesta va quedar palès com la creativitat serveix per sortir de les dinàmiques participatives establertes. Això va permetre arribar a un públic que sovint és menys participatiu en els processos de reflexió pública, a més d'arribar a públics molt especials i sovint oblidats en els processos de participació com són els infants.

L'AULM també va generar una radiografia de la realitat urbana i territorial del municipi que, conjuntament amb una anàlisi tècnica, ha establert uns indicadors resumits en la taula que s'adjunta, sintetitzada al document:

Imatge 6. Indicadors de l'agenda urbana local de Masquefa

Creixement -> L'estimació de la variació poblacional entre 2018 i 2033 és del 16,70%, molt superior a la mitjana de Catalunya (7,65%)

Canvi Climàtic -> 100% de l'energia que es consumeix a les instal·lacions, equipaments públics i enllumenat de Masquefa prové de fonts renovables

Residus-> El percentatge de recollida selectiva de residus municipals a Masquefa és del 32,7%, inferior a la mitjana de Catalunya (41,7%)

Mobilitat -> la mobilitat per estudis a Masquefa es força elevada, especialment pel que fa als estudis de grau superior.
Masquefa consta d'un total de 5.139 turismes l'any 2020, que es tradueix en 546,59 turismes per cada 1000 habitants, un 18% superior a la mitjana catalana

Desenvolupament sociocultural-> L'índex d'envelliment de Masquefa és del 80,9%, molt inferior al de l'Anoia (104,9%) i al de Barcelona (117,05%)

Model productiu -> El percentatge d'empreses del sector industrial a Masquefa és del 19,05% l'any 2020, gairebé deu punts superiors a la mitjana catalana (9,8%). s'observa que el 43,31% del total de l'ocupació del municipi és de caràcter industrial

Turisme Sostenible > el nombre de places d'hotel per 1000 habitants és de 3,02, molt inferior a la mitjana de Catalunya (41,32)

Font: Ajuntament de Masquefa

D'aquests indicadors se'n va derivar un DAFO que assenyala com a **debilitats**:

- la manca de finançament per a l'execució de projectes
- manca de comunicació entre departaments
- manca de personal pel volum de projectes actual
- visió poc compartida de la transversalitat
- manca de planificació estratègica
- massa burocràcia administrativa

Com a **amenaces** s'hi afegeix:

- la visió de ciutat dormitori
- falsa percepció de la mida del municipi
- manca de visió de conjunt
- manca de participació i implicació per part dels col·lectius joves

Com a **fortaleses** es considera:

- un municipi en desenvolupament i actiu
- territori divers i atractiu
- amb moltes entitats potents al municipi

Com a **oportunitats** destaca:

- la capacitat d'adaptació
- definir nous projecte
- manteniment d'espais participatius creats arrel dels plans estratègics que s'ha dut a terme
- enfortir la pertinença municipal de la Beguda Alta i els barris afavorint alhora els seus trets distintius i característics juntament amb una ubicació geogràfica estratègica pel desenvolupament humà i econòmic.

La fase 3 de l'agenda es va centrar en el pla d'acció i la definició de les visions que s'acompanyen del desenvolupament de línies estratègiques, objectius i accions. Se'n van establir sis, recollides a la imatge que segueix a continuació:

Imatge 7. Esquema del pla d'acció i definició de les visions

Fase 3/ Pla d'acció: definició de les visions

VISIÓ 1:
Que Masquefa tingui un model propi de gestió del territori que protegeixi els seus valors i cerqui l'equilibri entre les activitats humanes i la natura

VISIÓ 2:
Que Masquefa aposti per la sostenibilitat i la resiliència, participi de les solucions a nivell global i aposti fermament per la mobilitat activa sostenible i el transport públic

VISIÓ 3:
Que Masquefa aprofundeixi en la gestió transparent, garantint la informació a la ciutadania i la participació ciutadana

VISIÓ 4:
Que Masquefa aposti per la inclusió social, recuperant el sentiment de pertinença mitjançant polítiques d'habitatge sostenible, d'educació i de cures i atenció a gent gran

VISIÓ 5:
Que Masquefa lideri la transició digital, apostant per la formació digital dels més joves i per tancar l'escletxa digital entre les mitjanes edats i la gent gran

VISIÓ 6:
Que Masquefa consolidi un teixit econòmic local viu i lideri la transformació de la gestió de residus

Font: Ajuntament de Masquefa

En el marc de la radiografia local, a la selecció d'elements claus per àmbit, no hi ha el de cultura de forma específica. Per tant, en el gruix de l'AULM, estructurat en visions, línies estratègiques, objectiu general i accions, **no hi és present la cultura com a element clau transformador**. D'aquí la necessitat del PAC al municipi que s'integri de ple amb l'AULM i els altres plans estratègics del municipi.

A Masquefa s'ha posat en marxa l'Agenda urbana local per al desenvolupament ecosocial sostenible del municipi que busca escalar contextos per crear sinergies constructives al voltant de polítiques urbanes transversals eficients.

L'equip polític i tècnic del consistori va establir que la creativitat havia de ser un element diferenciador del projecte.

En el gruix de l'AULM, estructurat en visions, línies estratègiques, objectiu general i accions, no hi és present la cultura com a element clau transformador.

2.1.6. Altres polítiques culturals i transversalitat de la cultura

En el **Pla d'Actuació Municipal** pel període 2023-2027, l'eix de transformació III és el de la pertinença, on "l'educació, la cultura, l'esport, la inclusió i la igualtat han d'esdevenir vectors de la Masquefa del futur". En el seu punt sisè es proposa "**fer de la cultura l'eix dinamitzador del municipi i un element de cohesió i identitat**" que engloba divuit accions concretes. Tenint en compte que no hi ha una estratègia cultural a llarg termini al municipi, recollim tot seguit les línies d'acció que l'actual govern té marcades en relació a la cultura. El Pla de mandat es basa principalment en l'**Agenda Urbana Local**. Com bé s'ha esmentat en la presentació de l'AULM, malgrat no hi ha cap ODS cultural en si mateix, la cultura pot esdevenir un eix transversal per a treballar molts dels objectius que es proposa el pla. És en aquest sentit que l'Ajuntament de Masquefa ha treballat els següents eixos de transformació: cohesió; prosperitat; pertinença; resiliència; bon govern. Als quals hi ha subscrit objectius i accions a realitzar, d'entre les quals hi trobem algunes relacionades amb l'àmbit cultural. L'eix de **pertinença** és el que concentra bona part d'aquestes:

6.- Fer de la cultura l'eix dinamitzador del municipi i un element de cohesió i identitat.

Aquest objectiu conté mesures relacionades amb la planificació estratègica, l'accessibilitat de la programació cultural, la dinamització dels barris i la Beguda, el patrimoni, la llengua, la creació local i la cultura popular.

També conté altres objectius vinculats a la cultura o bé que podrien estar-ho:

- *Garantir un model d'atenció a la gent gran que promogui un envelliment actiu i de qualitat.*
- *Impulsar l'accés a una educació de qualitat, i garantir la igualtat d'oportunitats en totes les etapes educatives.*
 - Fa referència també a l'educació artística parlant de l'espai musical, així com també al **foment de la creativitat entre la població jove**, mitjançant el festival de curtmetratges, per exemple.
 - També parlen del treball del vincle dels joves que viuen als barris.
- *Promoure la igualtat de drets i oportunitats i la no discriminació per raons de gènere.*
 - Accions culturals per a reivindicar el paper de la dona.

Revisant la resta d'eixos, s'han detectat altres objectius que podrien contenir accions culturals i també accions que es podrien aplicar en l'àmbit cultural.

- **Cohesió**

Vetllar per la vertebració, la connexió i la cohesió territorial.

- S'anomena l'estudi dels dos possibles edificis de la Beguda Alta que podrien albergar equipaments amb usos culturals: Mata i Sanghès i Cal Simó.

- **Bon govern**

- *Fomentar la participació ciutadana i el govern obert*

- Es proposen **espais de governança participativa** mitjançant associacions de veïns, pressupostos participatius, accions comunicatives... Creiem interessant tenir-ho en compte per l'àmbit cultural.

- *Millorar l'organització interna per consolidar els serveis que es presten a la ciutadania.*

Tots aquests objectius i accions tenen una visió de la cultura com a eix vertebrador i transformadors, per tant, serà essencial tenir-los en compte per a l'elaboració de l'estratègia cultural al municipi.

D'altra banda, es recullen accions culturals presents en plans estratègics d'altres àrees, com ara el **Pla local d'Infància i Adolescència** que es va fer el 2022. En aquest hi apareixen accions per a garantir l'accés a la cultura, el lleure educatiu i l'esport i vetllar pels valors i el desenvolupament integral dels infants i joves. Algunes de les accions associades a l'Àrea de Cultura són:

- Activitats al juliol al Casal de joves
- Oferir programació estable al Casal de joves
- Diversificació de les activitats a la biblioteca
- Fer ús del programa Anem al teatre de la Diputació de Barcelona
- Millorar el coneixement teixit associatiu
- Fer una exposició sobre la història de Masquefa
- Activitats per a infants i joves a les programacions del cicle festiu
- Fer visites a l'alcalde i a l'Ajuntament
- Celebració 20N Dia dels Drets Infants
- Disseny d'un programa d'activitats d'oci, a través d'una comissió de joves, per promoure la participació dels adolescents i joves en l'organització del seu propi lleure
- Consell de participació d'infants i joves

Algunes ja estan duent-se a terme, com ara la formació musical a través de l'Espai Musical de l'Alzinar o bé l'elaboració d'un catàleg digital amb l'oferta en lleure. En destaquem sobretot aquelles que promouen la participació activa dels i les adolescents en espais de presa de decisions sobre el seu temps de formació i d'oci i també aquelles que pretenen acostar la cultura i les arts i oferir recursos per a la creació.

Al **Pla de Joventut** elaborat el 2023 els resultats de les enquestes realitzades amb població jove apunten que a partir dels 18 anys l'oci i el lleure del cap de setmana el van a buscar majoritàriament a Martorell, mentre que entre els 12 i els 18 es queden a Masquefa. També en destaquen que en bona mesura l'ocupen en passar el temps amb amistats i amb activitats esportives, en cap moment apareixen activitats de caire cultural i/o artístic. Per contra, quan

els demanen per aquelles activitats que troben a faltar sí que hi apareixen: el cinema, les arts escèniques, “xerrades interessants” i tallers i festes per joves.

Així doncs, tal i com s’ha anat veient al llarg de la diagnosi i tal i com constaten aquests dos plans específics per aquest segment de població, infants i joves requereixen d’un focus d’atenció que caldrà tenir present també en l’elaboració de l’estratègia tenint en compte el lloc que ocupen percentualment en el conjunt de la població.

És essencial establir una metodologia de treball estratègica per a poder mesurar l’impacte de les polítiques culturals que es duen a terme, per detectar mancances i per a respondre a les necessitats de la població.

Actualment existeix una voluntat de treballar pel foment de la cultura al municipi i per a fer de la cultura una eina de cohesió social.

2.2. La cultura a Masquefa

A continuació es presenta una aproximació a la cultura masquefina revisant cadascun dels elements que la conformen. D’una banda, tots aquells que depenen de l’administració, com ho són: les polítiques culturals, el pressupost dedicat a cultura, els equipaments, l’equip tècnic... I d’altra banda, tots aquells sorgits de la ciutadania, com ara l’associacionisme i les iniciatives privades. També posarem la mirada en els àmbits culturals, observant com són presents les diferents disciplines artístiques en el municipi i veient si hi ha alguna que destaquï per sobre d’una altra. Així mateix, seguint el marc dels drets culturals, observarem quina accessibilitat a la cultura té la població, quina diversitat en l’oferta cultural hi ha, quines possibilitats de formació s’ofereixen i si hi ha també polítiques de suport a la creació.

2.2.1. Els equipaments i infraestructures culturals

Els equipaments pròpiament culturals que hi ha a Masquefa són la Biblioteca Maria Carme Junyent, l’Arxiu Municipal i l’Espai Musical.

També hi ha les següents infraestructures que es dediquen majoritàriament a usos culturals:

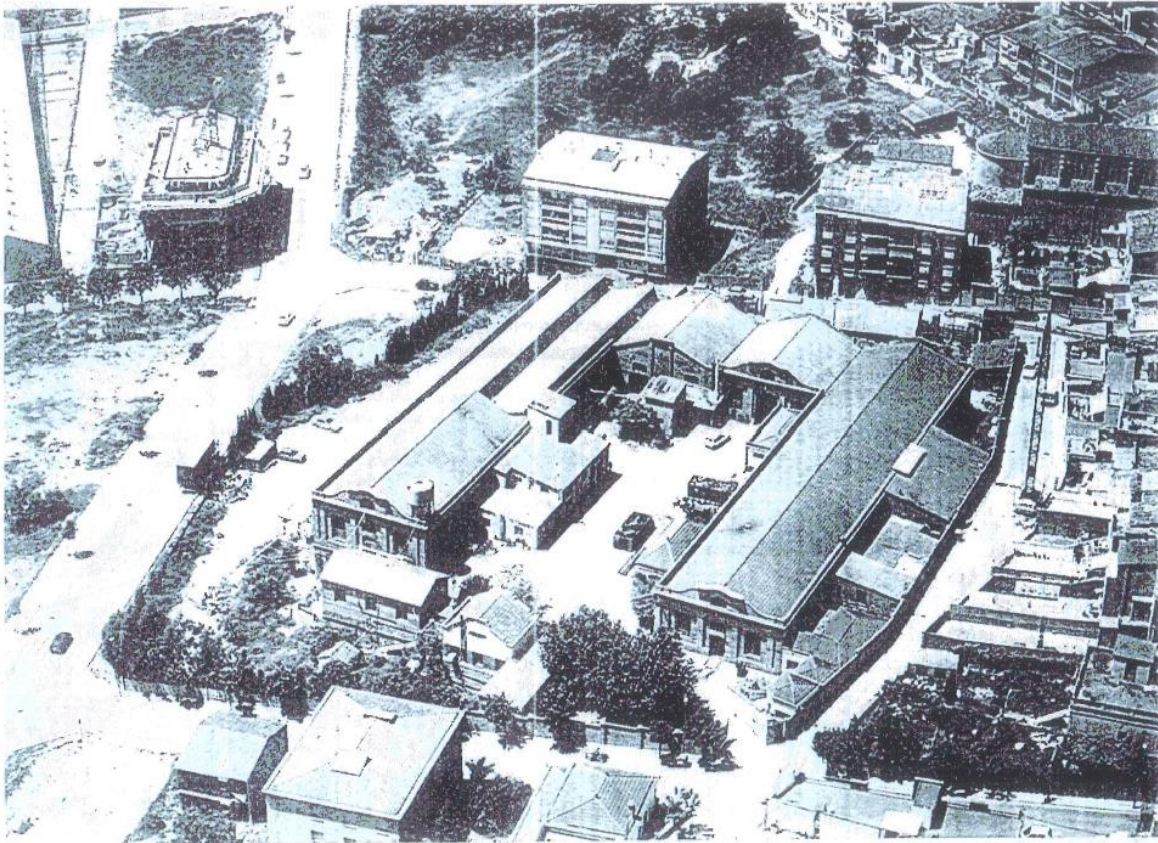
- La Fàbrica Rogelio Rojo
- Capella del Roser
- Església de Sant Pere i la Santa Creu (Cementiri Vell)

Fàbrica Rogelio Rojo

Volem començar parlant de la Fàbrica Rogelio Rojo perquè tot i no ser equipament únicament cultural és el centre neuràlgic de la cultura a Masquefa. Es tracta d’una antiga indústria dedicada a la metal·lúrgia que va estar en funcionament des dels anys 20 fins l’any 2000, tenint un paper clau durant la Guerra Civil espanyola i que, per tant, forma part de la història del país i el municipi, havent marcat significativament les vides de diverses generacions de masquefins. En **aquest enllaç** s’hi troba una cronologia de la història de la fàbrica elaborada

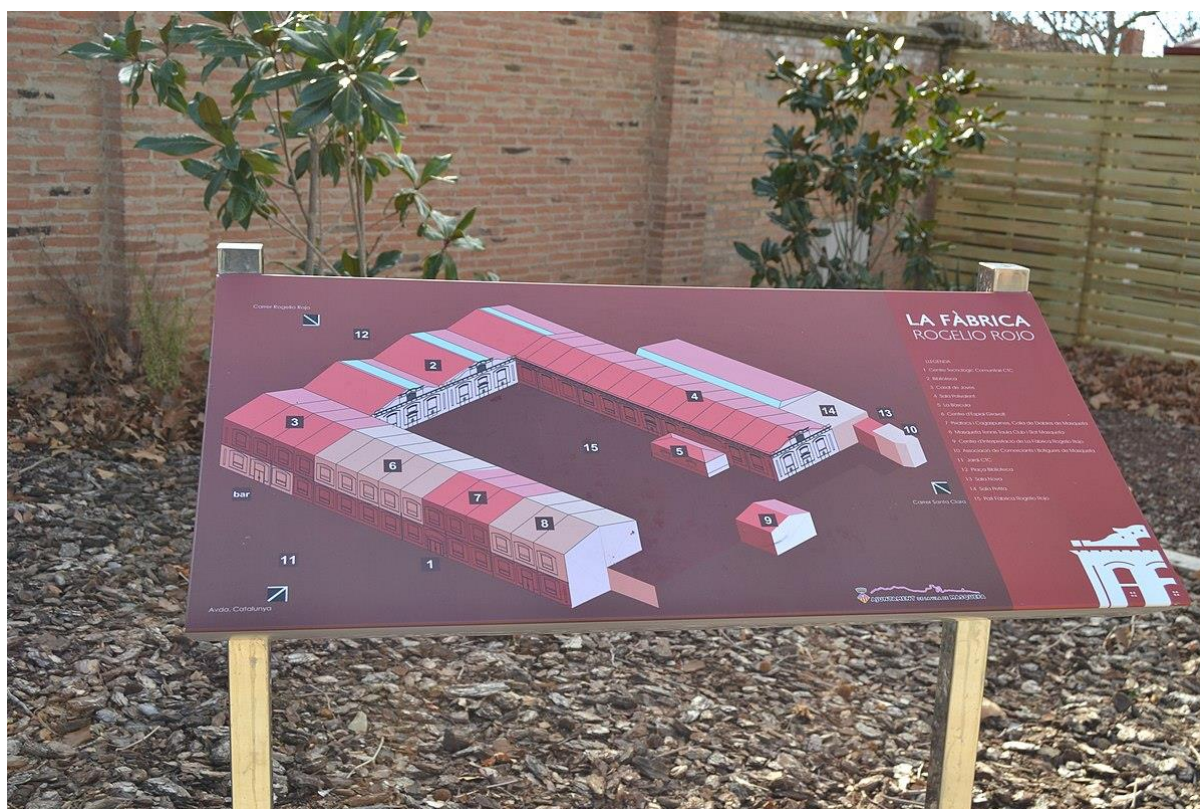
per l'Ajuntament de Masquefa. I en [aquesta llista de reproducció](#) del canal de Youtube de l'Ajuntament se n'explica també la història i la seva reconversió en equipaments socioculturals.

Imatge 8. Fàbrica Rogelio Rojo

Font: Reconversions i nous usos:Fàbrica Rogelio Rojo masquefa. ETSAV. 2003.

Imatge 9. Plànol de la fàbrica del Centre d'Interpretació.

Font: Viquipèdia. Autoria: Mª Àfrica.

La fàbrica no és en si mateix un equipament, sinó que és un **conjunt patrimonial de grans dimensions format per diversos edificis**. Va ser dissenyada per l'arquitecte Josep Danès i Torras seguint la línia modernista de les indústries d'aquella època d'edificis d'obra vista amb grans finestrals. Tal i com es pot veure a les imatges de la pàgina anterior, es tracta d'un conjunt edificat en forma de lletra U format per dues naus de planta baixa i una nau de dues plantes (la de l'esquerra, amb els números 3, 6, 7 i 8), amb un pati de grans dimensions al mig.

A més d'aquest volum principal, existeixen també una sèrie d'edificis annexes a aquestes construccions que s'han anat afegint al llarg del temps. Les naus tenen 15m d'amplada i, per tant, consten de grans espais diàfans i ben il·luminats.

A la imatge inferior podem veure com la fàbrica es troba entre els carrers Rogelio Rojo, Fàbrica, Santa Clara i avinguda Catalunya, al bell mig del nucli urbà del municipi. Quan es va construir se situava més a les afores com es pot copsar a la imatge de la pàgina anterior, però donat l'impacte que va causar en la població, Masquefa va anar creixent a l'entorn d'aquesta.

Quan l'Ajuntament va adquirir la fàbrica l'any 2002 se'n va fer un estudi arquitectònic de les possibilitats dels seus usos de la mà del professor Santi Soto de l'ETSAV (2003) on es van presentar quatre possibilitats, dues de les quals estaven **destinades a usos culturals**: centre cívic i cultural i espai per a artistes. Tot i així, l'edifici encara no té cap projecte de definició de l'espai adjudicat. L'any 2008 l'Ajuntament va declarar **Bé Cultural d'Interès Local** l'edifici de l'antiga Fàbrica Rogelio Rojo i, per tant, va disposar d'una protecció legal i un reconeixement públic del valor cultural d'aquest emblemàtic edifici que forma part del patrimoni històric del poble. El 2013 es va inaugurar el **Centre d'Interpretació**, després d'haver un assessorament amb la Diputació de Barcelona el 2012, i el 2022 es va celebrar el **centenari de l'equipament**, que va comptar amb tota una programació cultural al voltant.

A dia d'avui encara hi ha part de les instal·lacions que cal reformar i d'altres que cal adaptar a les normatives de seguretat.

Imatge 10. Plànol d'on s'ubica la fàbrica

Font: www.espaisrecobrats.cat.

Actualment, alberga equipaments culturals i d'altres departaments de l'Ajuntament com Cultura, Joventut o Educació, i també és on tenen lloc bona part de les activitats culturals del municipi. A la Rogelio Rojo s'hi troben:

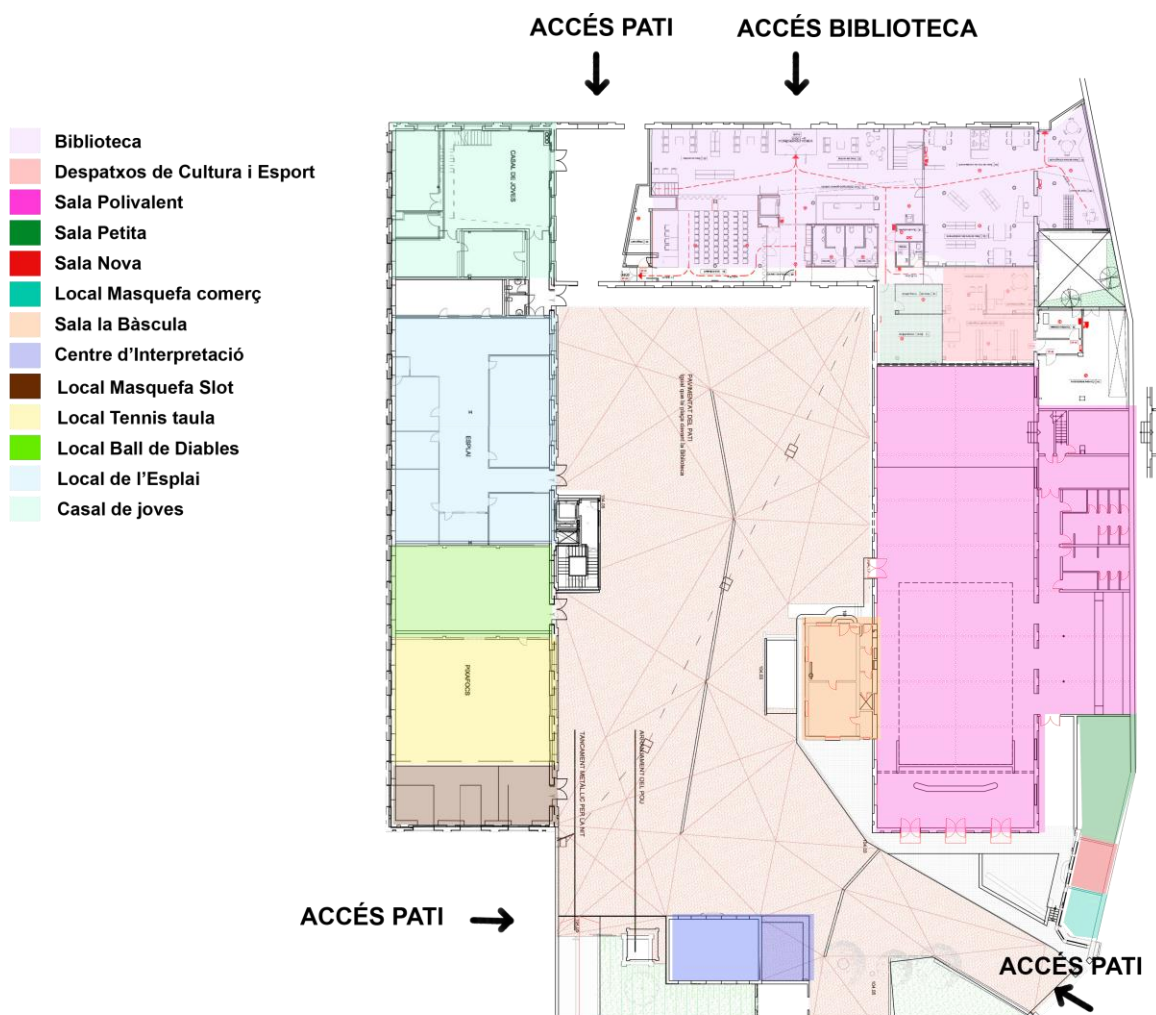
- la Biblioteca Maria Carme Junyent Figueras.
- els despatxos del departament de Cultura.
- la Sala Polivalent.
- el Centre d'Interpretació de La Fàbrica Rogelio Rojo.
- el Casal de Joves i les oficines dels departaments d'Educació i Cicles de la vida.
- la Sala la Bàscula.
- el Pati.
- el Centre Tecnològic Comunitari.
- un bar.
- la Sala Petita.
- la Sala Nova, cedida a l'associació feminista Constel·lació Lila.
- locals cedits a entitats: l'Esplai Giravolt, Ball de Diables de Masquefa, Masquefa Slot, el Club del Tennis Taula i Masquefa Comerç.

Així doncs, tot i no ser un equipament exclusivament dedicat a la cultura, la Rogelio Rojo **funciona com a epicentre cultural** tant pel fet d'acollir pràcticament tota la programació

cultural i els principals equipaments i espais per a entitats, sinó també per la història i l'arquitectura de l'edifici.

Els accessos al recinte es poden fer pel carrer Rogelio Rojo, si es vol accedir a la Biblioteca Maria Carme Junyent; pel carrer Avinguda Catalunya si es vol accedir al Centre Tecnològic Comunitari o bé al bar (no indicat al plànol inferior); i pel carrer Santa Clara s'entra al pati del recinte, des del qual es pot accedir a la Sala Polivalent, la Sala Petita, la Nova, la Bàscula, el Casal de Joves, el Centre d'Interpretació i els locals cedits a entitats. En el següent plànol es pot veure la distribució d'aquests espais:

Imatge 11. Planta de l'equipament

Font: elaboració pròpia a partir del plànol de l'Ajuntament de Masquefa.

Tot seguit, es presenta la descripció dels espais i equipaments que conté la Rogelio Rojo.

Biblioteca Maria Carme Junyent Figueras

La **Biblioteca municipal Maria Carme Junyent Figueras**-que el gener de 2024 va canviar el nom per homenatjar la reconeguda lingüista nascuda a Masquefa- ocupa una superfície útil de 1.195m² distribuïts en dos nivells dins l'edifici de la fàbrica. La biblioteca depèn de l'Ajuntament de Masquefa, que la gestiona en conveni amb la Diputació de Barcelona.

Per la franja poblacional on s'ubica Masquefa, li pertoca tenir una biblioteca local, segons el que estipula el Mapa de Lectura Pública de Catalunya que es va fer al 2014. Revisem les característiques d'espai i serveis que hauria de complir:

- Servei d'informació.
- Servei de préstec de llibres i altres materials.
- Servei de consulta i de lectura.
- Servei d'informació local i comunitària.
- Programes de formació d'usuaris.
- Serveis per al suport a l'educació reglada i no reglada.
- Activitats culturals i de promoció i foment de la lectura.

Imatge 12. Interior de la Biblioteca Maria Carme Junyent. Font: elaboració pròpia

Aquests serveis es compleixen en la seva majoria i l'equip de la biblioteca els té presents en el seu pla d'actuació. Revisem ara les dades referides a les instal·lacions, el fons i l'ús de la biblioteca.

Segons dades de la Biblioteca del 2023, l'equipament disposa de 3 treballadors que donen servei als 3.007 usuaris inscrits a través d'un fons documental de 27.316 volums. Si ho comparem amb el Mapa de Lectura Pública i amb les dades disponibles dels Cercles de Comparació Intermunicipal de la DiBa, respecte la mitjana de poblacions de la província

Imatge 13. Entrada Biblioteca Maria Carme Junyent. Font: Ajuntament de Masquefa.

de Barcelona, la Biblioteca de Masquefa, al 2022, es situa de la següent manera respecte els ítems dels quals s'ha pogut obtenir dades:

Gràfic 13. Dades de la Biblioteca Maria Carme Junyent 2022 i 2023.

Concepte	Mitjana municipis Barcelona	Dades de Masquefa	El que estipulen els Estàndards de Biblioteca Pública de Catalunya per un municipi de 10.000 habitants
Documents per habitant al 2022	1,8	3	2,5
Visites per habitant al 2022	2,5	1,8	
Préstec per habitant al 2022	1,9	1,4	
Despesa per habitant al 2022	21,09	24,63	
Fons documental al 2023		27.316 volums	25.000 volums
Superfície total		1.283m2	1.100m2
Personal i horaris		3	5-7 persones amb un volum total de 35 hores setmanals de servei

Font: Biblioteca de Masquefa i Mapa de Lectura Pública.

En negreta trobem marcats aquells aspectes en els quals l'equipament destaca per sobre dels estàndards o bé de la mitjana de municipis d'aquesta franja poblacional. Segons aquests indicadors, la Biblioteca **disposa d'un bon fons i fa una bona inversió en relació als habitants als quals dona servei** però l'ús que en fa la població és més baix que la mitjana de municipis de la província. Al 2014 es va avaluar com a biblioteca adequada segons els estàndards per a donar servei a 8.373 habitants, malgrat el creixement de la població masquefina dels darrers anys, la biblioteca segueix complint amb la majoria d'estàndards.

Cal destacar que allò que distingeix la Biblioteca de Masquefa és el **fons especial dedicat a amfibis i rèptils** per donar suport a una de les singularitats del poble: s'hi troba el **Centre de Recuperació d'Amfibis i Rèptils de Catalunya (CRARC)**, l'únic centre de recuperació de fauna salvatge de l'Estat especialitzat en aquests animals.

A la memòria del 2024, la Biblioteca aporta les següents dades de visites i préstecs, en les quals hi podem veure una tendència d'increment de l'ús de l'equipament per part de la ciutadania pel que fa les visites i un manteniment pel que fa els préstecs. Pel que fa a aquests es puntualitza que el 90% són de llibres:

Gràfic 14. Estadística de visites i préstecs de la biblioteca

4.1 Visites

L'any 2024 la biblioteca va rebre 25.892 visites presencials. Segueix observant-se una lleugera tendència a l'alça.

Any	2019	2020	2021	2022	2023	2024
TOTAL Visites	29.104	9.879	12.943	17.590	25.626	25.892

4.2 Préstec

Durant l'any 2024 s'han deixat en préstec un total de 15.196 documents, incloent-hi les renovacions en línia.

Any	2019	2020	2021	2022	2023	2024
TOTAL Préstec	12.752	8.273	10.895	13.582	15.236	15.196

L'equip de la Biblioteca destaca com a fortalesa, dins la seva memòria de 2022, l'experiència i compromís del personal que el compona i també la **ubicació de l'equipament a la fàbrica Rogelio Rojo**. Per altra banda, fan constar la **manca de personal i pressupost** i el manteniment de les instal·lacions com a debilitats.

Malgrat detecten com a amenaça la dispersió poblacional, han emprès estratègies com l'ús del **Bibliobús** de Montserrat per al nucli de la Beguda Alta. Amb una periodicitat quinzenal, fa parada a l'Escola Vinyes Verdes, i les dades d'ús són positives incrementant cada any el nombre de préstecs realitzats.

Pel que fa a la programació cultural, les darreres dades recollides per la Diputació de Barcelona són del 2023, on consta que l'equipament va fer un total de **114 activitats i 16 visites escolars** i, a més a més, compta amb **2 clubs de lectura**, un d'infantil i un d'adults. Aquesta informació es completa amb la memòria del 2024 on s'explica que el Club de lectura infantil va realitzar 5 sessions amb un total de 39 assistents: amb 7 lectors de 7-8 anys i 4 lectors de 9-11 anys. També s'hi aporten dades sobre l'activitat **Cinefòrum**, on es comparteix l'experiència de veure un audiovisual i fer-ne un col·loqui, que el 2024 se'n van fer 10 sessions amb un total de 112 assistències. S'hi afegeixen les següents activitats sense dades d'assistència:

- Hora del conte: 4 sessions.
- Tallers per infants: 5.
- Presentacions de llibres: 2.
- Exposicions: 6.
- Xerrades: 4.

Amb el suport de la Institució de les Lletres Catalanes va participar al programa **Lletres en Viu** per posar en contacte autors amb lectors. En el mateix sentit, amb el Club de lectura d'adults han entrat a formar part del programa **Llegir el teatre**, organitzat pel Servei de Biblioteques del Departament de Cultura i el Teatre Nacional de Catalunya, dins del qual també es va participar a la **trobada anual de Clubs de lectura de Catalunya**. A més a més, la Biblioteca també va acollir activitats organitzades per altres regidories com Drets Socials, Educació o Feminismes.

La Biblioteca participa del grup de treball de les sales infantils de les biblioteques de l'Anoia: **Anoiets**, on fan trobades per a millorar els serveis oferts als infants.

Els reptes a treballar que es va proposar l'equipament al Pla d'acció del 2024, van anar adreçats a:

- Potenciar la col·lecció de la biblioteca amb estratègies que afavoreixin el seu ús.
- Contribuir al teixit econòmic, social i cultural.
- Fomentar la lectura i la cultura en tant que font d'entreteniment, plaer i creixement
- Millorar la visibilitat i la comunicació dels serveis, la col·lecció i equipaments de la biblioteca.

Del qual en destaquen les següents accions:

- Programació d'exposicions
- Fer programació amb entitats i empreses
- Difusió de l'obra d'escriptors locals
- Consolidació Club lectura infantil
- Millorar els canals de comunicació, incrementant-ne els digitals

En la memòria del 2024 de l'equipament es conclou que ha estat un any de consolidació dels serveis de la biblioteca, tal i com demostren els números de visites i de préstecs. El **manteniment de les instal·lacions i la manca de personal en el servei infantil** són els reptes que assenyalen des de la direcció de l'equipament.

L'Arxiu Municipal

Dins la Biblioteca, hi trobem l'**Arxiu Municipal**, destinat a l'organització, classificació, conservació i difusió del patrimoni documental local. La part més important és la generada per l'administració municipal al llarg de la història, però també aplega fons d'institucions, d'entitats i de persones. Ha format part de la **Xarxa d'Arxius Municipals (XAM)** de la Diputació de Barcelona des de l'any 2007 fins al 20 de juny de 2025, data de fi de la vigència del conveni d'adhesió al Programa de Manteniment de la XAM (assistència d'un arxiver/a itinerant). En superar la població de 10.000 habitants, l'Ajuntament es veu obligat a crear la plaça d'arxiver/a, d'acord amb la llei d'arxius i gestió de documents. Ofereix els següents serveis:

- Consulta de fons
- Reprografia
- Assessorament a arxius d'entitats i associacions
- Suport a la investigació

Segons el PECCAT, els arxius municipals de la franja poblacions de fins a 10.000 habitants haurien de tenir una superfície d'uns 450–475m². El de Masquefa ocupa una superfície de 115 m² i disposa d'una sala de consulta de 19,52 m², per tant, les dimensions són inferiors al que marquen els estàndards pel tram poblacional del municipi.

Espais de la Fàbrica Rogelio Rojo

La **Sala Polivalent** és l'espai on tenen lloc bona part de les activitats escenicomusicals. Té unes dimensions de més de 150m² i està equipada amb un escenari, grades retràctils amb butaques, vestuaris, lavabos i barra de bar i equipament per a muntar-lo: neveres i congeladors. No disposa d'equipament tècnic pel que fa al so i la il·luminació, únicament barres per poder penjar focus a l'escenari i al frontal. Tampoc no hi ha cap figura tècnica dins el personal de l'Àrea de Cultura que s'ocupi d'aquesta tasca. Quan hi ha programació s'opta pel lloguer de material i de personal o bé es contracten espectacles o concerts que vinguin amb equip tècnic.

Donada la falta de compliment d'aquest espai pel que fa la normativa de seguretat i el protocol d'evacuació en cas d'incendi, l'Ajuntament està cercant vies de finançament per realitzar-hi millores en aquest sentit i complir amb la legislació vigent.

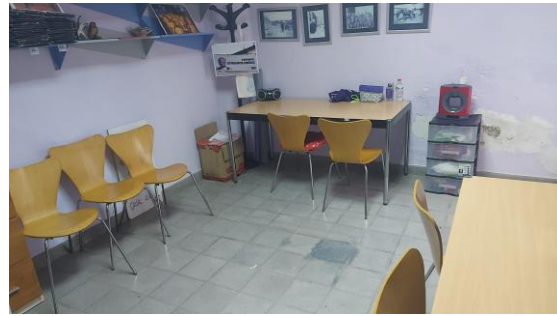
La **Sala Nova** també és de dimensions reduïdes està cedida al col·lectiu feminista Constel·lació Lila.

Imatges 14 i 15. Imatges de la Sala Polivalent. Font: Ajuntament de Masquefa.

La **Sala Petita**, com el seu nom bé indica, té dimensions reduïdes i es dedica a usos formatius. Concretament en fa ús el projecte Espai socioeducatiu La Fàbrica, que pertany a Educació i s'ubica també en un altre recinte de la fàbrica. De forma puntual també en fa ús l'entitat Xaranga el Drac per assajar.

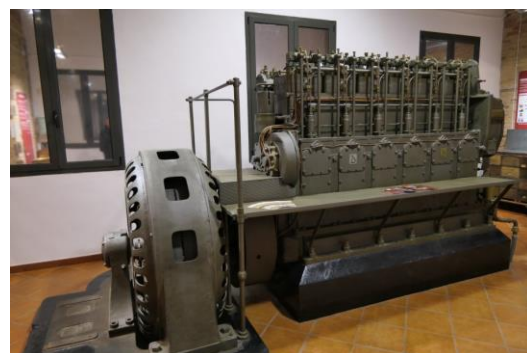
Ambdues sales tenen possibilitats per a acollir usos culturals malgrat les seves dimensions, com ara formacions, espai de reunions, espai de recerca, espai de recursos materials compartits... I podrien ser polivalents per a acollir més d'un ús per tal d'optimitzar-se l'espai al màxim.

Imatges 16 i 17. Imatges de la Sala Petita, a l'esquerra, i la Sala Nova, a la dreta. Font: Ajuntament de Masquefa.

La **Sala la Bàscula** és on s'ubica el projecte socioeducatiu La Fàbrica, que es dedica a fer acompanyament en l'estudi a alumnat de primària fora de l'horari escolar, gestionat per una empresa externa.

El **Centre d'Interpretació de La Fàbrica Rogelio Rojo**, que es va inaugurar el 2013 i està gestionat de forma directa per l'Ajuntament. Compta amb un espai expositiu dins la caseta on hi havia el generador que donava llum a la fàbrica, que explica el passat de la fàbrica i que ofereix visites guiades de forma trimestral. Conté una exposició amb plafons informatius, fotografies, peces i maquinària de l'època, productes que s'hi feien i dos audiovisuals, un que explica la història de la fàbrica i l'altre que fa un recull de les entrevistes que s'han fet a extreballadors i extreballadores. El centre forma part del patrimoni moble del municipi i permet conèixer, conservar, valorar i difondre el paper clau que va tenir la fàbrica a la història del poble.

Imatges 18 i 19. Centre d'Interpretació Fàbrica Rogelio Rojo. Font: www.mapamundi.cat

El **Casal de Joves**, equipament que depèn de l'Àrea de Joventut, disposa d'una aula taller, d'un espai polivalent, un altell, dues sales d'estudis i el Punt d'Informació Juvenil. Està obert totes les tardes de dilluns a divendres de 17 a 20 hores i vol esdevenir l'espai de trobada i dinamització dels i les joves del poble. Hi participen sobretot joves entre 12 i 16 anys però d'una forma passiva, no hi ha cap comissió en funcionament des d'on s'emprenguin activitats per a joves pensades des del joves. En el **perfil d'Instagram** de l'equipament es poden veure els serveis que ofereixen en termes d'orientació laboral i acadèmica i les activitats que programen, tant de formació com d'exhibició. En destaca el festival Festart, explicat més endavant en l'apartat de programació. Segons una entrevista amb el tècnic de l'equipament, existeix l'objectiu d'incrementar la franja d'edat a la qual s'arriba actualment i d'incentivar una

participació activa. També es posa sobre la taula una demanda de programació per joves i d'espais d'assaig musical.

Imatges 20 i 21. Exterior i interior del Casal de Joves. Font: Ajuntament de Masquefa

Als locals contigus al Casal de Joves hi trobem espais que s'han cedit a entitats i col·lectius del municipi:

- **L'Esplai Giravolt:** el local és l'espai de trobada i activitats d'aquesta entitat que tira endavant un projecte de lleure infantil i juvenil.
- La Ball de Diables de Masquefa: l'entitat compta amb aquest espai que utilitza com a magatzem del bestiari i com a lloc de reunió.
- Masquefa Slot: és una entitat que s'agrupa per a fer curses de velocitat d'aquesta disciplina esportiva. Tenen muntada una instal·lació amb un circuit al local on es troben per practicar.
- **El Club del Tennis Taula:** de la mateixa manera que l'Slot, es tracta d'una entitat que promou la pràctica d'aquest esport. Organitza entrenaments i tornejos per a diverses franges d'edat.
- L'associació feminista Constel·lació Lila.
- L'associació de comerços i serveis de Masquefa.

Imatge 22. Local de la colla de Diables. Font: Ajuntament de Masquefa.

El **Centre Tecnològic Comunitari (CTC)** es troba a situat a l'edifici annex amb entrada des de l'Avinguda Catalunya i és un espai municipal de recursos que congrega un viver d'empreses, el servei d'ocupació, entre d'altres serveis per al desenvolupament professional i tecnològic de la ciutadania. Es treballa per l'alfabetització digital i per garantir el dret a l'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació a tothom.

Imatge 23. Edifici on s'ubica el CTC. Font: Ajuntament de Masquefa

La Fàbrica Rogelio Rojo té potencial per esdevenir i reforçar-se com a pol de cultura municipal però li manca un projecte d'equipament cultural que ordeni els usos, detecti mancances i en marqui l'estratègia

Fora de la Rogelio Rojo...

Altres equipaments i infraestructures que es destinen a usos culturals són:

L'Escola de música municipal és un projecte que actualment està coent-se com a tal. Ara per ara el que hi ha és l'**Espai Musical l'Alzinar**, gestionat per l'entitat Societat Recreativa i Cultural Alzinar (explicada més endavant), que es troba a l'**edifici patrimonial de la Torre dels Tenas**, a la mateixa plaça on hi ha el casal de l'Alzinar, al centre del municipi. **Des de l'Alzinar es va liderar l'ensenyament musical al municipi i l'Ajuntament té la voluntat de municipalitzar el servei**, és per això que s'estan elaborant els documents per l'establiment del servei d'Escola Municipal de Música, i preparant la licitació per la gestió per

Imatge 24. Edifici Torre dels Tenas l'Espai musical de l'Alzinar. Font: pròpia.

arribar a obrir-la oficialment a l'inici del curs 25-26. Per ara, s'atorga una subvenció a l'Alzinar per promoure activitats musicals. Actualment, el projecte d'ensenyament artístic **compta amb 60 alumnes** amb la següent distribució d'edats: 30 infants de 3-12 anys; 15 adolescents d'entre 13-18 anys; 10 joves i adults d'entre 19-60; i 5 persones de més de 60 anys.

La **Capella del Roser**, és un altre edifici patrimonial datat del s. XVII catalogat com a **Bé Cultural d'Interès Local el 2001**, l'Església el va cedir a l'Ajuntament i que va ser restaurat el 2007. Actualment està dedicat a usos culturals, com ara concerts o recitals que s'organitzen des de l'Ajuntament o bé des de l'Alzinar, però no disposa de cap projecte ni pla d'usos. No compta amb equipament tècnic de so i il·luminació.

Imatge 25. Interior de la Capella del Roser.
Font: elaboració pròpia.

L'Església de Sant Pere i la Santa Creu (popularment coneguda com a **Cementiri Vell**) i el seu entorn conformen un espai icònic que forma part del patrimoni arquitectònic del municipi. S'hi situava el castell de Masquefa, segons els primers documents que fan referència al poble i aquesta església romànica és l'únic que es conserva. Va ser construïda entre els segles XIII i XIV i en trobar-se en un turó alçat va esdevenir lloc de peregrinatge d'aplec populars que es manté fins l'actualitat, s'hi fan concerts i celebracions populars organitzades per l'Ajuntament, com ara l'Aplec de Dilluns de Pasqua.

Altres equipaments a considerar:

Imatge 26. Aplec al Cementiri Vell. Font: Ajuntament de Masquefa

La **Masia** és un edifici patrimonial datat del s. XVI que s'ubica enmig d'una zona agrícola i del polígon industrial Clot del Xarel·lo. L'Ajuntament va demanar un pla d'usos per a destinar-lo per a usos culturals però el projecte està aturat a dia d'avui.

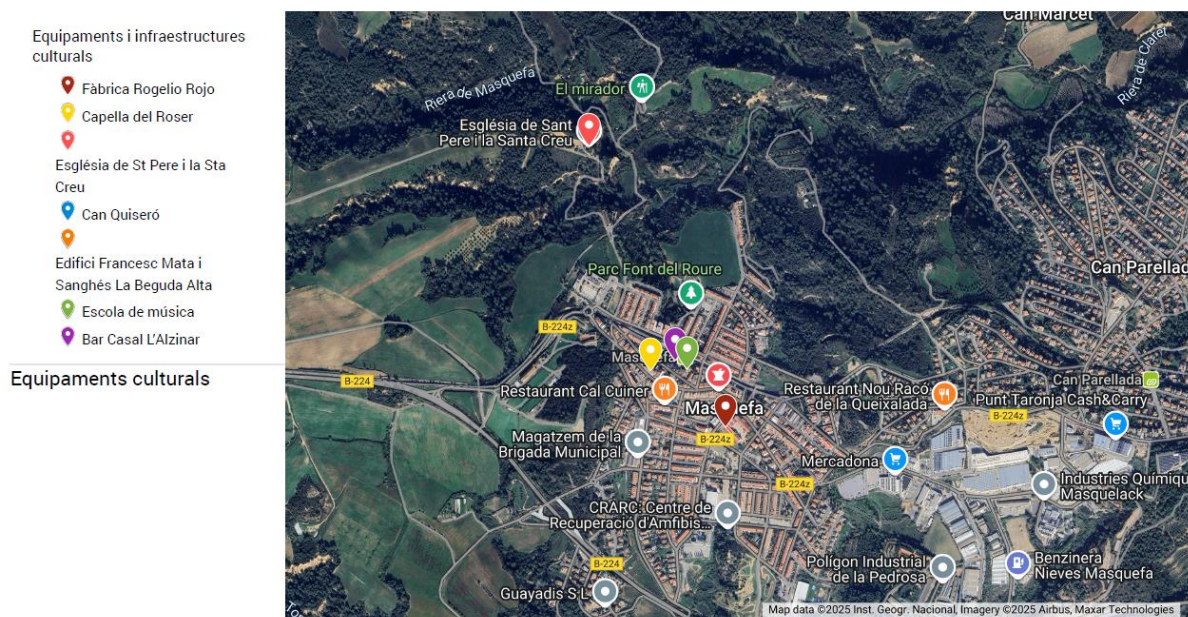
L'edifici de la Beguda Alta Francesc Mata i Sanghès actualment s'utilitza de forma puntual per a reunions d'entitats, com a col·legi electoral, entre d'altres usos comunitaris. En aquest mandat, l'equip de govern vol definir els usos d'aquest equipament, ja que seria una bona localització per a un centre cultural polivalent i també plantejar-se com facilitar a la propietat la rehabilitació de l'edifici patrimonial de **Can Simon**, també de la Beguda Alta, per tal d'adjudicar-li uns usos que beneficiïn la comunitat.

Imatge 27. Edifici Mata i Sanghès de la Beguda Alta. Font: Ajuntament Masquefa

A continuació trobem un mapa amb els equipaments culturals i infraestructures dedicades a usos culturals que es troben al nucli urbà de Masquefa (no als barris).

Imatge 28. Mapa de Masquefa amb infraestructures i equipaments culturals situats. Font: elaboració pròpia.

Font: elaboració pròpia

Segons els estàndards marcats pel PECCAT² per a municipis a la franja d'entre 5.000 i 10.000 habitants, que seria on es situaria Masquefa, pertocuen els següents equipaments culturals:

- **Arxiu municipal:** Dedicats a la gestió del patrimoni documental local. Equipament cultural bàsic i obligatori per a municipis a partir de 10.000 habitants.
- **Biblioteca local (BL):** Analitzat anteriorment segons el que estipula el Mapa de Lectura Pública.
- **Centre cultural polivalent (CCP1):** Aquest equipament constitueix el mòdul bàsic de centre cultural polivalent amb una orientació complementària d'altres equipaments locals especialitzats o de suplència d'aquests equipaments –per exemple, espai d'arts visuals– quan no estiguin implantats al municipi. Es tractaria d'un mòdul orientat preferentment a municipis mitjans-petits. Per a la franja poblacional de Masquefa hauria de ser de 1285m2.
- **Espai bàsic escenicomusical (E1A):** Equipaments escenicomusicals d'àmbit local que poden acollir, de manera simultània, activitats d'exhibició i audició, creació i producció, i dinamització comunitària. Tenen un equip de gestió específic i un pressupost per activitats. Contenen, com a mínim, dues sales d'exhibició, dues d'assaig i creació, més la resta d'espais de dinamització comunitària, serveis i gestió. Hauria de tenir una sala de volum únic de 300 espectadors i una superfície total de 1500m2.

Com bé hem pogut veure a la revisió dels equipaments culturals de què disposa Masquefa, sí es disposa d'un arxiu municipal i d'una biblioteca, que a més, compleixen els estàndards marcats. Ara bé, no trobem cap equipament de titularitat municipal que exerceixi la funció de centre cultural polivalent, sí que existeix en el marc de la iniciativa privada a **L'Alzinar**

² Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya 2010-2020, Santi Martínez Illa, Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, 2010

(esmentat més endavant en l'apartat d'entitats) i a l'Envelat de La Beguda Alta, que fan la funció de programar i acollir activitats formatives i d'exhibició. Tal i com passa a molts municipis, entitats històriques com ateneus i casals, són grans promotores d'iniciatives culturals, una dinàmica molt recurrent i que forma part de la tradició associativa del país.

Quant a l'espai escenicomusical, la **Sala Polivalent de la Fàbrica Rogelio Rojo**, és l'espai que fa la funció d'equipament escenicomusical a Masquefa, però no compleix amb els estàndards marcats en dimensions ni en condicions de l'espai. Tenint en compte una visió territorial, es podrien fer aliances amb espais escènics de municipis veïns com Olesa, Esparreguera, etc. Per exemple, l'Escola de Dansa Noemí Rubira fa els seus espectacles al Teatre La Passió d'Esparreguera.

Masquefa no compleix amb els estàndards d'equipaments culturals per a municipis de 10.000 habitants, donat que li manquen el centre cultural polivalent i l'espai escenicomusical en condicions òptimes.

2.2.2. Elements patrimonials

Segons el **Mapa de Patrimoni Cultural** elaborat per l'Oficina de Patrimoni Cultural de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona, que es va lliurar el 2001 i es va actualitzar el 2012, Masquefa compta amb múltiples i diversos elements patrimonials, com ja s'ha pogut anar veient fins aquest punt del document. Concretament, s'han identificat **109 elements patrimonials** al municipi, d'entre els quals hi ha:

Patrimoni immoble:

- 39 edificis patrimonials: destaquen la Fàbrica Rogelio Rojo, l'**Església parroquial de St Pere**, la **Torre dels Lleons**, la Capella del Roser, el Cementiri Vell i **Can Bonastre de Sta Magdalena**. Bona part dels edificis es concentren al nucli urbà però també n'hi ha als diferents barris, que corresponen a antigues cases pairals o masies majoritàriament.
- 5 conjunts arquitectònics: 3 dels quals al nucli urbà de Masquefa i 2 a la Beguda Alta.
- 14 elements arquitectònics: majoritàriament consisteixen en fonts, però destaquen també 4 rellotges de sol.
- 8 jaciments arqueològics: la majoria pertanyen a masies enderrocades, malgrat són destacables les troballes que es van fer a la Capella del Roser i al Cementiri Vell.
- 4 obres civils: 1 camí ral i 3 corralons, carrers estrets que esdevenen dreceres i que són espais singulars de l'entramat de carrers del poble.

Patrimoni moble:

- 3 elements urbans: monuments a l'11 de setembre, Masquefa Ciutat Gegantera i als Bastoners.

- 5 objectes: que corresponen als Gegants i Gegantons de Masquefa i als Gegants de La Beguda; a una talla de fusta romànica de la **Mare de Déu** que es troba al Museu Diocesà de Barcelona; i a un **retaule gòtic** dedicat a Sant Pere, patró de Masquefa, que es troba també al Museu Diocesà de Barcelona.
- 2 col·leccions: la que conforma el CRARC i la de la Rogelio Rojo.
- 2 altres elements no catalogats al web.

Imatge 29. Part del retaule gòtic. Font: Diputació de Barcelona.

Patrimoni documental:

- 2 fons fotogràfics: un que es troba a l'Arxiu d'Igualada i el propi municipal.
- 3 fons documentals: l'Arxiu Municipal, l'Arxiu Parroquial i un valuós **document escrit sobre un pergamí** de 72 x 44 cm, en lletra humanística minúscula diplomàtica catalana del S. XV, que tot i pertànyer a l'Arxiu Parroquial es troba a l'Arxiu Municipal. El document conté l'atorgament a Masquefa de la qualitat de carrer de Barcelona segons Alfons V.
- 1 element no catalogat al web.

Patrimoni immaterial:

- 10 manifestacions festives: d'entre les quals l'Aplec del Cementiri Vell, la Festa del Raïm o la Festa Major de Sta Magdalena o la Festa Major petita.
- També consten 2 goigs a St Isidre i a Sta Magdalena, patrons de la vila.

Patrimoni natural:

- El gran roure, que dóna nom al Carrer de la Font del Roure.
- 3 boscos i una cova.
- 4 jaciments paleontològics.
- 1 element no catalogat al web.

Seria convenient revisar si tots aquests elements estan en bon estat i si disposen d'indicacions que permetin a la població relacionar-se amb el seu patrimoni i generar així sentiment de pertinença. Sobretot pel que fa el patrimoni immoble i el natural, que fàcilment pot ser contemplat i integrat en circuits que es facin pel municipi i el seu entorn.

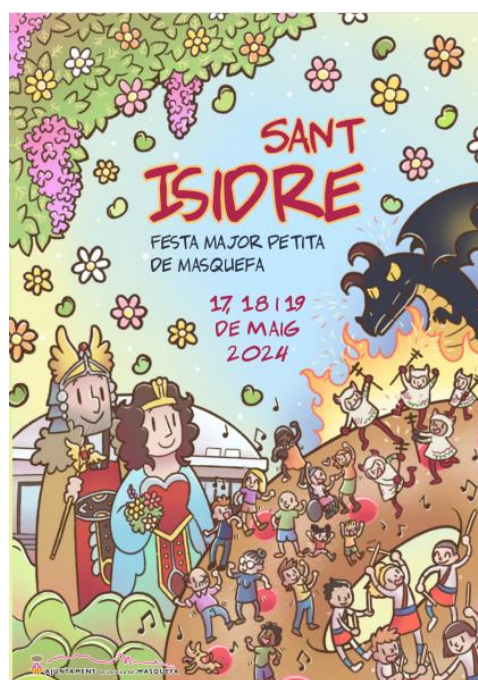
Els elements patrimonials són una oportunitat per fomentar el sentiment de pertinença i la cohesió entre la població.

2.2.3. La programació cultural

Els esdeveniments més significatius del municipi es basen en el calendari festiu tradicional: Nadal, Carnestoltes, Sant Jordi, Pasqua, **Festa Major petita de Sant Isidre**, **Festa Major de Santa Magdalena** i la Festa del Raïm, entre altres. Aquests són els que congreguen més participació ciutadana i aquells als quals s'hi destinen també més recursos públics, segons la informació transmesa per l'equip de cultura. A banda, també hi ha d'altres de commemoratius com la Setmana de la gent gran o la Setmana de l'esport. Tot seguit, es detalla cadascuna d'aquestes programacions:

La Festa Major petita o de Sant Isidre:

Té lloc a l'entorn del 15 de maig i és la festa del patró, St Isidre, relacionat amb la pagesia, l'organitza l'Ajuntament amb la participació activa de moltes entitats culturals, socials i esportives. Els actes que caracteritzen aquesta festa són: el **Sopar de faves**, un sopar popular a base de faves que forma part del patrimoni del poble i que és on es fa entrega de les **Faves d'Argent**, un guardó honorífic amb què es reconeix la trajectòria de les dues persones que més han treballat desinteressadament per a la millora cultural, social i esportiva de Masquefa en el darrer any; també el **Ball de Garlanda**, un vals que es balla amb un tortell sota el braç que és també part del patrimoni festiu; en el marc d'aquesta festa també hi tenen lloc la Trobada de Gegants i de Balls de Bastons, organitzades per les respectives entitats; i els actes amb foc organitzats també pel Ball de Diables de Masquefa. A banda, està formada per activitats festives i d'exhibició com balls intergeneracionals i per a joves, concerts, activitats familiars i activitats participatives com tallers o concursos.

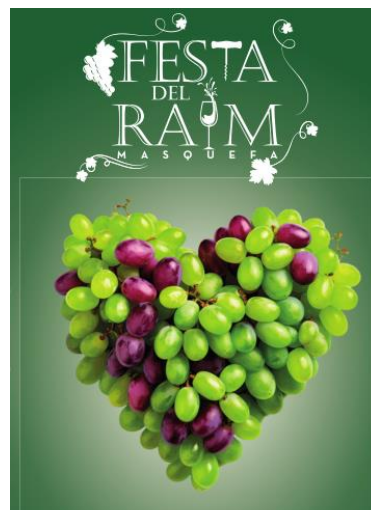
Imatge 30. Cartell de la Festa Major de St Isidre 2024. Font: Ajuntament de Masquefa.

La Festa Major de Sta. Magdalena:

Coneguda també com festa major d'estiu, es fa en honor a la patrona i té lloc a l'entorn del 22 de juliol. Està liderada per l'Ajuntament però també compta amb la participació activa en l'organització de moltes activitats de les entitats del poble. Així, s'aconsegueix generar una programació amb **una cinquantena d'activitats** per a totes les edats, amb les següents activitats destacades: el correfoc, la carretillada, els versots i l'encesa del campanar; la cercavila dels balls del Seguici Festiu; les passades de Festa Major i de Vigília; els tocs de campanes; el sopar de Festa Major; la Mostra de cuina; l'Ofici solemne en honor a Santa Magdalena; el castell de focs; els concerts i balls amb la Cobla Orquestra Montgrins, així com també de grups de primera línia del panorama musical català. La cultura popular, com es pot veure, ocupa un espai important dins la programació, però en la darrera edició es va innovar amb un acte adreçat al públic jove: el vespreig amb artistes locals.

La Festa del Raïm:

Té lloc a mitjans de setembre, s'organitza des de l'Ajuntament i **és un projecte transversal entre Comerç, Cultura i Desenvolupament Econòmic que té com a protagonista el vi**, per tal d'homenatjar el passat vitivinícola i pagès del poble. L'activitat principal és la fira de tastets, on es poden degustar diversos vins, caves i productes alimentaris, així com veure demostracions de destil·lats o fer la popular trepitjada de raïm. Però també s'hi poden trobar altres activitats com exposicions d'artistes locals, tallers per infants, espectacles teatrals.

Nadal:

El Nadal està protagonitzat sobretot per la programació adreçada al públic familiar, a través de tallers i espectacles organitzats per l'Ajuntament. El personatge protagonista de la vila en aquestes dates és el **Patge Viu-Viu**, es munta un campament reial i una recollida de cartes amb aquest protagonista abans del dia de la Cavalcada. L'any 2024 per posar en valor i donar rellevància al personatge es va encarregar el disseny d'una imatge gràfica específica i la composició d'una cançó: **"L'himne del patge Viu-viu"**. La vessant comercial també és protagonista amb el **Mercat de Nadal** organitzat de forma conjunta amb l'associació de comerciants del poble. Per altra banda, la cultura popular també té el seu espai amb activitats com el **Quinto**, que s'organitza en paral·lel a l'Alzinar, Can Parellada i la Beguda Alta; la representació de **Els Pastorets** a la Beguda Alta, organitzada per l'entitat sociocultural del poble; o la **cantada de Nades** a càrrec de la Coral de l'Alzinar. Les entitats tenen un fort protagonisme en la programació d'aquestes dates, als diversos barris i al poble de La Beguda s'organitzen diversos actes de la mà de les respectives associacions de veïns, per exemple, i la festa de cap d'any que organitza cada any una entitat diferent. Finalment, existeix una Comissió de Reis, formada per persones a títol individual que volen participar de l'organització de la Cavalcada.

Imatge 32. Patge Viu-vius. Font: Ajuntament de Masquefa.

Carnaval:

El Carnaval s'organitza des de Cicles de la vida (àmbit Joventut) i se centra en l'organització de la rua de Carnaval i en el concurs de disfresses i comparses. S'atorguen premis econòmics per a cadascuna de les categories i compta amb una elevada participació. **El rei o la reina del Carnaval** protagonitza l'esdeveniment dinamitzant-lo i fent entrega dels premis a les comparses guanyadores.

A més a més, des del departament de Desenvolupament econòmic (àmbit de Comerç) s'organitza un concurs d'aparadors difressats.

Diada de Sant Jordi

Per la celebració de Sant Jordi es fa una jornada d'activitats culturals organitzades des de Desenvolupament Econòmic juntament amb les entitats l'Alzinar, l'Esplai Giravolt, els Bastoners i Masquefa Comerç. Aquesta compta les tradicionals parades de llibres i roses però també amb espectacles d'arts escèniques, familiars, tallers per a infants, exposicions i activitats singulars com un Passeig literari per la Beguda Alta, organitzat per l'Escola del poble. A més a més, també s'entreguen els premis del **Concurs Literari** organitzat per Masquefa Comerç.

Pasqua:

Divendres Sant s'organitza una processió, a càrrec de l'entitat cultural La Cofradia del Cristo Crucificado y Nuestra Señora de los Dolores.

El dilluns de Pasqua es celebra el popular **Aplec al Cementiri Vell**, organitzat per l'Ajuntament, on s'hi acostuma a fer un esmorzar popular, la celebració de la missa i una ballada de sardanes. En els anys que es pot fer foc, hi ha gent que es queda a dinar amb unes barbacoes que col·loca l'Ajuntament.

Els anys 2024 i 2025, amb la voluntat d'atraure nous públics a l'Aplec, es va organitzar una gimcana "A la recerca dels ous de Pasqua", on hi participen famílies amb infants.

Revetlla de Sant Joan:

La revetlla de Sant Joan també se celebra amb l'arribada de la Flama del Canigó, l'encesa de la foguera i un sopar popular organitzat des de l'Ajuntament.

Imatge 34. Sopar popular de Sant Joan. Font: Ajuntament de Masquefa.

Festa del Rocio i Dia d'Andalusia: organitzats per la Cofradia.

Festes Majors dels barris de Can Parellada, Can Quiseró, Can Valls i El Maset: organitzades per les associacions veïnals

Festa Major de La Beguda Alta i Baixa, Festa del Roser i Festa de la B/Vellesa: organitzats per la Societat Recreativa Unió Begudenca.

Programació musical i d'arts escèniques

A banda del cicle festiu, l'altra programació estable que es duu a terme de forma regular des de fa 10 anys és el **cicle musical Masquefa Sona Bé**, que consisteix en concerts de diferents gèneres musicals que es duen a terme els diumenges a la tarda a la Sala Polivalent de forma mensual des del març fins l'octubre (amb aturada el mesos de juliol i agost) i que congreguen un públic fidel a l'entorn d'unes 200 persones cada concert. Jordi Tomàs és la persona que de forma voluntària es fa càrrec de la programació en col·laboració amb l'Ajuntament, que és qui organitza i finança el cicle, amb el suport de l'Oficina de Difusió Artística de la Diputació de Barcelona. D'origen, les sardanes formen part de la programació i durant uns anys es va organitzar un premi de composició musical per a cobla, que es va deixar de fer per falta de participants. Aleshores es va transformar en un encàrrec de **composició d'una o dues peces específiques per a Masquefa** que es fa cada dos anys amb compositors varis i sempre l'interpreta la Cobla Montgrins.

La resta de la programació del cicle està composta majoritàriament per conjunts musicals diversos com bandes de jazz, orquestres de cambra, corals, havaneres... La majoria es tracta de conjunts mixtos, amb predomini d'homes pel que fa als components, o bé conjunts únicament d'homes per sobre dels d'únicament formats per dones.

Imatge 35: Cartell Masquefa sona bé, any 2024

El 2024 ha estat el primer any que la programació estable s'ha ampliat més enllà del Masquefa Sona Bé amb el **programa Fàbrica de Talent, que incorpora les arts escèniques (teatre i dansa)**, i es duu a terme des de l'Àrea de Cultura sota la voluntat d'una línia de treball de memòria històrica i també sota el criteri de donar visibilitat a projectes de quilòmetre zero, duts a terme per gent del municipi o la comarca. En aquesta primera edició hi ha propostes de teatre musical, d'esbart tradicional, un espectacle teatral de temàtica històrica i el grup de teatre de gent gran del municipi.

La programació de l'espectacle de dansa tradicional estava emmarcada en la celebració de la **Setmana de la Dansa** també, que es duu a terme en col·laboració amb l'Escola de Dansa Noemí Rubira i amb la participació d'entitats com la Cofradía o d'iniciatives privades com gimnasos i que està formada per activitats d'exhibició com aquesta però també per activitats participatives com tallers.

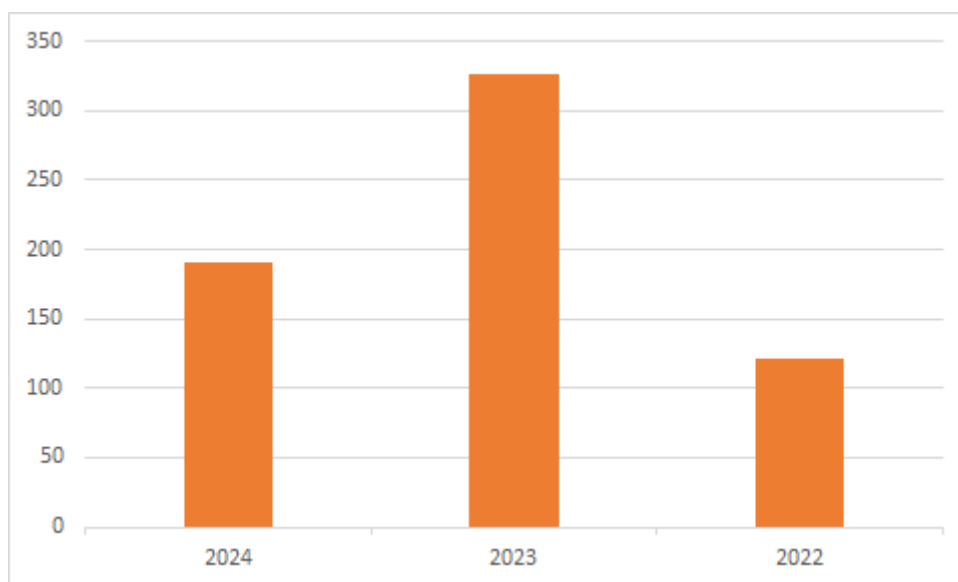
Paral·lelament, també es programen de forma regular els **balls populars** a la Sala Polivalent els diumenges de forma quinzenal adreçats a un públic adult i que compten amb una elevada assistència.

I, per últim, hi ha una part de la programació cultural que es fa fora del municipi a través de les **sortides culturals** a d'altres ciutats catalanes per a descobrir-ne festes o el seu patrimoni arquitectònic, museístic, etc., o bé a Barcelona a veure teatre, majoritàriament de gènere musical. Aquestes activitats són de pagament i tenen una assistència mitjana de 43 persones, de les quals la majoria són dones d'entre 60 i 70 anys. Al següent gràfic podem veure l'assistència total dels darrers 3 anys a les sortides culturals, cal tenir en compte que la quantitat de sortides programades ha estat desigual:

- El 2022 es van fer 3 sortides
- El 2023 8 sortides
- El 2024 4 sortides

Per tant, tenint en compte que el 2023 es van fer el doble de sortides, la participació és proporcional al llarg dels 3 darrers anys, no ha incrementat ni disminuït la demanda.

Gràfic 15. Assistència total a les sortides culturals.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Ajuntament.

Aquestes 5 línies de programació estable: cicle festiu, Masquefa Sona Bé, Fàbrica de Talent, Balls populars i Sortides culturals, s'han aplegat sota el lema "**Fem Cultura**" al 2024 i s'ha difós de forma conjunta. De tot aquest conjunt de propostes culturals en destaquem que, a excepció de les sortides culturals i els balls populars, **totes les activitats són gratuïtes per a la població**.

A banda, les àrees de **Desenvolupament econòmic** organitzen anualment la Nit del Comerç i el Primavera Shopping, i la de **Feminismes, igualtat i diversitat**, dues setmanes amb activitats per commemorar, d'una banda, el Dia internacional de les Dones i, de l'altra, el Dia internacional per a l'eliminació de la violència envers les dones.

El cicle festiu suposa el gruix majoritari de la programació que s'ofereix des de l'Ajuntament a la població de Masquefa.

Pràcticament tota la programació cultural és gratuïta, malgrat que en garanteix l'accés, no ajuda a generar valor cap a la cultura i no es generen ingressos que puguin revertir en quantitat i/o qualitat de la programació.

No hi ha establerts criteris de programació que vetllin per la diversitat d'oferta i la qualitat de la mateixa.

Manca una mirada als públics culturals i espais de participació i contrast de la ciutadania per a valorar si el que s'ofereix forma part dels interessos d'aquesta.

Patrimoni i memòria històrica

Al 2024 es va engegar també una línia de programació específica per a **treballar la memòria històrica al municipi** que és pretén que tingui continuïtat i que va comptar amb 3 actes:

- Jornada de recreació històrica a Masquefa per commemorar el final de la Guerra Civil. Veure [reportatge d'Anoia TV](#)
- Col·locació de la llamborda Stolpersteine en memòria de Miquel Rovira Isart
- Acte d'homenatge als represaliats de la Guerra Civil i el Franquisme a Masquefa

Imatge 36: Cartell de l'acte homenatge als represaliats

I al 2025 s'ha convertit en l'espai **"Tastets d'història"**, un nou cicle de conferències que es farà sota el paraigua del "Fem Cultura" i que es faran els dissabtes a la tarda en diferents

espais culturals, on els historiadors locals i altres experts explicaran fets històrics, tradicionals i culturals del municipi.

Seguint amb la línia de memòria i patrimoni, també es va participar a la **Setmana Europea del Patrimoni** amb un seguit d'activitats a l'entorn de la Fàbrica Rogelio Rojo i a l'Església de Sant Pere i la Santa Creu, algunes de mediació dirigides a alumnat de les escoles i d'altres d'exhibició obertes al públic.

Imatge 37 i 38. Activitats de les Jornades Europees del Patrimoni. Font: Ajuntament de Masquefa.

Arts visuals i d'altres disciplines

Una iniciativa que es va dur a terme durant diversos anys i el 2024 es va deixar de fer va ser el Concurs de Fotografia d'Instagram Masquefa. Es proposava una temàtica i es promovia per la xarxa social Instagram i, de les imatges presentades, n'escollien 12 per a formar el calendari oficial de Masquefa de l'any següent. Quant a altres propostes relacionades amb les arts visuals, de la mà de l'Ajuntament, només es realitza el Concurs de cartells de la Festa Major, del qual posteriorment se'n fa l'**exposició anual de cartells de Festa Major**.

Llengua

Hi ha una voluntat política per a treballar per al foment de la llengua catalana al municipi, tot seguint el llegat d'una de les personalitats més reconegudes de la vila de Masquefa: la **lingüista Maria Carme Junyent Figueras**, que a dia d'avui no es concreta amb cap programa o projecte estable encara. En aquest sentit, el 2024 es va retre un homenatge a Junyent en el marc del Correllengua els dies 24 i 25 de maig, organitzat per la Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL) i l'Ajuntament. La iniciativa va posar l'accent en la cultura popular, la història local i la promoció de la llengua catalana a través d'una desena d'activitats que van congrega més de 200 persones.

Quant a la formació, existeixen en **l'àmbit comarcal**.

El Ple Municipal va acordar, en la sessió ordinària de 18 de setembre de 2025, adherir-se al Pacte Nacional per la Llengua.

Activitat cultural promoguda des d'altres àrees

Destaquem el **FESTART**, un festival de creació jove local que combina l'exposició d'arts visuals amb altres manifestacions artístiques com ara la música o els videojocs. S'organitza des del **Casal de Joves** i ja se n'han fet dues edicions de les quals se'n fa una valoració molt positiva pel que fa la resposta de públic, la quantitat d'artistes locals que hi van participar i les iniciatives que n'han sorgit en conseqüència (com el vespreig jove de Festa Major).

Imatge 39. Cartell del Festart: Font: Ajuntament de Masquefa.

A banda, cal tenir present el que es promou des de la Biblioteca municipal, esmentat anteriorment, i les iniciatives de les entitats i el sector privat, que veurem tot seguit.

El Festart és una bona pràctica que pot servir de referència per a d'altres programacions pel fet de comptar amb la participació de joves en la programació i organització de l'acte i visibilització del talent local, així com un format on poden conviure diferents disciplines artístiques alhora.

2.2.4. L'associacionisme, un actiu

L'Ajuntament té registrades un total de **54 entitats al municipi de les quals 14 consten com a culturals**. Tot i així, dins aquestes hi trobem diferents criteris de classificació doncs s'hi barregen entitats amb objectius únicament culturals amb d'altres com associacions de veïns, amb objectius culturals però també socials, o d'altres de caire més polític, com l'ANC. D'altra banda, en altres àmbits trobem entitats que també desenvolupen activitat cultural encara que no sigui el seu objectiu principal, com ara l'Associació de la Gent Gran o l'Associació Feminista.

Un 30% de les entitats culturals de Masquefa són de l'àmbit cultural.

Tot seguit, presentem les entitats culturals de Masquefa i l'activitat que duen a terme. Respecte la classificació de l'Ajuntament, s'han mantingut les associacions de veïns perquè actualment funcionen sobretot com a dinamitzadores de cultura dels seus barris i se n'han exclòs aquelles que són d'altres àmbits malgrat realitzin activitat culturals. Per contra s'hi ha afegit una entitat que estava classificada en l'àmbit educatiu però en tractar-se de formació artística, l'hem contemplat com a cultural:

NOM ENTITAT	Colla de Geganters i Grallers de Masquefa	LOGOTIP
DESCRIPCIÓ	Fundada l'any 1987, té per objectiu mantenir ben viu el fet geganter al poble. Formen part de la colla una setantena de membres d'edats compreses entre 3 i 80 anys	
ACTIVITATS	– Trobada de Gegants de Masquefa a la Festa Major petita. – Cercaviles i passejades a les festes majors. – Sortides i trobades geganteres a d'altres municipis.	
USOS D'ESPAI	Disposen d'un local cedit per l'Ajuntament per a emmagatzematge i reunions.	
ENLLAÇOS	https://webs.gegants.cat/masquefa/ @gegantsmasquefa	

Imatges 40 i 41. Gegants Isidre i Magdalena i gegantons Pau i Roser. Font: <https://webs.gegants.cat/masquefa/>

NOM ENTITAT	Ball de Diables de Masquefa	LOGOTIP
DESCRIPCIÓ	La colla va iniciar l'activitat el 1994, impulsada per "L'Alzinar, Societat Recreativa i Cultural" com a una secció d'aquesta entitat, i es dedica a la pràctica i difusió de la cultura popular del foc. Tenen una secció infantil des del 2012 i també disposen de Tabalers. Recentment ha canviat el nom a Ball de Diables de Masquefa.	
ACTIVITATS	– Actes de foc a les festes majors: correfoc, carretillada, versots, crema del campanar. – Quinto de Nadal. – Sortides a d'altres municipis.	
USOS D'ESPAI	Tenen un local cedit per l'Ajuntament a la Rogelio Rojo per a emmagatzematge i espai de reunió.	
ENLLAÇOS	https://diablesmasquefa.cat/ @diablesmasquefa	

Imatge 42. Drac brufut dels Diablers de Masquefa. Font. Diablers de Masquefa.

NOM ENTITAT	L'Alzinar, Societat Recreativa i Cultural	LOGOTIP
DESCRIPCIÓ	Activa des de 1959 i bevent de l'esperit de les societats d'abans de la guerra, l'entitat és un important motor de la vida cultural i associativa de Masquefa, ja que en el seu equipament tenen lloc activitats culturals i esportives diverses per infants, joves i adults, tant en l'aspecte formatiu així com també divulgatiu. Així mateix, també desenvolupen projectes (o seccions) que depenen de l'estructura de l'entitat però es desenvolupen de forma independent, com l'Espai Musical, la Coral, la Colla bastoners i el Pàdel.	
ACTIVITATS	– Classes regulars d'idiomes, de ChiKung, de body form, de pàdel, de zumba, de cant coral, d'escacs i de sardanes. – Activitats per Nadal: Concert de la Coral i Quinto. – Activitats per la Marató de TV3. – Cicle de concerts a la Capella. – Sopar de faves de la Festa major petita.	

	– Activitats per la festa major de Santa Magdalena. – Concurs Tastavins per la Festa del Raïm. – Cicle de cinema a la fresca a l'estiu. – Mostra i degustació de crema catalana per St Josep. – Sortides culturals al llarg de l'any. – Tradicional excursió a peu a Montserrat.	
USOS D'ESPAI	Tenen un espai propi, el Casal L'Alzinar, on desenvolupen tota la seva activitat. També organitzen activitats a l'aire lliure i fan ús de la Capella del Roser pel Cicle de música.	
ENLLAÇOS	http://www.alzinar.cat	

NOM ENTITAT	Colla de Ball de Bastons de Masquefa (Secció L'Alzinar)	LOGOTIP
DESCRIPCIÓ	Sembla que l'origen del ball de bastons a Masquefa es remunta al s. XIX. La colla s'ha anat mantenint al llarg de la història fins a l'actualitat, que participa en diverses ballades fixes al llarg de l'any, com ara les dues festes majors de Masquefa.	
ACTIVITATS	– Ballar en festes, cercaviles, organitzar trobades, etc.. – Fer classes de ball de bastons. – Quinto de Nadal de la mà de l'Alzinar	
USOS D'ESPAI	– Ús del Casal L'Alzinar per assajar i reunir-se. – Tenen un local cedit per l'Ajuntament a la Fàbrica del	

	cartró per emmagatzematge i espai de reunió.	
ENLLAÇOS	@bastonersdemasquefa	

NOM ENTITAT	Coral L'Alzinar (Secció L'Alzinar)	LOGOTIP
DESCRIPCIÓ	Va néixer el 1978, hereva de la Coral de la Unió Masquefense fundada l'any 1903 i desapareguda després de la guerra civil, i també de totes les altres corals masquefines de després de la guerra.	
ACTIVITATS	Caramelles per Sant Isidre, concert de Festa Major acompanyats per la Cobla Montgrins i Concert de Nadal amb motiu de la Marató de TV3	
USOS D'ESPAI	Ús del Casal L'Alzinar per assajar.	
ENLLAÇOS		

NOM ENTITAT	Associació Grup de Teatre "Teatrerus"	LOGOTIP
DESCRIPCIÓ	Es va crear el 2003 amb l'objectiu de practicar i difondre les arts escèniques, des de llavors cada any fan la representació d'una obra de teatre.	
ACTIVITATS	Representació anual d'una obra.	
USOS D'ESPAI	Ús de la Sala Polivalent de La Fàbrica Rogelio Rojo per a assajar i exhibir les seves obres.	
ENLLAÇOS	@teatrerus	

NOM ENTITAT	Associació Xaranga Drac	LOGOTIP
DESCRIPCIÓ	Va néixer el 2014 de la mà d'un grup de músics que vol tocar al carrer, a festes populars i cercaviles. Està formada per uns 6 membres.	

ACTIVITATS	– Toquen a la Festa Major principalment.	
USOS D'ESPAI	Ús de la Sala Polivalent o la Sala Petita de La Fàbrica Rogelio Rojo per assajar. L'exhibició la fan a l'aire lliure.	
ENLLAÇOS	@XarangaDrac	

NOM ENTITAT	Associació artística missatgers	LOGOTIP
DESCRIPCIÓ	Creada el 1997 per a fomentar el dibuix i la pintura mitjançant classes.	
ACTIVITATS	– Classes de dibuix i pintura. – Exposicions d'artistes locals en els contextos d'algunes festes o esdeveniments al poble com: Nadal, <i>Primavera Shopping</i> i la Festa del Raïm.	
USOS D'ESPAI	Local propi on duen a terme les classes.	
ENLLAÇOS		

NOM ENTITAT	Cofradia del Cristo Crucificado y Ntra. Sra. de los Dolores	LOGOTIP
DESCRIPCIÓ	Es va crear el 2014 de la mà de persones procedents de diverses localitats del sud d'Espanya per a organitzar una processó de Setmana Santa a l'estil de les que els impulsors havien viscut en la seva terra d'origen. En aquests anys no només ha mantingut la processó sinó que també ha intensificat les activitats, a més d'organitzar diversos cursos al local social.	
ACTIVITATS	- Dia d'Andalusia. - Processió de Divendres Sant per Setmana Santa.	

	- Celebració de la Festa del Rocio al mes de juny. - Col·labora a la Cavalcada de Reis i a la Setmana de la Dansa amb balls tradicionals d'Andalusia.	
USOS D'ESPAI	Local cedit per l'Ajuntament per a reunir-se i fer activitats.	
ENLLAÇOS	@cofradiamasquefa	

NOM ENTITAT	Associació de propietaris de la zona Can Parellada	LOGOTIP
DESCRIPCIÓ	Creada el 1973 amb l'objectiu principal d'esdevenir una plataforma veïnal davant l'Ajuntament per a fer demandes de millora de les condicions d'aquesta urbanització. A posteriori va adquirir un caràcter més cultural amb la dinamització d'un local social i l'organització de la festa major.	
ACTIVITATS	– Organitzen la Festa Major del barri a l'agost. – Un Quinto per Nadal. – Altres activitats esporàdiques durant l'any.	
USOS D'ESPAI	Espai propi de reunió i activitats.	
ENLLAÇOS		

NOM ENTITAT	Associació de propietaris de la zona de Can Quiseró	LOGOTIP
DESCRIPCIÓ	De la mateixa manera que l'associació de Can Parellada, la de Can Quiseró va néixer el 1974 també per unir esforços per dotar la urbanització dels serveis bàsics. En l'actualitat també han ampliat la seva activitat cap a la dinamització cultural de la zona a través d'activitats festives, socials, culturals i esportives per a fer comunitat entre el veïnat.	No en disposen.
ACTIVITATS	– Festa major del barri el primer cap de setmana de juliol.	
USOS D'ESPAI	Espai propi de reunió i activitats.	
ENLLAÇOS	No en disposen.	

NOM ENTITAT	Associació cultural i recreativa El Maset	LOGOTIP
DESCRIPCIÓ	Va néixer el 1991 arrel de l'equip de futbol de la urbanització, quan un grup de persones van decidir associar-se per a dinamitzar la vida veïnal en un context de segones residències. Actualment això ha canviat i predominen les primeres residències i es manté la voluntat de fomentar les activitats culturals a la zona.	
ACTIVITATS	– Actes culturals esporàdics per algunes festes associades al cicle festiu com el Carnaval o <i>Halloween</i>. – Al Nadal fan una fira d'artesanía i l'arribada del patge reial. – La Festa Major del Maset el primer cap de setmana d'agost.	
USOS D'ESPAI	Espai propi de reunió i activitats.	
ENLLAÇOS	@asociaciondelmaset	

NOM ENTITAT	Societat Recreativa Unió Begudenca	LOGOTIP
DESCRIPCIÓ	Entitat centenària, activa des del 1922, per a promoure la cultura popular a la Beguda Alta i dinamitzar el poble amb activitats de caràcter recreatiu, esportiu i cultural. Dins de l'associació hi trobem a la Colla Gegantera que organitza sortides i trobades geganteres arreu del país.	
ACTIVITATS	- La Festa del Roser, el primer cap de setmana de maig. - La Festa de la B/Vellessa, dedicada a la gent gran, es celebra un diumenge a mitjans d'octubre i consisteix en una cercavila de gegants i grallers de la Beguda, vermut i dinar de germanor amb una paella popular i un actuació musical. - La Festa Major el primer cap de setmana de setembre. - Per Nadal: la Fira de Nadal, l'arribada del Patge Viu-Viu, el Quinto i la Cavalcada de Reis.	
USOS D'ESPAI	Local propi per a trobar-se i dur a terme activitats.	
ENLLAÇOS	@S.R.U.B_1922, @gegantsdelabeguda	
NOM ENTITAT	Associació Cultural de Can Valls	LOGOTIP
DESCRIPCIÓ	Entitat de barri de nova creació.	

ACTIVITATS	– Festa Major de Can Valls a finals de juliol.	
USOS D'ESPAI		
ENLLAÇOS		

NOM ENTITAT	Associació Ball de Gitanes de Masquefa	LOGOTIP
DESCRIPCIÓ	Entitat de nova creació.	
ACTIVITATS	- Festa Major i Festa Major petita.	
USOS D'ESPAI		
ENLLAÇOS	@ball_gitanes_masquefa	

Tal com es pot veure, hi ha un **alt nombre d'entitats de cultura popular** que conformen el seguici festiu de la vila. Tot i així, existeixen **també altres interessos artístics** com ara les arts escèniques, la música i les visuals. I, com a espai cultural divers que congrega moltes entitats i àmbits artístics hi trobem **l'Alzinar, que podríem dir que funciona com a centre cultural de Masquefa**, agrupant bona part de les iniciatives culturals i oferint una programació d'exhibició d'arts escèniques i musicals i també una programació formativa i activitats d'exhibició. La programació no només es fa al seu equipament sinó també a d'altres espais del municipi com la Capella del Roser.

La dinàmica relacional de les entitats amb l'Ajuntament es basa en el subministrament de recursos per part de l'administració mitjançant subvencions nominals, per tant les entitats en són dependents econòmicament per a finançar la seva activitat. A banda, a algunes se'ls ofereixen altres recursos, com ara locals municipals, que poden fer servir exclusivament per a la seva activitat sense una regularització dels usos d'aquests espais. Tot i així, a partir del 2026 es vol canviar el funcionament del sistema de subvencions i passar a atorgar-les amb concurrència competitiva entenent que esdevé un benefici ja que augmenta la participació de nous agents, pot afavorir la innovació, etc.

Actualment hi ha una relació de client-proveïdor entre l'Ajuntament i les entitats, amb un sistema de subvencions nominals que caldria revisar

No existeixen espais de relació regulars entre entitats ni entre entitats i ajuntament.

A partir de les entrevistes i sessions de treball fetes fins a data d'avui, es fa palès que no hi ha una trajectòria de treball col·laboratiu entre les entitats culturals sinó que cadascuna s'ocupa únicament de la seva activitat sense generar sinergies amb d'altres. L'únic espai de convivència es genera en el marc de la Festa Major, on sí que es troben en clau organitzativa. Tampoc des de l'Ajuntament es generen espais participatius on aquestes puguin exercir un rol actiu dins les polítiques o accions culturals del municipi. Malgrat això, sí que s'ha demostrat una predisposició per a participar de la cultura al municipi en aquest sentit.

2.2.5. La participació des de la iniciativa privada

Si ens mantenim en el sector privat (entenent que congrega tant el tercer sector o l'associacionisme, com iniciatives empresarials), comptem amb les següents dades obtingudes del departament de Desenvolupament Econòmic de la Diputació de Barcelona sobre societats mercantils registrades en els epígrafs considerats com a sector cultural³. Hi ha registrades 18 empreses culturals de les quals només s'ha trobat informació de 10 dels següents àmbits:

- Arts visuals: VISUAL BOOK INTERNATIONAL S.C.P. (fotografia)
- Audiovisual: MASQUEFA TELEVISIO SL; FUTURVIDEO S.C.P.
- Arquitectura: **DIAT**
- Publicitat: ADMEDIA PLUS S.L.; LUPA URDON SL; SMI RACING CLASSIC S.C.P.
- Disseny: Novoe Beam (arts gràfiques)
- Esdeveniments: **Chicken House Events**; WINESTYLE SL.

Cal fer constar que aquestes dades no estan contrastades amb l'Àrea de Desenvolupament Econòmic de l'Ajuntament.

Destaquem les següents iniciatives privades que no consten al llistat anterior però que **fan aportacions a la vida cultural** del municipi:

- **Escola de Dansa Somnis d'Art.**
- **Restaurant 772:** ofereix concerts de diferents estils i espectacles de petit format de forme setmanal que estan contribuint a dinamitzar i diversificar l'oferta cultural del municipi.
- **Vivint enoteca:** vermateria i enoteca que fa difusió de la cultura vitivinícola.

Volem destacar la **presència de professionals de la cultura i les arts** a Masquefa i les rodalies, que hem pogut conèixer gràcies al compte d'Instagram **@artistemasquefa** i també a dades facilitades per l'Ajuntament de forma informal, ja que no existeix cap cens formal al respecte. Podem afirmar que Masquefa compta amb un ric capital cultural comptant amb: professionals de la música, el cinema o les arts visuals i amb persones aficionades a la fotografia, al dibuix, grups de música... Destaca la presència de **joves amb grans aptituds artístiques**, alguns i algunes de les quals es van poder veure al Festart, que es va dur a terme el 2024 al Casal de Joves.

El **festival de curtmetratges** que es va dur a terme el 2024 **Masquecurts** per primera vegada va ser iniciativa d'un d'aquests masquefins professionals de la cultura, el cineasta Javier Méndez, i va consistir en un concurs per a cineastes joves del que va poder gaudir tota la població.

³ No hi consten les persones autònomes.

2.2.6. Oferta formativa

Des de l'àmbit municipal l'única oferta de formació en l'àmbit artístic que es garanteix de forma regular és l'**Espai Musical** que gestiona l'Alzinar (i que ha d'esdevenir la futura Escola Municipal de Música) a través de la subvenció de l'entitat.

La resta d'oferta existent s'esdevé de forma irregular, com ara tallers que programa la Biblioteca o bé que es programen per a ocasions especials com festes.

Des de l'àmbit associatiu trobem l'oferta formativa de l'Alzinar; la que desenvolupen algunes de les entitats, com la Cofradia, o bé les associacions de veïns d'alguns dels barris; i l'Escola Art Missatgers de dibuix i pintura (que es vehicula a través d'una associació).

Des de l'àmbit privat existeix només l'escola de dansa.

Al curs 2024-2025 l'Ajuntament va elaborar un catàleg de les activitats extraescolars per a infants que s'ofereixen des dels diferents àmbits en el conjunt del municipi. Tal i com es pot observar, pràcticament totes elles estan promogudes pel teixit associatiu o per iniciatives privades, a excepció del projecte socioeducatiu "La Fàbrica" i el servei de lleure que s'ofereix a les vacances de Nadal i de Pasqua. La cultura popular és força present en aquesta oferta, a través de les activitats dels bastoners, la colla gegantera i la xaranga. Les possibilitats de contacte amb l'àmbit artístic són l'Espai Musical, l'escola de Dibuix i Pintura, el Club de lectura de la Biblioteca i l'Escola de Dansa, que està classificada en l'àmbit esportiu tot i tractar-se d'una disciplina artística:

ACTIVITATS ESPORTIVES I DANSA

Activitats educatives fora d'horari escolar relacionades amb la pràctica de l'esport i la dansa.

- BÀSQUET**
A partir de 6 anys.
Horari: Dimarts i dijous de 17 a 18h.
Lloc: Pavelló Poliesportiu Municipal. Pista 2.
Inscripcions: Obertes tot l'any.
Organitzador: Club Bàsquet Masquefa.
- ESCOLA DE FUTBOL**
De 4 a 16 anys.
Horari: Dimarts i dijous de 17 a 18h.
Lloc: Camp de Futbol Municipal.
Inscripcions: Obertes tot l'any.
Organitzador: Futbol Club Masquefa.
- ESCOLA D'HOQUEI PATINS**
De 2 a 6 anys.
Horari: Dimarts i dijous de 17 a 18h.
Lloc: Pavelló Poliesportiu Municipal. Pista 1.
Inscripcions: A partir del 9 de setembre al pavelló.
Organitzador: Club Patí Masquefa.
- GINNÀSTICA ARTÍSTICA**
A partir de 2 anys.
Horari: Dimarts i dijous de 17 a 18h.
Lloc: Pavelló Poliesportiu Municipal. Pista 1.
Inscripcions: Obertes tot l'any.
Organitzador: Associació Gimnàstica Masquefa.
- ESCOLA DE BALL CEM**
A partir de 5 anys.
Horari: Segona edat, de dijous a dijous de 17.30 a 18.30h, i de 18.30 a 19.30h.
Lloc: Sala de la Colla de Diables.
Inscripcions: Obertes tot l'any.
- CAMPUS DE SETMANA SANTA DE FUTBOL**
De 4 a 16 anys.
Horari: De dijous a dijous de 9 a 13h.
Lloc: Camp de Futbol Municipal.
- ESCOLA DE NATACIÓ CEM**
A partir dels 6 mesos.
Horari: Segona edat, consultar a l'Alzinar.
Lloc: Piscina Municipal.
- PATINATGE ARTÍSTIC SOBRE RODES**
A partir de 4 anys.
Horari: Dimarts i dijous de 17 a 18h, i divendres i diumenge de 17.30 a 18.30h.
Lloc: Pavelló Poliesportiu Municipal. Pista 1.
Inscripcions: Obertes tot l'any.

ACTIVITATS ARTÍSTIQUES, CULTURALS I DE LLEURE

Activitats educatives fora d'horari escolar relacionades amb els idiomes, la música, les arts plàstiques, la cultura popular, les tradicions i el lleure.

- ESPAI SOCIOEDUCATIU "LA FÀBRICA"**
És un espai d'acció socioeducativa, fora de l'horari escolar, obert a totes les edats d'infants i joves, d'educació primària, de 1r a 6è d'educació primària.
Horari: Dimarts i dijous de 17 a 18h.
Lloc: Sala de la Colla de Diables.
Inscripcions: A partir de setembre al 971 063 190.
Organitzador: Ajuntament de Masquefa i Actua SCCL.
- IDIOMES: ANGLÈS, FRANCÈS I ITALIÀ**
De 6 a 12 anys.
Horari: De dijous a dijous tardes, segona edat.
Lloc: Obertes tot l'any.
Organitzador: L'Alzinar Societat Recreativa i Cultural.
- BALLEM GEGANTS!**
Fes ballar els gegants, Pere Pau i Roser, i el gegantinet Tait.
A partir de 4 anys.
Horari: A consultar a masquefa@gegants.cat.
Lloc: Local de la Colla Gegantera (antiga Plaça de Carrió).
Inscripcions: A partir d'octubre.
Organitzador: Colla Gegantera de Masquefa.
- BALLS DE BASTONS**
De 4 a 12 anys.
Horari: Dimarts de 17 a 18.30h.
Lloc: Sala d'Agla de l'Alzinar.
Inscripcions: Obertes tot l'any.
Organitzador: L'Alzinar Societat Recreativa i Cultural.
- CENTRE D'ESPLAI GIRAVOLT**
A partir de 4 fins als 17 anys.
Horari: Dimarts de 18.30 a 19.30h.
Lloc: Local de l'Espai Giravolt. La Fàbrica Rogelio Rojo.
Inscripcions: Obertes tot l'any.
Organitzador: Centre d'Espai Giravolt.
- CLUB DE LECTURA INFANTIL DE MASQUEFA**
De 7 a 11 anys, infants que s'apiguen llegir.
Un espai de treball on la lectura es fa mitjançant el sentit, coneixement, compartir i gaudir l'aventura de llegir.
Trobades bilingües.
Lloc: Biblioteca M. Carme Junyent Figueras.
Inscripcions: Dins de la biblioteca, 85 772 78 73 o presencialment a la biblioteca.
Organitzador: Biblioteca M. Carme Junyent Figueras.
- CREMADORS I TABALERS DE LA COLLA DE DIALES**
De 8 a 18 anys.
Horari: Dimecres de 17 a 20h.
Lloc: Local de la Colla de Diables, La Fàbrica Rogelio Rojo.
Inscripcions: A partir de setembre a masquefa@gegants.cat o presencialment a l'Espai de Diables.
Organitzador: Colla de Diables de Masquefa Plàstics i Còsmics.
- DIBUIX I PINTURA**
De 3 a 18 anys.
Horari: Dimarts i dijous de 18.30 a 19.30h.
Lloc: C. Major, 123.
Inscripcions: A partir de setembre a artmasquefa@gmail.com o presencialment a l'Espai de Diables.
Organitzador: Associació Artística Missatgers.
- ESPAI MUSICAL**
De 3 a 18 anys.
Horari: Dimarts i dijous de 17 a 18h.
Lloc: Escola del municipi.
Inscripcions: Obertes tot l'any a xaranga@gegants.cat.
- XARANGA. PROMOCIÓ DE LA CULTURA MÚSICAL POPULAR**
De 6 a 12 anys.
Horari: Dimecres d'11 a 13h.
Lloc: Sala Petita, La Fàbrica Rogelio Rojo.
Inscripcions: Obertes tot l'any a xaranga@gegants.cat.
- TEMPS DE JOC NADAL I PASQUA**
Servei destinat a donar temps a mares i pares, oferir als infants d'infants de 3 a 6h, un espai d'activitats diàries de diferents temàtiques durant els dies laborables de les vacances escolars.
De 3 a 12 anys.
Horari: Dins laborables de vacances escolars.
Lloc: Escola del municipi.
Inscripcions: Al despatx de la Fàbrica.
Organitzador: Ajuntament de Masquefa.

Imatge 44. Catàleg d'extraescolars elaborat per l'Ajuntament. Font: Ajuntament de Masquefa.

2.2.7. Suport a la creació

Reprenent el discurs dels drets culturals, la formació i la creació són etapes de la cadena de valor artística que és essencial garantir a la ciutadania. Les administracions han de procurar aportar recursos per a promoure que la població participi de la cultura, es formi artísticament i així millori les capacitats creatives i tecnològiques. En aquest sentit, l'administració local té molt per aportar ja que és la que té una relació de més proximitat amb la ciutadania i alhora també és la que notará l'impacte de forma més directa de tota inversió que faci en l'àmbit cultural. Encara manca consens sobre els indicadors de les polítiques de suport a la creació però el que els darrers informes corroboren és que les iniciatives de suport des de l'àmbit privat (espais de creació) cada vegada van més alça responen a les necessitats del sector artístic i que estan creixent molt als territoris rurals. Les tendències en polítiques culturals aposten per donar un impuls al suport a la creació i administracions com la Diputació de Barcelona estan treballant per a donar eines als municipis perquè puguin aportar recursos en aquesta línia. A Catalunya trobem nombrosos exemples de municipis petits i mitjans que donen suport a la creació en formats diferents com ara Alcover amb l'equipament de creació el **Convent de les Arts**; la xarxa de **Pobles Creatius** que uneix municipis petits del Moianès, el Bages, el Berguedà i Osona que donen suport a espais de creació privats, en fan difusió i cedeixen espais municipals; o bé el municipi d'Alella que té un programa de residències artístiques a l'equipament d'arts escèniques.

A Masquefa hem trobat les següents accions de suport a la creació:

- L'organització del FESTART, que dona visibilitat a l'art de joves creadores (iniciativa de Joventut).
- La difusió del talent local a través del compte d'Instagram @artistesdemasquefa (iniciativa privada).
- La programació d'obres musicals o d'arts escèniques de creadors locals.
- La incentivació de la pràctica artística a través del Concurs de Cartells de la Festa Major.
- El suport a iniciatives empreses per professionals culturals del municipi com el Masquecurts.

Les accions de suport que trobem es donen quan les obres ja han estat produïdes, és a dir, es donen des de l'exhibició de les mateixes per a compartir-les i donar-les a conèixer entre la comunitat. Aquest fet es valora positivament però **hi ha un buit en el suport a la creació en la fase pròpia de recerca i/o creació**, dotant d'espais (no hi ha bucs d'assaig al municipi, per exemple) o de recursos a les artistes, ja siguin professionals o amateurs. Atenent el discurs dels drets culturals esmentat anteriorment, creiem que és important garantir el dret a la creació cultural a la població, així com també el de formar-se.

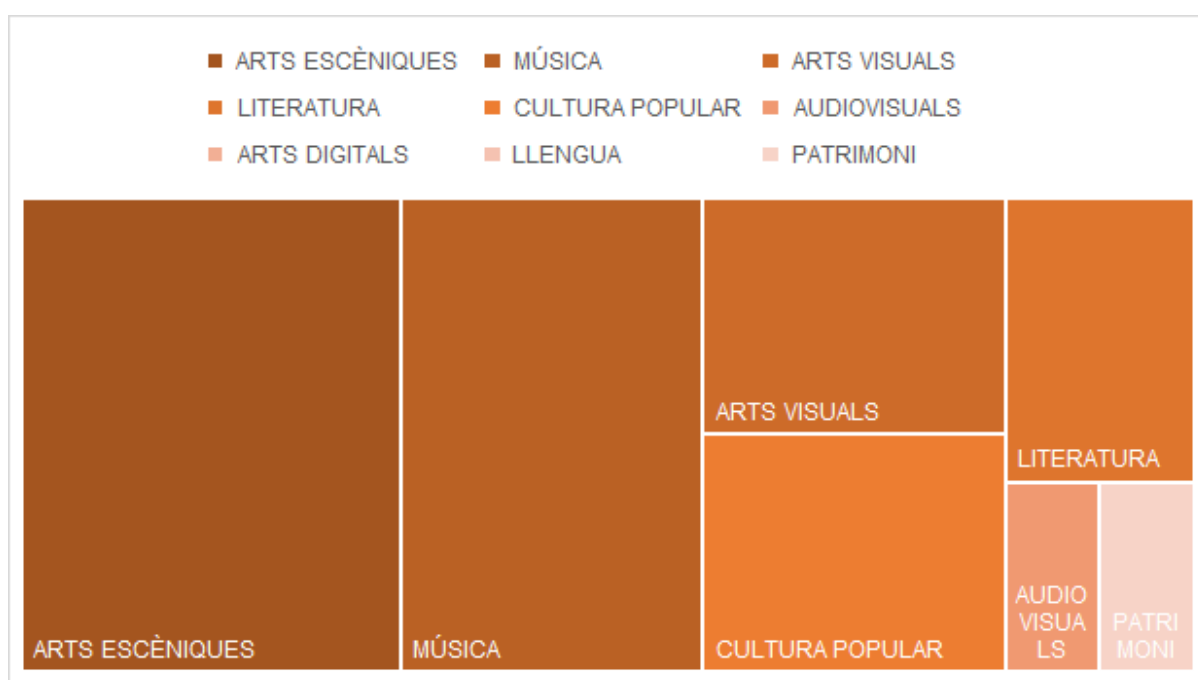
La formació en àmbits artístics i el suport a la creació són escassos.

2.2.8. Una mirada des dels àmbits culturals

Un cop revisades totes les iniciatives culturals existents, volem fer una mirada de totes elles categoritzant-les segons els àmbits culturals, per tal de veure el volum que tenen cadascun d'aquests en el global de la cultura a Masquefa.

Per elaborar el següent gràfic s'han tingut en compte les iniciatives públiques i les privades (incloent-hi les del tercer sector) regulars que es duen a terme en la formació, la recerca, la creació, l'exhibició i la divulgació. S'han agrupat per cicles de programació (per exemple: programació musical dins la festa major, cicle Masquefa sona bé...). La realitat que ens mostra és la següent:

Gràfic 16. Recull d'iniciatives regulars classificades per àmbits.

Font: elaboració pròpia a partir de dades facilitades per l'Ajuntament.

El resultat mostra com les arts escèniques (entenent totes aquelles relacionades amb el cos i el moviment) ocupen el gruix més significatiu, seguides de la música i la cultura popular. En arts visuals, audiovisuals, literatura, patrimoni trobem poques iniciatives i en arts digitals, cap.

2.2.9. L'Àrea de Cultura

L'Àrea de Cultura i Esports està formada per 8 persones dins l'equip:

- 1 tècnica mig de Cultura i Esports
- 1 administratiu
- 1 auxiliar administratiu
- 2 tècnics auxiliars de Biblioteca
- 3 conserges (1 per la Fàbrica Rogelio Rojo, 2 per al Pavelló d'Esports)

Això suposa un 41,7% de dedicació a personal de Cultura en el capítol I, en la mitjana dels pressupostos dels anys 2020 a 2023 com es pot veure en els gràfics 17, 18 i 19. Si ho comparem amb municipis d'entre 5.000 i 15.000 habitants, el percentatge aquí no arriba al 30% (29,5%) en el mateix termini, per tant, **la inversió en personal a Masquefa és superior a la mitjana dels municipis de la seva franja**. Tanmateix, cal fer constar que **aquest equip no té plena dedicació a Cultura ja que el departament és compartit amb Esports**, i 2 de les persones tenen plena dedicació a la Biblioteca. Aleshores per a tirar endavant el programa d'actuació en cultura hi ha només 3 persones, 2 de les quals són auxiliars administratius.

El personal de l'àrea, en termes de cultura, principalment es dedica a la programació cultural i l'organització de les diverses festes populars del municipi que, tal i com s'ha vist, ocupa la major part de l'activitat cultural. Cultura **no ha comptat mai amb cap planificació estratègica**, motiu principal pel qual es va fer l'encàrrec d'aquest estudi. No es disposa de memòries ni plans d'actuació anuals, així com tampoc de cap protocol que marqui uns **criteris de programació** en cap àmbit. Històricament s'ha generat la programació segons el rumb que marcava la regidoria i també segons les propostes del propi personal del departament, en alguns cicles amb suport de personal extern de forma voluntària. En aquest sentit, es percep una visió limitada de les pràctiques culturals fruit de la manca de diversitat en les mirades i de la indeterminació d'objectius, que ja s'ha pogut copsar a l'apartat d'anàlisi de la programació.

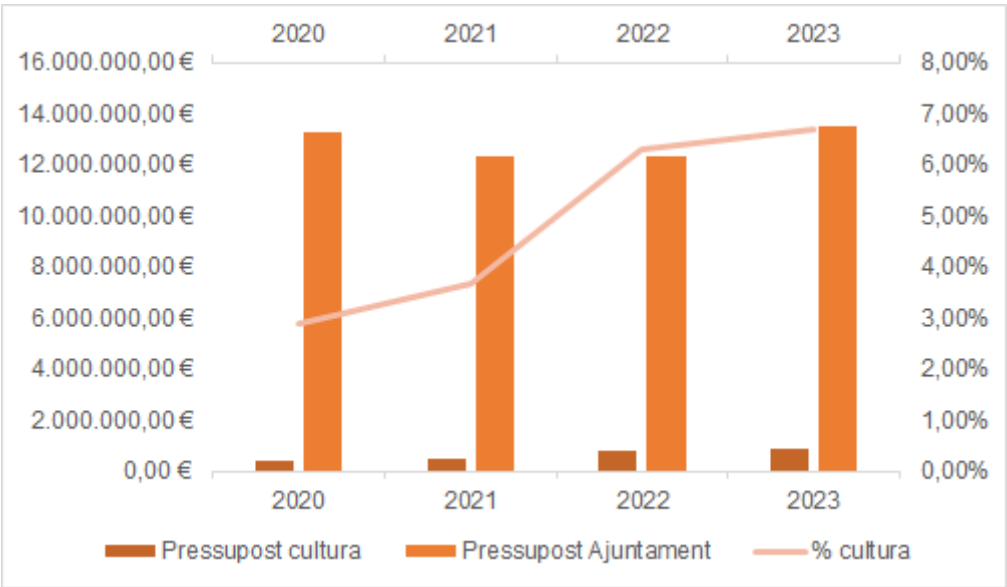
2.2.10. Pressupost cultural

Els números de la cultura masquefina han evolucionat favorablement en els darrers anys. El pressupost dedicat a Cultura al 2018, en context pre-pandèmia, era de 323.549€ segons dades de l'Ajuntament (contenen els capítols II, IV, VI i VII), que suposa un 2% dins el pressupost total de l'Ajuntament. El 2024, en canvi, va ser de 437.550€, per tant, 114.000€ més respecte el 2018, i un increment del 3% del pressupost total a cultura.

Si observem el gràfic inferior, que correspon a dades del SIEM⁴ que contenen tota la despesa dedicada a cultura de tots els capítols del pressupost municipal, veurem també com **s'ha anat incrementant després de la pandèmia del 3% de dedicació a cultura en el global del pressupost total de l'Ajuntament fins assolir el 6,7% el 2023**.

⁴ Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona.

Gràfic 17. Masquefa. Evolució del pressupost de cultura 2020-2023

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona.

Aquestes dades podem comparar-les amb la mitjana dels municipis de la mateixa franja poblacional de la província de Barcelona. S'hi pot veure com **el percentatge del pressupost total dedicat a cultura és 0,8 punts percentuals inferior al de la resta de municipis**, que es situa en el 7,5%, tot i disposar d'un pressupost total de l'Ajuntament per sobre de la mitjana de la província.

Gràfic 18. Comparativa del pressupost de cultura del 2023 amb els municipis de la mateixa franja poblacional.

2023		
	Masquefa	Mitjana municipis entre 5.001 i 15.000 hab. prov. Barcelona
Pressupost cultura	912.761,9 €	923.794,2 €
Pressupost Ajuntament	13.553.195,7 €	12.388.356,2 €
Percentatge cultura respecte al global de l'ajuntament	6,7%	7,5%
Despesa Cultura per habitant.	93,0 €	103,0 €
Total habitants	9.819	8.965

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona.

Si ens fixem en la **despesa en cultura per habitant**, la xifra a les darreres dades segons el SIEM és de **93€ el 2023**, mentre que la mitjana dels municipis d'entre 5.000 i 15.000 habitants de la província de Barcelona es situa en 103€, 10€ menys. En el rànkung de municipis de fins a 10.000 habitants de tot Catalunya es situa a la 20ª posició de 775 municipis, per tant, podem dir que es troba entre els municipis que més inverteixen, tenint en compte alhora que és dels que tenen una població més elevada d'aquesta franja.

Si veiem el pressupost del 2023 desglossat per capítols, el Capítol II de despeses en béns i serveis és el que s'emporta la meitat del pressupost, següidament del Capítol I dedicat a personal. Les subvencions (Capítol IV) i les inversions (Capítol VI) ocupen un percentatge menor. Els percentatges són similars en el global de l'Ajuntament, essent 5,8 punts percentuals més elevada la despesa del Capítol VI.

Gràfic 19. Comparativa del pressupost de cultura del 2023 per capítols amb global de l'Ajuntament.

2023				
Capítols	Cultura		Global Ajuntament	
	Total	% sobre total	Total	% sobre total
Capítol I	291.623,5 €	31,9%	4.146.948,3 €	30,6%
Capítol II	466.525,7 €	51,1%	5.990.187,3 €	44,2%
Capítol III	- €	0,0%	186.204,8 €	1,4%
Capítol IV	76.905,3 €	8,4%	482.374,3 €	3,6%
Capítol VI	70.338,1 €	7,7%	1.831.979,5 €	13,5%
Capítol VII	7.369,3 €	0,8%	16.767,8 €	0,1%
Capítol VIII	- €	0,0%	20.100,0 €	0,1%
Capítol IX	- €	0,0%	878.633,6 €	6,5%
Total capítols	912.761,9 €	100,0%	13.553.195,7 €	100,0%
Desp. corrent (Cap. .I, II, IV)	835.054,5 €	91,5%	10.619.509,9 €	79,4%
Desp. capital (Cap.VI, VII)	77.707,4 €	8,5%	1.848.747,3 €	13,8%
Desp. Financera (VIII, IX)	- €	0,0%	898.733,6 €	6,7%
Total capítols	912.761,9 €	100,0%	13.366.990,8 €	100,0%

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona.

Comparant-ho amb les mitjanes dels municipis de la mateixa franja, allà on Masquefa despunta és **al Capítol I, on destina 12,2 punts percentuals més** que la resta de municipis. Com ja s'ha comentat anteriorment, potser per la qüestió de la doble vessant de l'Àrea: Cultura i Esports. També destaca per sota en el Capítol 6 d'inversions amb aproximadament un 10% menys d'inversió en Cultura respecte la mitjana dels municipis de la mateixa franja.

Gràfic 20. Masquefa i municipis del tram de població entre 15.000 i 30.000 habitants. Mitjana del període 2020-2023

Capítols	Masquefa		Municipis entre 5.001 i 15.000 hab.	
	Cultura	Total Ajuntament	Cultura	Total Ajuntaments del tram
Capítol I Personal	41,7%	29,8%	29,5%	37,3%
Capítol II Béns corrents i serveis	43,3%	38,7%	44,5%	38,0%
Capítol III Financeres	0,0%	0,6%	0,0%	0,3%
Capítol IV Transferències corrents	7,4%	3,8%	6,9%	7,0%
Capítol VI Inversions	5,6%	17,7%	18,0%	13,1%
Capítol VII Transferències de capital	2,0%	1,4%	0,7%	0,5%
Capítol VIII Actius financers	0,0%	0,1%	0,4%	0,1%
Capítol IX Passius	0,0%	7,9%	0,0%	3,6%
Total capítols	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Desp. Corrent (Cap. I, II, IV)	92,44%	72,74%	80,88%	82,57%
Desp.de capital (Cap.VI, VII)	7,56%	19,24%	18,71%	13,67%
Desp. financera (Cap. VIII, IX)	0,00%	8,03%	0,42%	3,75%
Total capítols	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

SIEM 2021: d'un total de 65 municipis no hi ha dades pressupostàries de Begues ni St. Fost de Campsentelles

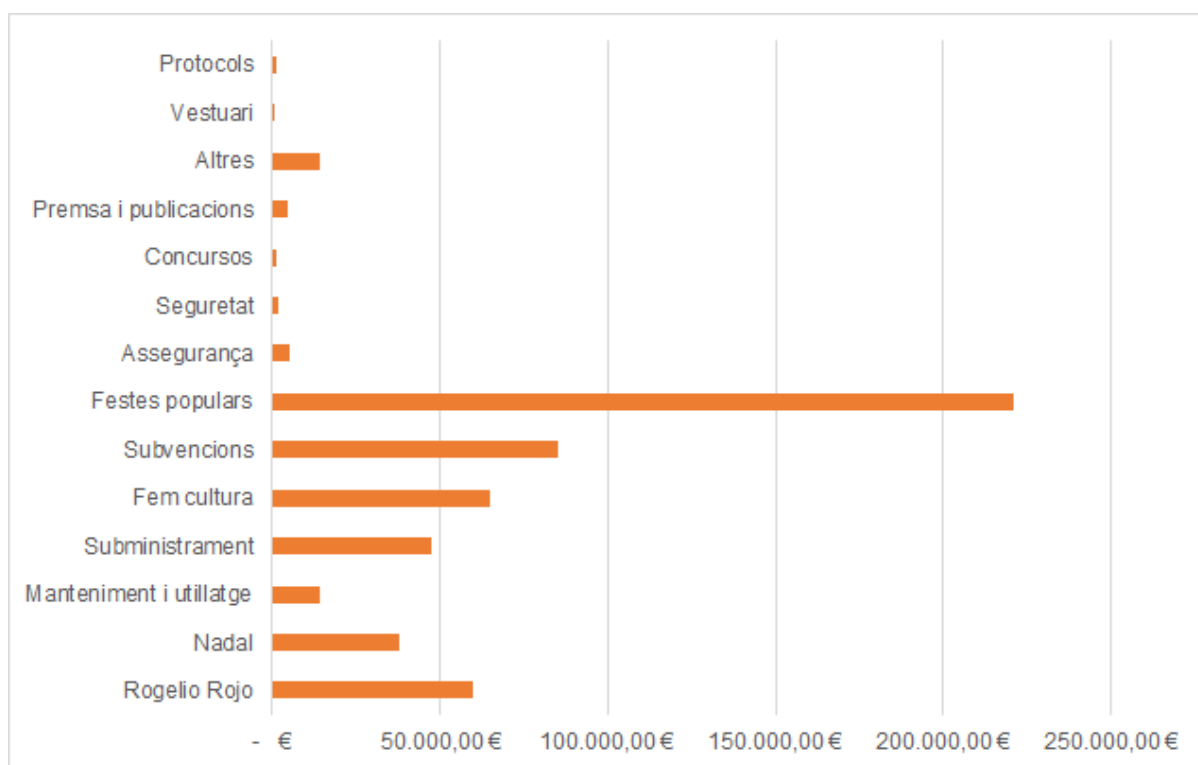
SIEM 2022: d'un total de 66 municipis no hi ha dades pressupostàries de Canyelles ni St. Fost de Campsentelles

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona.

Si analitzem les partides internes dins el pressupost de cultura dels darrers 3 anys, del 2023 al 2025, observem el següent:

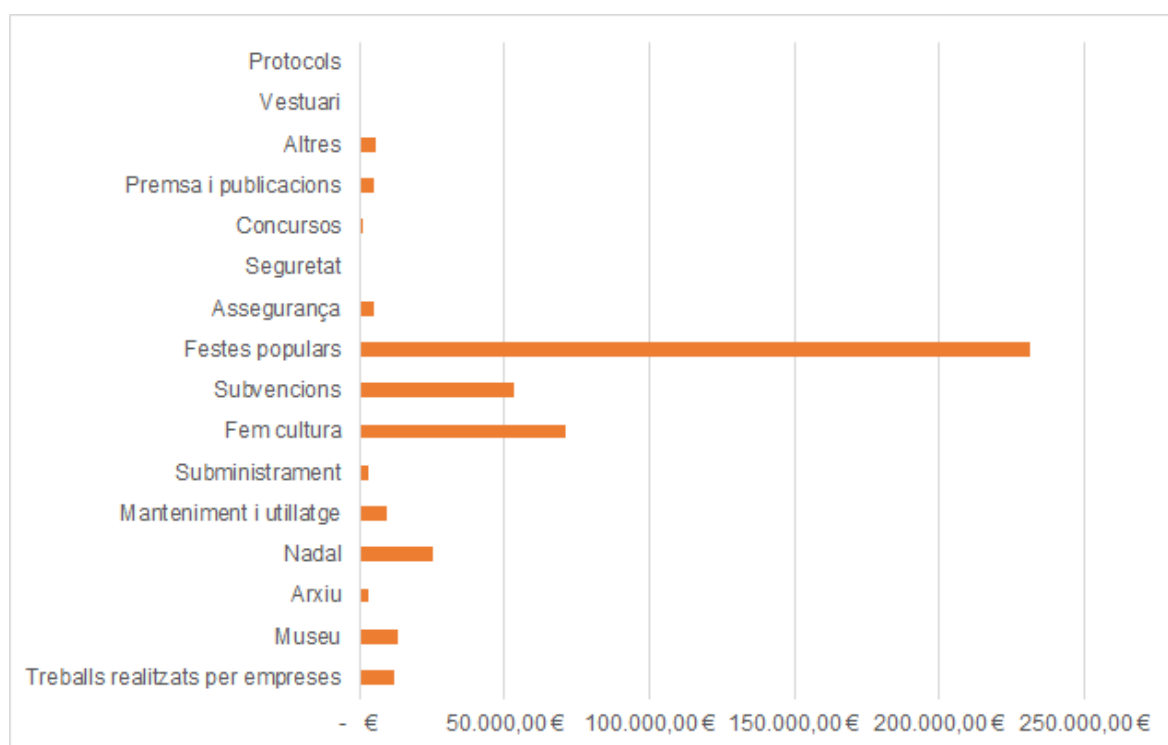
- Les festes populars és la partida on més pressupost es dedica al 2023 i 2024.
- Després de les festes populars, la programació del Fem Cultura és la segona on més s'inverteix.
- Les subvencions a entitats s'han augmentat del 2023 al 2025.
- El 2025 ha canviat el repartiment i nomenclatura de partides; es fa per tipologia de despesa, és per això que el gràfic canvia lleugerament en la categorització.
- El 2025 s'ha pressupostat una forta partida d'inversions per a la adequació de la Sala Polivalent als protocols de seguretat i de prevenció d'incendis.

Gràfic 21. Desglossament de partides del pressupost de cultura del 2023

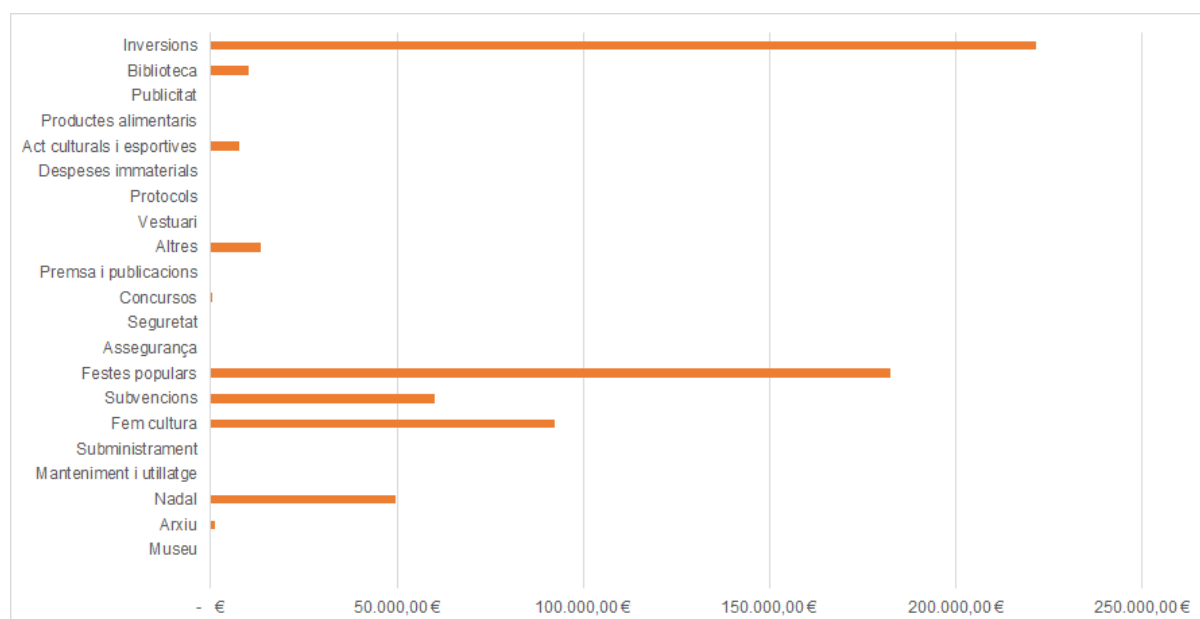
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Ajuntament de Masquefa.

Gràfic 22. Desglossament de partides del pressupost de cultura del 2024

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Ajuntament de Masquefa.

Gràfic 23. Desglossament de partides del pressupost de cultura del 2025

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Ajuntament de Masquefa.

Si posem la mirada en els drets culturals i en les fases de la cadena de valor artística (formació, recerca, creació, exhibició, divulgació), amb la lectura del pressupost ja podem veure que **la inversió principal és en qüestions d'exhibició cultural, no hi ha cap partida destinada a la formació, la creació o la divulgació.**

El pressupost reflecteix com la centralitat de la cultura a Masquefa es troba al cicle festiu.

Els recursos que es destinen a cultura podrien repartir-se de manera que es generessin més oportunitats i accés per a tota la població al llarg de tot l'any, no només en els moments de festes.

2.2.11. La comunicació cultural i els públics

La difusió cultural que es fa a Masquefa es fa principalment des dels canals municipals, que són:

- **Butlletí municipal "Masquefa Batega":**

Publicació en paper de la qual se'n fan **tres edicions anuals** març-abril, juliol i desembre, cadascuna amb **4.000 números** i que es fan arribar a casa de les persones empadronades.

És una revista de **40 pàgines** amb seccions per àmbits de treball: Salut, Esport, Comerç, Educació, Cultura... Conté informació de totes les àrees de l'Ajuntament, a mode de recull d'aquelles actuacions fetes i també a mode de promoció d'aquelles que estan per venir. A banda, també s'hi pot trobar contingut com una entrevista al final, columnes dels partits polítics amb representació al consistori i informació de servei per la ciutadania. En destaquem que té una secció per a la població jove però donada la quantitat d'informació que conté (40 pàgines) potser no és la millor manera de fer-los arribar la informació. Es valora positivament que es dona visibilitat als èxits aconseguits per la ciutadania en diversos àmbits (premis, fites, nomenaments...). Així com succeeix en el catàleg d'activitats extraescolars, s'ha trobat la dansa catalogada com a esport, fet que es considera erroni.

En general, el disseny es considera funcional però poc atractiu, en algunes pàgines hi ha massa predomini del text i no es

CULTURA

'LA CANÇÓ DE SEMPRE', TEATRE MUSICAL A LA ROGELIO ROJO

El dissabte 1 de juny, la Sala Polivalent de La Fàbrica va acollir l'espectacle de teatre musical 'La Cançó de Sempre', de la 23Companyia. Va captivar l'audiència amb la seva combinació de **grans clàssics** interpretats per sis joves promeses. La iniciativa, en el marc del cicle de teatre i dansa La Fàbrica (d) talent, va comptar amb la participació de l'actor begudenc Esteve Roig.

LES SORTIDES CULTURALS TENEN UNA BONA ACOLLIDA

L'Ajuntament ha organitzat noves sortides en el marc del programa Fem Cultura: a Vic, per conèixer el mercat del Ram, a Tortosa, la ciutat de l'Ebre i el Renaixement, i a Ripoll, terra de comtes.

CAPTIVANT SETMANA DE LA DANSA

Masquefa va celebrar del 22 al 28 d'abril la Setmana de la Dansa, omplint els carrers i equipaments de moviment i diversió. Els ballers de diferents estils, com ball en línia, bachata, zumba i dansa clàssica, van tenir molt bona acollida entre les persones participants. La iniciativa, dedicada a posar en valor la dansa, va ser tot un èxit, amb la col·laboració de l'escola de Dansa Noemí Rubira, amb propostes del CEM Masquefa i entitats que van entusiasmar el públic.

Masquefa va gaudir també d'exhibicions, lastets de jazz i la presentació d'un nou videoclip de ball, mostrant la vitalitat cultural del municipi i el seu compromís amb la promoció de les arts escèniques. L'espectacle 'N'Ues' de l'Esbart Maragall va posar el punt final a aquesta primera edició de la Setmana de la Dansa.

EL MASQUEFA SONA BÉ 2024 ENCARA LA SEVA RECTA FINAL

La Sala Polivalent de La Fàbrica Rogelio Rojo ha acollit nous concerts del cicle Masquefa sona bé. A l'escenari ja hi han pujat la Rufaca Folk Jazz Orquestra, en Marcel Tomàs i la Girona Jazz Project, Neus Mar i Men in Swing Jazz Band i Laia Molins.

Ara, amb l'arribada de l'estiu el cicle s'atura i es reprendrà a la tardor amb les darreres dues actuacions:

- In Crescendo (15 de setembre)
- Lluís Coloma & His Musical Troupe XL (27 d'octubre)

Imatge 45. Revista Masquefa batega. Font: Ajuntament Masquefa

troben diferents capes de lectura o diversitat d'elements que puguin ajudar a que respiri més el conjunt, com ara gràfics, icones, etc. Si en resulten números tan extensos potser es podria plantejar fer-ne més números per dosificar la informació.

- **Cartelleres digitals** als carrers
- **Ràdio Masquefa TV**: programació diversa amb participació de la ciutadania. Dins la seva graella, en destaquem “Masquefines” un programa d'entrevistes que va fer Maria Carme Junyent; “La peixera”, un concurs de preguntes sobre la història de Masquefa amb premis patrocinats per Masquefa Comerç ; Eunoia, un programa que es va dur a terme per i per a joves; i els programes fets per l'alumnat de l'Escola i l'Institut. No es disposa de dades d'escoltes.
- **Web de l'Ajuntament**: molt completa d'informació i de fàcil navegació. Al menú “Vila” hi és molt present la història del municipi i els elements de cultura popular que el representen, així com les festes. Al menú “Serveis” hi trobem l'apartat de “Cultura” on hi ha la informació relativa a la programació cultural, destacant-ne els cicles “Fem cultura” i “Tastets d'història”; les entitats; tràmits a realitzar; l'equip de cultura; la Biblioteca i la Fàbrica Rogelio Rojo, que compten amb pàgines pròpies; i informació sobre les festes populars.

Imatge 46: Captura de la web de l'ajuntament de Masquefa

Cultura

SERVEIS I TRÀMITS FESTES POPULARS EQUIPAMENTS ACTUALITAT CONTACTE

La Regidoria de Cultura s'encarrega de la coordinació i la gestió cultural, festiva, tradicional i popular que es porta a terme al municipi.

Destacats

SERVEIS	TRÀMITS	EQUIP
Entitats Culturals	Normativa de la Sala Polivalent, Sala Petita i Sala Nova de La Fàbrica Rogelio Rojo	 Regidor <i>Contactar a través de correu electrònic</i>
Fem Cultura	Tràmits subvencions entitats	 Tècnica de Cultura <i>Contactar a través de correu electrònic</i>
Masquefa Sona Bé	Sol·licitud d'ús instal·lacions municipals i/o autorització d'activitats	 Auxiliars Administratives <i>Contactar a través de correu electrònic</i>
Balls Populars		
Memòria Democràtica		

Festes Populares

D'entrada se'n fa una valoració positiva ja que recull tots aquells aspectes relatius a la cultura del municipi però es troba a faltar l'agenda cultural que reculli tots els actes culturals organitzats per la multiplicitat d'agents existents. Sí que hi ha un apartat de notícies d'actualitat relacionades amb cultura. No hi ha dades d'ús.

- **Butlletí digital:** 627 persones inscrites. També existeix un butlletí intern de personal de l'Ajuntament i equip de govern que el reben 96 persones.
- **Aplicació mòbil:** llençada recentment, se n'han fet més de 500 descàrregues, no hi ha valoracions. Conté la informació d'utilitat per la població: notícies, comunicacions d'incidències, agenda, telèfons d'interès, aplicatiu directe per fer instàncies o demanar cita prèvia, entre d'altres. En el cas de l'agenda, conté el conjunt d'activitats del municipi organitzades per Ajuntament i entitats, però aquestes no es poden filtrar, pel que resulta poc àgil la cerca d'activitats culturals.
- **Canal de Whatsapp:** s'hi envien les notícies més destacades setmanalment. Hi ha 594 persones inscrites, però no és específicament de cultura.
- **Xarxes socials**
 - **Instagram:** 4126 seguidors.

El *feed* del perfil d'Instagram de l'Ajuntament té poca interacció en les publicacions penjades i és poc atractiu, ja que en resulta una cartellera de les activitats que es fan, funciona majoritàriament com a canal de difusió de l'agenda o bé informatiu d'altres qüestions d'interès de la ciutadania. Manca relat sobre com han anat les activitats accions realitzades d'una forma més propera i que serveixi per copsar l'experiència de primera mà. Un bon exemple seria aquest **reel de resum del Carnaval**. Pel que fa als serveis de la ciutadania, un bon exemple seria aquest **reel que explica l'arribada de la fibra òptica al municipi**. Amb aquest tipus de programació s'estableix una major connexió amb els seguidors i s'incrementa la comprensió de la informació.

Ajudarien a fer més atractiu el canal una línia gràfica definida que doni coherència al conjunt d'imatge que es projecta i també una bona qualitat de les imatges que s'hi penguin. També es podrien emprar els destacats en les històries per tal de ressaltar aquella informació que pugui ser més d'interès per la ciutadania.

- **Facebook:** 3,3 milers de seguidors

Malgrat la quantitat de seguidors tot apunta que és un canal que va a la baixa, tant per la ínfima quantitat d'interaccions amb què compta com perquè en general aquesta xarxa està en desús. El contingut que s'hi troba és el mateix que a Instagram.

- **X:** 1515 seguidors. L'Ajuntament ha tancat aquest compte recentment.

Per a les programacions especials com les festes populars o bé les que funcionen en format de cicle com el Fem cultura, s'editen programes i/o tríptics especials que s'imprimeixen en paper però són consultables en format digital des del web de l'Ajuntament.

Es considera que els canals són nombrosos i que tenen un nombre elevat de seguidors però se'n desconeix l'impacte que alguns d'aquests tenen. **No s'empren estratègies de màrqueting relacional per a conèixer els públics** culturals del municipi, ja que no hi ha cap sistema de venda o reserva d'entrades ni es recullen dades a cap activitat. Únicament a les sortides culturals que són l'única activitat que requereix d'inscripció.

Al Pla de Joventut del 2023 s'apuntava que els joves d'entre 12 i 21 anys s'assabentaven de les activitats del municipi majoritàriament a través de les amistats, tenint en compte que entre els 15 i els 17 s'incrementava molt el percentatge de gent que s'informa a través de cartellera. En canvi, a partir dels 22, l'opció majoritària són el web i les xarxes socials de l'Ajuntament. Quan se'ls demanava quins canals preferien per a rebre la informació hi havia una elevada majoria que preferien la cartellera física i el correu electrònic, encara que també les xarxes socials i el Whatsapp. Aquesta informació denota la necessitat de conèixer no només el que volen els públics sinó també de quina manera volen comunicar-se.

Es disposa d'un elevat nombre de canals informatius però no es percep una estratègia de comunicació cultural específica.

No es disposen de dades d'impacte dels canals.

El desconeixement dels públics culturals no permet fer estratègies adaptades per la comunicació

2.2.12. Què n'opina la població de la cultura masquefina?

En aquest apartat recollim una síntesi de les respostes de les entrevistes realitzades a personal de l'Ajuntament i a l'alcalde; les sessions de treball amb agents culturals, cos tècnic i equip de govern; i la crida ciutadana. Cal fer constar que la crida ciutadana malgrat ens va donar respostes en acord amb la resta de testimonis recollits, no és vàlida perquè no es va rebre una quantitat suficient de respostes com per ser considerada una mostra significativa. Es va portar a terme a principis d'any i en l'annex es pot consultar els qüestionaris elaborats.

En general es percep un **elevat sentiment de pertinença dels masquefins i masquefines** malgrat haver-hi dos reptes importants al respecte. El primer: el de la **cohesió** en relació amb la **dispersió de poblament** de què es compon el municipi. El segon: la cohesió masquefina pel què fa a la **població de tota la vida versus la població nouvinguda**, malgrat faci dues dècades o més de residència. A més, hi ha cert desacord amb l'autodiagnòstic de si és una població inclusiva o no, fet que denota que possiblement facin falta més espais de convivència de la diversitat existent i polítiques actives per assolir-ho.

Sembla que hi ha **satisfacció pel que fa la vida cultural** del municipi tot i reconèixer-ne alhora molts dèficits, fet que constata aquest elevat sentiment de pertinença i denota un cert conformisme en relació als drets culturals de la ciutadania. Comparant-ho amb la diagnosi feta per l'estudi del 2022 per crear la marca local del municipi, les respostes pel que fa l'autoestima cap a la cultura del municipi són molt diferents. En aquest estudi, d'una banda s'assenyalava el teixit associatiu i les manifestacions de cultura popular com a una fortalesa del municipi, i d'altra banda, no es concebia com un tret identitari per a definir-lo. El mateix estudi posa sobre la taula la **controvertida connexió amb el món del vi** ja que, mentre d'una banda es reivindica els orígens del poble relacionat amb la vinya amb la celebració la Festa del raïm, per un altra banda és una realitat que s'ha perdut ja que pràcticament no queda cap celler al poble.

Les iniciatives que provenen de l'Ajuntament: equipaments, recursos, programacions... en la gran majoria d'opinions han estat validades, tot i existir paral·lelament una forta crítica a la **manca de participació ciutadana** en la vida cultural del poble, tant des d'un rol actiu d'implicació en entitats, activitats, impuls de projectes, etc., com des d'un rol passiu d'assistència a actes culturals més enllà dels vinculats amb el cicle festiu del poble o vinculades a les famílies en el marc de l'escola. Pel que fa a la programació, en general es veu amb bons ulls el fet que aquesta sigui sempre gratuïta i es qüestiona poc el seu contingut, tant pel que fa la diversificació com pel que fa la proposta de valor.

Tot i així, sí que s'han trobat algunes veus crítiques que esmenten el fet que **el municipi no ha estat dimensionat culturalment en el seu pas de 3.000 a 10.000 habitants** i que no existeix planificació ni per donar lloc, ni per donar veu, a les **identitats diverses** que formen part del municipi. En l'entrevista feta a l'alcalde, es constata el fet que manquen recursos en

totes les àrees i que estan estudiant com revertir-ho. També es considera que **les pràctiques vinculades al gaudi cultural més contemporani no tenen cabuda** dins la programació que s'elabora des del consistori, es troben a faltar propostes innovadores i de qualitat. Hi ha perfils que troben a faltar més divulgació cultural i més qualitat d'aquesta, així com més presència de la cultura que es crea des del municipi. En aquesta mateixa línia també es menciona que, tot hi haver-hi públic, **manca efervescència cultural** i per algunes persones **els àmbits culturals de referència són Esparreguera i Olesa** en comptes de Masquefa. Es recull que "hi ha voluntat cultural perquè no hi ha res", que "s'han fet bolets sense continuïtat", que "depèn molt de qui ha estat a l'ajuntament" i, per últim, que "falta professionalització del sector".

El **reconeixement cap a les entitats de cultura popular** que conformen el seguici festiu de la vila i el pes d'entitats històriques com l'Alzinar és visible en la població, aporten un patrimoni cultural que clarament contribueix a l'autoestima que tenen cap a Masquefa. Però no succeeix el mateix amb la resta d'agents culturals presents que fan també la seva aportació (o la podrien fer) a la cultura masquefina. Ens referim a persones que es dediquen de forma professional o amateur a la cultura i les arts. Si bé es reconeix la seva presència, no existeix suport explícit ni implícit, fet que explica que es desmarquin de fer-se present al municipi. Aquest fet evidencia la mancança d'acompanyament i promoció que hi ha a la formació artística i a la creació, amb poques demandes al respecte per no associar-se amb "la cultura del poble". En les respostes obtingudes de joves sí que es fan més demandes de **visibilitat del talent local**, així com també des de la dinamització del Casal de Joves on també es troba a faltar aquest suport a la creació, així com també foment identitari del col·lectiu.

Dins l'equip del propi Ajuntament es reflexa també aquesta divisió d'opinions sobre el fet cultural al municipi. Mentre hi ha veus que creuen que el sistema cultural de Masquefa es troba en un bon estat de salut i que és suficient amb els recursos i serveis que s'ofereixen des de l'Ajuntament; també n'hi ha que troben que la cultura masquefina podria ser més rica i que les polítiques de suport a la cultura poden fer molt més per contribuir a incrementar aquesta riquesa cultural. Tot i això, hi ha força **consens en la capacitat de la cultura per esdevenir un eix transversal en les polítiques municipals** de totes les àrees.

La qüestió de la governança també ha estat esmentada en diverses ocasions, es creu que l'administració s'ha apoderat de la programació cultural i que es relaciona de forma vertical o jeràrquica, encara que hi ha molt activisme per part de les entitats, **no s'ha fomentat la participació ciutadana des d'un rol actiu** per tal que es despertin inquietuds i sorgeixin noves iniciatives. En l'equipament on sí s'ha percebut aquesta voluntat de generar que sigui la pròpia ciutadania la que generi propostes i la que reclami quines són les seves necessitats ha estat des del Casal de Joves. Aquest fet, es complementa amb els resultats de la crida que es va fer a les escoles i l'institut. Aquesta va fallar quant a la metodologia però es van obtenir 300 respostes que han servit per a donar veu a **joves adolescents** en aquest procés i del qual en recollim un **reclam a una oferta cultural adaptada a les seves necessitats**. L'oferta cultural i d'oci per a joves és escassa tot i que cal fer constar l'enorme tasca que es fa des del Casal de Joves per fer-los participar de forma activa en emprendre ells i elles mateixes la seva pròpia programació.

2.3. Conclusions del diagnòstic cultural de Masquefa

Aquest darrer apartat de la fase de diagnosi incorpora l'anàlisi DAFO a partir de la informació recollida en tots els apartats anteriors, tant pel que fa als aspectes culturals com per aquells més relatius a les particularitats del lloc, la situació socioeconòmica i demogràfica de la població per tal de conèixer la situació de partida per proposar "fer de la cultura l'eix dinamitzador del municipi i un element de cohesió i identitat", donant resposta a l'eix III de l'AULM de transformació en relació a la pertinença on es projecta l'educació, la cultural, l'esport, la inclusió i la igualtat com a vectors de la Masquefa del futur.

FORTALESES

- Existència de **voluntat política** en pro de la cultura com a eix transversalitzador i cohesionador. Aquesta deriva del Pla de mandat vigent i que es pot vincular amb les oportunitats establertes a partir de l'AULM.
- Hi ha un **teixit associatiu** actiu i consolidat de llarga trajectòria d'activitats dins el municipi i amb diversitat d'interessos, alguns dels quals són culturals.
- **La Fàbrica Rogelio Rojo té un gran potencial** per a esdevenir un equipament cultural de referència al municipi.
- La **Biblioteca** té uns bons indicadors de recursos i d'usos per part de la població i és sens dubte un **equipament cultural de referència**. A més a més, compta amb un **equip amb molta iniciativa**.
- **Alt sentiment de pertinença**. La població s'identifica amb el poble a pesar que existeixen diferents imaginaris en relació a la gent novvinguda en relació a la població "de tota la vida".
- L'impuls per connectar joves amb creació que ha iniciat el Casal de joves amb el **Festart**.
- A partir de la iniciativa del Festart, recentment s'ha tingut en compte el **talent local en la programació cultural** del municipi, com ara amb l'activitat vespreig a la Festa Major de Santa Magdalena.
- **La programació cultural que es realitza a infraestructures patrimonials** com la Capella del Roser ajuda a crear una connexió de la població i incrementar el sentiment de pertinença
- **L'Alzinar aporta oferta pel que fa la formació** i enriqueix la programació d'exhibició que es fa des de l'Ajuntament.
- L'Ajuntament ha fet una aposta de **diversificació dels canals de**

DEBILITATS

- Recursos humans escassos en l'Àrea de Cultura.
- A l'AULM **no es contempla l'eix cultural ni com a visió, ni línia estratègica, objectiu i accions**, malgrat es vol que esdevingui un eix transversal en les polítiques municipals.
- **Manca transversalització de la cultura** amb altres àrees, especialment en educació i joventut.
- Manca de treball metodològic, planificació i avaluació de l'impacte de les polítiques culturals locals.
- Visió limitada de les pràctiques culturals promogudes des de l'Àrea.
- **La Fàbrica Rogelio Rojo no disposa d'un projecte** que defineixi la missió, visió, objectius i usos de l'edifici.
- **Relació vertical** de l'Ajuntament cap a la població i les entitats en termes culturals.
- La **Sala Polivalent** de la Rogelio Rojo està **saturada** d'usos ja que és l'únic espai de grans dimensions que pot acollir certes pràctiques culturals.
- **Manca de recursos humans a la Biblioteca** que permetrien potenciar el projecte de la Sala Infantil, molt encertat tenint en compte el perfil de la població.
- L'oferta està molt centrada en l'exhibició, hi ha un **buit en la formació i en la creació**, per tant, no s'està vetllant per la cobertura de tots els drets culturals de la ciutadania.
- No hi ha uns **criteris de programació** que estableixin uns objectius i que permetin valorar el que es realitza.
- El fet que la programació sigui gratuïta no ajuda a crear un **valor cap al fet cultural**.
- Fora del **cicle festiu** hi ha poca programació cultural.

comunicació amb la recent aplicació mòbil.

- No existeixen **propostes culturals comunitàries** per a enfortir la cohesió social i l'arrelament.
- Desconeixement de l'impacte dels canals de comunicació.
- No hi ha una mirada cap als **públics culturals**, no es coneixen i, per tant, no s'elabora la programació en funció dels interessos i necessitats de la població.
- Hi ha **franges d'edat orfes** de programació, com ara els joves. I també hi ha **perfils de població orfes** de programació, com ara aquells i aquelles que cerquen propostes més arriscades pel que fa als formats o els continguts.
- No hi ha una **estratègia de comunicació** adaptada als diferents perfils de públics.
- L'oferta d'**arts escèniques** és poc diversa pel que fa als formats, contingut i innovació de les propostes.
- **No hi ha espais de trobada** ni de coordinació entre entitats ni entre entitats i ajuntament.
- Masquefa **no forma part de cap xarxa de suport** a la creació ni de programació cultural.
- Morfologia urbana fragmentada i complexa entre nuclis i barris.

OPORTUNITATS

- El lloc que ocupa avui Masquefa esdevé un repte que cal considerar a **escala local i metropolitana** en un paratge privilegiat per la seva ubicació.
- En ser un municipi de més de 10.000 habitants es pot pensar en **canviar d'escala referencial** i projectar de forma més ambiciosa.
- L'existència de **capital humà cultural** que emana de la crida d'agents culturals del municipi.
- La figura de la lingüista **Maria Carme Junyent** pot esdevenir un eix de treball per al foment de la llengua catalana al municipi, tractant-se a més d'una figura femenina.
- **Elevat percentatge de població jove**. La més jove amb interès per les propostes culturals locals. La franja ja major d'edat encara surt fora del municipi per cercar oferta cultural.
- Interès per implicar-se en cultura per part d'**altres àrees de l'Ajuntament** com a

AMENACES

- Efectes adversos de la **urbanització** del municipi, com a derivada de l'ambivalència urbà-rural perifèria de Barcelona.
- L'existència de dispersió urbana.
- Algunes àrees del municipi han esdevingut un **"poble dormitori"**.
- Masquefa és un municipi que ha crescut significativament en poc temps arribant als 10.000 habitants amb un poblament dispers, que esdevé un **repte de cohesió territorial del municipi**.
- El risc de la **pèrdua de vincle** amb el municipi per part de la població jove.
- No es disposen d'**indicadors de seguiment** de plans ni de la agenda urbana local.
- Construcció d'**imaginari** que es vinculen a la noció de "poble dormitori" o a la dicotomia "masquefins/es de tota la vida" i "persones novvingudes".

mesura de la cultura com a vector transversal.

- El municipi gaudeix d'un gran **potencial paisatgístic** per enfortir el sentiment de pertinença i la marca territorial.
- La ubicació del municipi és frontissa entre tres comarques, el rerepaís i l'àrea metropolitana de Barcelona amb referents de **centralitat difusa però alhora amb un gran potencial**.
- També compta amb molts **elements patrimonials** de diferents tipus que podrien difondre's més per tal de generar major vincle amb el territori.
- L'existència d'**entitats veïnals** a totes les urbanitzacions.
- Interès en **participar en espais de governança** per part de les entitats i població enquestada.
- Les **iniciatives sorgides de la població, el sector privat i les entitats**, com l'instagram @artistemasquefa, el Masquecurts, la programació musical o l'Aula de música.

- Públics que se'n van a buscar **oferta cultural a d'altres municipis de l'entorn** més dinàmics o a Barcelona.

A partir d'aquestes observacions, constatem els principals **reptes** que se li presenten al municipi:

- Tot i existir un sentiment de pertinença elevat entre la població, hi ha un **repte pel que fa l'arrelament i la cohesió social**.
- Cal que es tinguin en consideració les **diferents franges d'edat** de forma inclusiva i interseccional. La cultura masquefina necessita deslliurar-se de la concepció edatista i posar al centre el **jovent**.
- Hi ha un repte d'**ampliar la visió de la cultura** més enllà de l'àmbit festiu i la vessant popular i treballant per fer sortir la població del rol passiu-consumista.
- Es requereix una ampliació de la mirada sobre la **diversitat de pràctiques culturals** i els diferents estadis de la cadena de valor artística, atenent els buits en la **formació i la creació**.
- La **planificació d'usos de les infraestructures culturals** esdevé un repte dins el sistema cultural de Masquefa, cal definir el paper que desenvolupa la Rogelio Rojo tenint en compte el seu potencial i la necessitat al municipi d'un centre cultural polivalent i d'un espai escènic E1, segons els estàndards del PECCAT.
- Atenent al context actual, cal prestar atenció a la **digitalització i la creació contemporània** per tal d'evitar biaixos d'accés a la cultura.
- Tot i la voluntat política existent, cal generar **noves dinàmiques de treball** dins l'Àrea de Cultura perquè el disseny i la gestió de les polítiques culturals sigui més eficient,

perquè la transversalització de la cultura sigui efectiva en totes les àrees, així com per avaluar l'impacte de les polítiques emprades.

- Cal instaurar **iniciatives que fomentin la governança de la cultura entre la població**, atenent la voluntat de la població d'esdevenir un agent cultural actiu, donar l'opinió i participar de les decisions. La creació d'un consell o comissió de cultura amb una formació diversa dels diferents perfils culturals del municipi seria una mesura a considerar al respecte.

Podem, doncs, resumir-ho en 3 grans reptes:

Imatge 47. Esquema dels 3 grans reptes plantejats

REPTES CULTURALS A MASQUEFA

Font: realització pròpia

La cultura ha de créixer i ha d'estar present de forma transversal a totes les àrees i al llarg de tots els cicles de vida. Aquesta serà la millor eina per a incrementar l'arrelament, teixir vincles entre la població i que així hi hagi una major cohesió social.

Per a dur a terme aquest desenvolupament cultural és essencial canviar la metodologia de treball, cal definir uns objectius i una estratègia per a arribar a assolir-los, així com anar avaluant el procés per a veure els impactes que se'n generin.

Aquests tres reptes s'entrellacen en diversos sentits, ja que un parla de la forma en què es treballa i, per tant, afectarà a la resta, i els altres parlen dels objectius que han de guiar l'estratègia cultural del municipi, que s'interrelacionaran en molts punts, ja que el fet de treballar un aspecte com la cohesió social, acabarà alimentant el sistema cultural de forma indirecta. Tot seguit, es dona pas a la part propositiva d'aquest Pla, on s'apunta un full de ruta per a afrontar aquests reptes.

3. Estratègia pel període 2025-2031

L'última part del Pla recull la **proposta estratègica** per al municipi de Masquefa que té l'objectiu de transformar la realitat cultural local cap a un futur compartit i desitjable. Per assolir-ho s'estableixen **eixos, línies de treball i accions** que han d'orientar les polítiques culturals a mitjà i llarg termini. Aquest procés permet estructurar la gestió cultural de manera coherent, assegurant que les **accions i les línies d'actuació** s'alineïn amb els valors i necessitats del territori i que emanen de la diagnosi. La planificació estratègica, a més, promou tant la participació dels agents culturals com de la ciutadania, fonamental per garantir una **política cultural sostenible, participativa i adaptada als reptes actuals**.

L'ideari de Masquefa es concreta en la voluntat que sigui **un poble viu i inclusiu en la seva diversitat**. De forma més específica, es projecta poder **disposar d'una política cultural planificada** que serveixi per a caminar cap un futur amb un sistema cultural actiu i del qual la ciutadania se'n senti part. Es prioritzen en funció dels continguts de la diagnosi les següents idees i propostes:

- 1) potenciar el talent jove
- 2) concebre la cultura municipal com a eina de foment del benestar i motiu d'orgull propi
- 3) que la pràctica cultural sigui arrelada però que permeti tenir debats identitaris
- 4) vetllar per l'ús vertebrador de la llengua catalana especialment davant del seu retrocés en l'espai públic
- 5) disposar de nous imaginaris festius per tal de complementar la idea de seguici festiu tradicional
- 6) fomentar la creativitat com a valor transversal en totes les polítiques municipals més enllà de la cultural
- 7) donar resposta al repte de la pressió de la xarxa urbana metropolitana del municipi

Per tal d'activar les propostes recollides esdevé imprescindible, tal i com ho apunten els responsables del govern municipal en clau cultural, **disposar d'espais públics i equipaments culturals dignes** i en condicions. Així mateix, tenir una estratègia consensuada de **creació de relat** en relació al lloc i a la cultura masquefina que s'acompanyi d'una **estratègia de comunicació i sistema d'indicadors de seguiment**. Per aconseguir-ho, cal, a més, **potenciar la creativitat i el talent local**.

La visió del pla estratègic parteix també del punt 6 de l'eix III del pla de mandat actual en relació a la pertinença i de **fer de la cultura l'eix dinamitzador del municipi** així com un element de cohesió i identitat. Els valors s'emmarquen en la voluntat que **l'educació, la cultura, la inclusió i la igualtat siguin vectors de la Masquefa del futur**. Inclou, doncs, la **transversalització de la cultura** en els diferents àmbits de govern així com política específica cultural.

Per donar solució als reptes i desenvolupar la planificació estratègia del municipi es proposa que la **periodització del pla sigui de l'any 2025 al 2031** alhora que la temporalització de les accions es desglossen en accions prioritàries (2025-28) i necessàries (2028-31).

La proposta es concreta en la missió, valors, eixos i línies que es desenvolupen a continuació:

Missió del PAC

Construir una política cultural transversal i transformadora que reforci el sistema cultural local, afavoreixi la participació ciutadana i respongui als reptes demogràfics, territorials i socials de Masquefa.

Valors del PAC

Els valors són estructuradors de totes les accions que es presenten a l'estratègia, alhora que són transversals en cadascuna de les propostes des del seu plantejament, amb la voluntat que tinguin presència també en el seu desplegament. El punt de partida d'aquests valors són els drets culturals, els quals estableixen que tota persona ha de poder participar en la vida cultural que esculli i exercir les seves pròpies pràctiques culturals. Al mateix temps, els valors que s'exposen parteixen d'una concepció de la cultura com a eina de foment de la cohesió social del municipi i dels seus habitants, per reforçar la identitat i la capacitat d'expressió. Valors, al cap i a la fi, que es vinculen a les dinàmiques territorials, els equilibris socials, als aspectes educatius i també als fluxos econòmics.

PARTICIPACIÓ

Model de governança participativa que implica els agents culturals en la presa de decisions, amb base en el consens.

ACCESSIBILITAT

Garantir el dret de totes les persones a accedir a la cultura com a eina d'igualtat.

DIVERSITAT

Reconeixement i resposta a la pluralitat cultural i social, incloent-hi la perspectiva de gènere i LGTBI.

SOSTENIBILITAT

Fomentar la perdurabilitat de les accions culturals amb un ús eficient dels recursos i generació de sinergies.

TRANSVERSALITAT

Col·laboració entre diferents àrees municipals per a un enfocament cultural integrador.

INNOVACIÓ

Promoure la renovació de formes i continguts culturals per respondre als nous reptes socials.

Eixos

1. Incrementar l'arrelament i la identitat local

1.1. Reforçar els vincles de la població amb la cultura local

1.2. Fomentar l'ús del català

1.3. Vincular la cultura al territori i fomentar la presència d'elements d'identitat col·lectiva

1.4. Promoure el vincle entre els diferents barris, nuclis i poblacions que conformen Masquefa

2. Potenciar la cohesió social atenent a la diversitat de perfils poblacionals

2.1. Oferir una cultura accessible, inclusiva i diversa atenent els drets culturals de la ciutadania

2.2. Treballar per una cultura comunitària implicant el màxim d'agents

3. Fer créixer el sistema cultural

3.1. Fer de la Fàbrica Rogelio Rojo l'equipament cultural de referència al municipi

3.2. Identificar i incrementar el teixit cultural de base

3.3. Innovar, ordenar i diversificar la programació artística ampliant els àmbits representats

3.4. Oferir formació artística

3.5. Oferir suport a la creació

3.6. Redistribució del pressupost i política de preus

3.7. Campanya de comunicació cultural

3.8. Impulsar formació professional en cultura per a les entitats i els agents culturals interessats

4. Cultura, cicles de la vida i educació

4.1. Enfortir el binomi cultura i joventut

4.2. Generar nous vincles entre cultura i educació

5. Millorar la governança i la gestió de la cultura

5.1. Establir mètodes de governança participativa que incorporin la ciutadania en les polítiques culturals i democratitzin la cultura

5.2. Promoure la cooperació entre diferents agents culturals

5.3. Establir aliances amb altres municipis, institucions i entitats per compartir recursos i coneixement

5.4. Implementar l'estratègia cultural definida al PAC i promoure l'avaluació de les polítiques públiques

5.5. Dimensionar el Departament de Cultura a partir de les necessitats detectades al PAC.

Per poder desplegar cada eix estratègic es presenten diverses accions com a línies de treball. Les accions pensades per a executar a curt termini (25-27) i de forma prioritària es marcaran amb to **més intens** a la casella corresponent i aquelles pensades per a executar a mig termini (27-31) i de forma necessària amb el color **més suau**.

Eix estratègic 1: Incrementar l'arrelament i la identitat local

Donat el creixement poblacional que ha tingut lloc a Masquefa i la distribució de població en diferents barris i la població de La Beguda, és important treballar la cohesió social en el conjunt de la població, generar sentiment de pertinença i orgull de formar part d'aquesta vila. La cultura és una eina essencial per a desenvolupar aquest repte que té el municipi i, per tant, caldrà que aquesta tingui en compte la diversitat dels perfils poblacionals existents sobretot en la darrera i significativa i projectada creixent poblacional. Tenint en compte el territori on es situa, cal reconnectar la cultura amb el paisatge posant també la mirada en un futur metropolità més urbà i densament poblat.

Línies de treball de l'eix estratègic 1 i accions per a dur-les a terme:

1.1. Reforçar els vincles de la població amb la cultura local. La proposta rau en enfortir tant el patrimoni cultural com el capital cultural que té el municipi amb l'objectiu que més població s'engresqui a participar de la cultura alhora que s'incrementa i s'enforteix el sentiment de pertinença.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
1.1. Reforçar els vincles de la població amb la cultura local	<i>1.1.1. Disposar d'un cens local d'artistes de consulta pública per donar visibilitat als diferents perfils culturals del municipi.</i> El cens pot permetre que sorgeixin iniciatives de forma autònoma, que enforteixi el sector tant amateur com professional i esdevenir un reclam a nivell supramunicipal. Implica la seva elaboració, actualització periòdica i difusió. Pot variar entre un llistat de contactes de persones a una matriu més detallada de perfils. Es proposa que el cens s'ubiqui dins el web de l'Ajuntament.	(27-31)	Cultura, Comunicació, Societat digital, Cicles de la vida, Educació
	<i>1.1.2. Promoure el contacte entre artistes locals i programadors. Aquesta acció implica la facilitació d'un espai físic de trobada així com un espai de mediació virtual.</i> Per activar-ho es poden programar unes trobades calendaritzades amb l'objectiu de crear una dinàmica que pugui replicar-se posteriorment de forma autònoma. L'Ajuntament en pot fer un seguiment i generar un indicador que contempli els resultats dels encontres, documentar les bones pràctiques i comptabilitzar les propostes sorgides. Aquesta proposta és una mesura recuperada del PAM (23-27) en relació a la promoció de l'obra	(27-31)	Cultura, Desenvolupament econòmic, participació ciutadana+ agents culturals locals

d'artistes locals. Reafirma, doncs, la necessitat de la seva realització.		
<i>1.1.3. Donar visibilitat als agents culturals locals a través del màxim de mitjans possibles (xarxes socials, ràdio, revista...).</i> Implica promoure i enfortir la comunicació local i de divulgació del talent i propostes locals per totes les vies possibles existents: publicacions a paper, sonor, audiovisual, format digital, etc. Amb aquesta acció s'inclou també la mesura recuperada del PAM (23-27) en relació a la creació d'un pòdcast a les xarxes socials sobre els i les masquefines, prenent com a referència el programa de ràdio que va fer la M. Carme Junyent l'any 2002. Es podria, per exemple, dissenyar i impulsar un pla pilot de pòdcast municipal de divulgació cultural i fer-lo públic per tots els canals existents. Durant l'execució del pla caldria avaluar l'impacte i seguiment de la proposta.	(27-31)	Comunicació, Cultura
<i>1.1.4. Promoure l'elaboració de treballs de recerca de batxillerat sobre qüestions relatives a la cultura, el patrimoni, la història de Masquefa.</i> Aquesta mesura promou el foment de l'autoconeixement per crear orgull i arrelament a partir de la recerca en aspectes transversals de la cultura. A la vegada també interrelaciona diferents àmbits culturals i intergeneracionals del municipi. Es proposa treballar transversalment amb l'Àrea d'Educació de l'Ajuntament i la comunitat educativa del municipi per acordar el mètode així com, per exemple, la confecció d'un llistat de temàtiques i els seus recursos locals, vincles amb entitats, etc... Se'n pot fer difusió a través de presentacions públiques a la Biblioteca i també publicar-los perquè tant l'alumnat com la població puguin accedir a la recerca local. Com a indicador d'avaluació es podria fer seguiment de la proposta i comptabilitzar les propostes resultants així com la seva difusió i entitats, centres i àmbits implicats.	(27-31)	Cultura, Educació+C entres educatius
<i>1.1.5. Promoure que a les programacions artístiques municipals hi hagi un percentatge mínim de propostes locals o bé de projectes d'entorns propers a Masquefa.</i> Es tracta d'una acció de promoció i sensibilització de la cultura local amb la voluntat de generar un circuit propi, enfortir el talent masquefí i donar suport i valor a nivell comunitari. A la vegada, aquesta acció es retroalimenta de les anteriors. És a dir, si es disposa d'un bon cens, de vincles entre programadors i artistes locals, la tasca és més senzilla alhora que efectiva per assolir els objectius plantejats al pla.	(27-31)	Cultura, Desenvolupament econòmic

1.2. Fomentar l'ús del català. La llengua és l'element cultural primordial i vehicle de cohesió social i comunitària. Pel què fa el català, s'observa una davallada del seu ús segons les últimes dades d'enquestes oficials a escala catalana. Tot i no disposar de dades d'ús de Masquefa des del 2011, es considera oportú potenciar el seu ús, valors i visibilitat. La figura de la lingüista Maria Carme Junyent Figueras pot esdevenir el motor per a traçar projectes per a revitalitzar l'ús de la llengua al municipi alhora que per cohesionar la població a través d'aquest i fer-ne un emblema de projecció exterior de referència.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
1.2. Fomentar l'ús del català	<i>1.2.1. Elaborar el Pla municipal de normalització lingüística adequat a les necessitats sociolingüístiques de Masquefa.</i> Es tracta de disposar d'una guia pròpia i contextualitzada a la realitat del municipi que estableixi l'estratègia de política lingüística municipal i de foment de la llengua catalana. Aquesta acció es recupera del PAM (23-27) i és una mesura estructural de les quals poden penjar altres accions complementàries. El mateix pla ha de proposar indicadors de seguiment, avaluació així com període d'implementació. Ha de ser també el document de referència pel què fa a la línia de treball	(25-27)	Cultura+PNL
	<i>1.2.2. Promoure l'aprenentatge de la llengua catalana al municipi oferint els cursos del Consorci per la Normalització Lingüística i fomentant l'encontre de parelles lingüístiques.</i> La combinació de diferents mètodes d'aprenentatge ajuda a consolidar la cohesió social i comunitària que vehicula el coneixement i l'ús de la llengua. En aquest sentit, des de Participació ciutadana conjuntament amb Educació es pot plantejar una proposta d'encontres lingüístics inclusius que fomentin també les relacions intergeneracionals.	(25-27)	Educació, Cultura, Participació ciutadana+CPNL
	<i>1.2.3. Crear un premi de foment de la llengua catalana en honor a Maria Carme Junyent Figueras.</i> El municipi de Masquefa és el poble natal de la reconeguda lingüista catalana. Aprofitant aquest actiu, a través del premi, es pot posar en valor la llengua catalana, la figura de la lingüista i el municipi de Masquefa, guanyant reconeixement des de l'àmbit cultural. El premi pot tenir diferents categories, amb la llengua catalana com a eix central. Pot també concebre's en col·laboració amb altres agents culturals del territori com ara l'Institut d'Estudis Catalans o la Institució de les Lletres Catalanes. També en aliança amb centres educatius o entitats municipals.	(27-31)	Alcaldia, Cultura, Participació ciutadana
	<i>1.2.4. Engagar un projecte amb la ràdio municipal en col·laboració directa amb escoles, instituts i el Casal de Joves de diferents temàtiques a escollir</i>	(27-31)	Educació, Participació ciutadana,

	<i>pels seus protagonistes on la llengua vehicular sigui el català.</i> Amb aquesta acció es mobilitzen diferents agències municipals com la Ràdio i el Casal de joves amb possibilitat d'ampliar les sinergies amb tota la branca de l'educació i de joventut del municipi de Masquefa. Si es fa una programació de i per la franja més jove del municipi es millora en oratòria, en divulgació de continguts culturals en català i s'enforteix la comunitat local.		Cicles de la Vida, Feminismes , Comunicació + Ràdio, Casal de Joves, Centres educatius
	<i>1.2.5. Promoure i programar activitats culturals en català de música, cine, literatura... aprofitant recursos de la Diputació, la Generalitat o d'altres entitats públiques.</i> Es concreten en activitats que fomenten la trobada i l'intercanvi lingüístic en base a continguts culturals tenint en compte les diferents franges d'edat. El seu foment enforteix la base cultural del municipi de Masquefa i incrementa l'arrelament i la identitat local. Es proposa fer un seguiment de les activitats per any i incloure una enquesta d'avaluació del públic.	(27-31)	Cultura, Cicles de la Vida+ Biblioteca, Casal de Joves, Casal de la Gent gran

1.3. Vincular la cultura al territori i fomentar la presència d'elements d'identitat col·lectiva. Si les propostes culturals sorgeixen del territori o hi estan vinculades, s'incrementa l'arrelament alhora que s'eixampla el públic cultural. Per tant, caldrà donar suport a les iniciatives que surtin del territori, fomentar la creació que tingui a veure amb aquest i idear projectes que vinculin art, territori i ciutadania.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
1.3. Vincular la cultura al territori i fomentar la presència d'elements d'identitat col·lectiva.	<i>1.3.1. Incorporar la memòria del lloc a partir de senyalística urbana a tot el municipi i difusió d'un mapa de masies i fonts de Masquefa i La Beguda</i> Aquesta acció contempla la museïtzació del nucli antic de Masquefa tot identificant les cases amb el seu sobrenom i explicant la història dels equipaments i edificis històrics i amb valor patrimonial. També l'elaboració del mapa dels elements significatius del municipi de Masquefa, a partir del Mapa de patrimoni de Masquefa ja existent de la Diputació de Barcelona. Aquestes mesures es recuperen del PAM (23-27). La senyalística pot atreure visitants i generar un circuit cultural de proximitat que fomenti també el comerç local.	(27-31)	Cultura, Turisme, Desenvolupament econòmic
	<i>1.3.2. Promoure la creació d'un projecte pedagògic sobre els balls del Seguici Festiu (el Ball de Diables, la Colla Gegantera, el Ball de Bastons i el Ball de Gitanes), com a nexa d'unió entre la tradició i el teixit social.</i>	(27-31)	Cultura, Participació ciutadana+ entitats

Es tracta d'una acció de cultura arrelada i al mateix temps transformadora en el marc de la cultura d'arrel tradicional. Es pot duu a terme als centres educatius, de forma oberta a través de tallers en dates assenyalades al calendari festiu local...		
<i>1.3.3 Activar la creació de la Taula d'història local (també pot ser de Cultura local) que impulsi un arxiu de memòria oral que es nodreixi de les vivències de la gent gran per garantir la transmissió del patrimoni immaterial.</i> Amb aquesta acció es valora la cultura local, la memòria quotidiana del lloc i es preserven sabers propis i locals. Es pot desenvolupar a partir de la iniciativa política o a partir de projectes de recerca amb finançament propi. És imprescindible pensar en mesures de divulgació i difusió dels continguts generats.	(27-31)	Cultura, Cicles de la Vida, Educació
<i>1.3.4 Crear sinergies entre el patrimoni cultural existent al municipi i la creació artística local per tal de crear un relat contemporani d'arrelament a Masquefa.</i> La pràctica artística és punta de llança per mobilitzar emocions i sentiment de pertinença. A través de portar a terme accions en espais públics i identitaris es fomenta la praxis de reconeixement artístic que vehicula la comunitat. Es pot començar per un pla pilot codissenyat amb artistes locals i es pot plantejar nomenar alguna persona/entitat medidora de les pràctiques de renovació anual.	(27-31)	Alcaldia, Cultura, Participació ciutadana, Educació
<i>1.3.5 Establir vincle amb el Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada de l'Institut Ramon Muntaner per a eixamplar la línia de programació sobre memòria històrica al municipi.</i> Aquesta acció ha de ser un pas més per enfortir el patrimoni cultural i històric local que fomenti la identitat col·lectiva	(27-31)	Cultura+Centre d'Estudis IRMU+ entitats locals
<i>1.3.6 Organitzar sortides conjuntes amb escoles i instituts dels municipis veïns on sigui el mateix alumnat que explica història/monument/tradició del seu municipi per generar sentiment de pertinença i coneixement entre municipis.</i> Acció que serveix per conèixer i reconèixer el propi territori tot promovent el coneixement de la geologia, la història i la seva transmissió cultural entre les joves generacions.	(27-31)	Cultura, Educació+ Centres educatius

1.4. Promoure el vincle entre els diferents barris, nuclis i poblacions que conformen Masquefa. El repte de cohesionar el municipi passa per la seva dispersió urbana, tal i com hem vist a la diagnosi. És per això que seria convenient fomentar accions que intentin generar espais de trobada i intercanvi entre la població dels diferents barris, del nucli urbà i del poble de La Beguda.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
1.4. Promoure el vincle entre els diferents barris, nuclis i poblacions que conformen Masquefa.	1.4.1. Promoure la creació artística col·lectiva per unir tots els barris i nuclis de Masquefa com a pràctica inspiradora replicable per vincular la cultura al territori. Inclou pensar col·lectivament activitats de base artística que es puguin desenvolupar a tots i cadascun dels barris del municipi i que interpel·li a tota la població com un acte d'arrelament. Es pot pensar en temàtiques anuals, reptes mediambientals, problemàtiques i emergències contemporànies, etc. Per tal d'integrar la diversitat poblacional existent al municipi. Es pot fer un seguiment de les propostes i de la realització a partir de la vinculació amb les entitats, els veïns i les veïnes i els perfils més culturals. Es pot calendaritzar i avaluar cada edició i intentar afegir elements innovadors a cada barri.	(25-27)	Benestar social, Cicles de la vida, Feminismes, Cultura, Alcaldia
	1.4.2. Organitzar activitats calendaritzades que passin per tots els barris, el nucli de Masquefa i La Beguda, per tal de fomentar el coneixement de tot el territori que ocupa el municipi així com cohesió entre la ciutadania. Alguns exemples d'activitats podrien ser: una programació cultural, una cursa popular, un itinerari geològic, un reconeixement de plantes, un recorregut per les masies del municipi, etc En aquesta acció és important tenir present el calendari (per tal de poder-ne fer una difusió apropiada) i la rotació de les activitats per barris. A la vegada es pot impulsar l'ús de bicicletes, pícnic en espais públics per tal de posar en valor els diferents indrets del municipi i valorar l'entorn.	(27-31)	Barris, La Beguda, Cultura, Esports, Salut pública+Entitats
	1.4.3. Descentralitzar les propostes culturals a tots els barris del municipi. Es pot idear una programació d'arts de carrer que ubiqui cada proposta en un barri diferent, comptant també La Beguda i el nucli de Masquefa, per tal de garantir l'equitat d'accés de tota la població.	(27-31)	Cultura, Barris, La Beguda, Polítiques urbanes
	1.4.4. Organitzar periòdicament trobades d'associacions i entitats per tal d'enfortir els vincles entre els col·lectius i els diferents barris de Masquefa. A la vegada pot incloure eines de cohesió social i territorial a partir d'incorporar una vessant formativa (espai d'informació de cada entitat, taula de debat, posada en comú de recursos...) i una vessant lúdica (activitat cultural en funció de l'estació de l'any...), per generar intercanvi i coneixença mútua.	(27-31)	Cultura, Participació ciutadana+Entitats

Eix estratègic 2: Potenciar la cohesió social atenent a la diversitat de perfils poblacionals

Donat el creixement poblacional que ha tingut lloc a Masquefa i la distribució de població en diferents barris i la població de La Beguda, és important treballar la cohesió social en el conjunt de la població, generar sentiment de pertinença i orgull de formar part d'aquesta vila. La cultura és una eina essencial per a desenvolupar aquest repte que té el municipi i, per tant, caldrà que aquesta tingui en compte la diversitat dels perfils poblacionals existents sobretot en la darrera i significativa i projectada creixuda poblacional. Tenint en compte el territori on es situa, cal reconnectar la cultura amb el paisatge posant també la mirada en un futur metropolità més urbà i densament poblat.

Línies de treball de l'eix estratègic 2 i accions per a dur-les a terme:

2.1. Oferir una cultura accessible, inclusiva i diversa atenent els drets culturals de la ciutadania. És important atendre la diversitat de població del municipi i valorar les aportacions culturals que pot oferir cada perfil, de manera que ningú se senti exclòs i es fomenti així la cohesió social. És important generar referents als escenaris o llocs de visibilitat que representin la pluralitat de la població tenint en compte la seva procedència, gènere, edat, nivell econòmic i assegurant la representació de col·lectius minoritzats com persones racialitzades, persones LGTBIQ+ i persones amb altres capacitats.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
2.1. Oferir una cultura accessible, inclusiva i diversa atenent els drets culturals de la ciutadania.	<i>2.1.1 Organitzar un acte anual d'acollida a les noves persones empadronades al municipi que permeti ser un acte d'atenció a la diversitat i accessibilitat a l'àmbit cultural.</i> Amb l'objectiu d'atendre a la diversitat així com a la voluntat d'arrelament la realització d'aquestes trobades pot ajudar a enfortir el teixit social en la seva diversitat de procedència, edat, religió.... Part d'aquesta acció es remet a la recuperació d'una de les mesures del PAM (23-27).	(25-27)	Cultura, Benestar social, Participació ciutadana, Feminismes
	<i>2.1.2 Establir un criteri d'equitat de representativitat de gènere en les propostes programades, així com també fomentar la presència de persones racialitzades i identitats dissidents a la programació, des de qualsevol dels rols que implica (direcció, interpretació, producció...)</i>	(25-27)	Cultura, Feminismes
	<i>2.1.3. Vetllar per la diversitat cultural i la inclusió dins les entitats i també en la seva programació.</i> Aquesta acció pot esdevenir un criteri puntuable per a les subvencions de les entitats del municipi.	(25-27)	Cultura, Feminismes
	<i>2.1.4. Fomentar l'art de carrer com a pràctica cultural inclusiva i com a dret a la diversitat.</i> Aquesta acció cerca també l'activació de l'espai públic del municipi com a expressió cultural comunitària.	(25-27)	Cultura, Participació ciutadana

2.1.5 Dissenyar uns criteris de programació que segueixin els valors del PAC així com de l'AULM i serveixin per a dotar de coherència a la programació i mesurar si aquesta va en acord a l'estratègia cultural del municipi.	(25-27)	Cultura, Planificació estratègica
---	---------	-----------------------------------

2.2. Treballar per una cultura comunitària implicant el màxim d'agents. Una eina essencial per a treballar la cohesió social és implicar a totes les regidories de l'Ajuntament, de manera que la cultura sigui un veritable eix transversal que vehiculi propostes de tots els àmbits. Cal treballar-ho des del propi ajuntament però també amb el sector associatiu i privat.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
2.2. Treballar per una cultura comunitària implicant el màxim d'agents.	2.2.1. <i>Promoure un procés de transversalització de la cultura que inclogui la màxima representació d'agents municipals.</i> Inclou un treball intern a nivell de revisió de projectes de cada àrea i veure com hi pot estar present la cultura per generar posteriorment un espai de treball ciutadà basat en l'acció i la transformació comunitària. Aquesta acció serveix per afegir accions i potenciar la cultura a l'AULM.	(25-27)	Planificació estratègica, Cultura i totes les regidories
	2.2.2. <i>Potenciar la salut comunitària a través de la prescripció mèdica d'activitats culturals.</i> Es tracta d'una acció innovadora que interrelaciona la salut comunitària amb la cultura com a eix de cura i transformació. Amb aquesta col·laboració es pot dirigir un programa a la gent gran, a persones que viuen soles, a persones amb diversitat funcional...	(25-27)	Cultura, Benestar Social, Feminismes
	2.2.3. <i>Oferir beques per a activitats extraescolars amb contingut cultural per les famílies amb menys recursos econòmics.</i> L'Ajuntament pot becar aquelles activitats extraescolars que es fomentin des de l'àmbit municipal, com ara l'Escola de Música o d'altres possibles. Amb l'objectiu que cap infant es quedi sense poder accedir a l'educació artística i garantir així la inclusió i els drets culturals de la ciutadania. Es pot portar a terme un pla pilot i avaluar els seus efectes per tal de fer un disseny acurat i adaptat a la realitat masquefina.	(25-27)	Desenvolupament econòmic, Educació, Cultura

Eix estratègic 3: Fer créixer el sistema cultural del municipi

La cultura masquefina té moltes potencialitats no suficientment explotades, o que no s'han arribat a desenvolupar mitjançant propostes que arribin a tota la població. Al mateix temps, la cultura que es promou des de l'Ajuntament té una visió que cal eixamplar per a cobrir diferents perfils de públic, així com per a fer arribar a tothom propostes innovadores pel que fa a llenguatges i formats. D'altra banda, també s'ha apuntat la manca de participació així com la manca d'oferta formativa i de suport a la creació. Amb aquest punt de sortida, la cultura a Masquefa pot fer un pas endavant i créixer de manera que impregni el màxim d'àmbits del municipi i tots els estadis de la cadena de valor artístic (formació, creació, producció i difusió). A partir d'aquestes premisses, es plantegen les següents línies de treball que requereixen de d'un equipament cultural de referència, d'una activació de recursos i de la mobilització de la ciutadania.

Línies de treball de l'eix estratègic 3:

3.1. Fer de la Fàbrica Rogelio Rojo l'equipament cultural de referència al municipi. Per a dur a terme les diferents línies de treball proposades és fonamental tenir un espai referencial i en condicions per a la cultura. Actualment, la Rogelio Rojo ja és l'edifici referent que alberga bona part dels projectes i equipaments culturals però cal que esdevingui realment un equipament en sí mateix amb un projecte al darrere i que es comuniqui com a tal.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
3.1. Fer de la Fàbrica Rogelio Rojo l'equipament cultural de referència al municipi.	<i>3.1.1. Adequar tots els espais de la Fàbrica Rogelio Rojo per exprimir-ne tot el seu potencial.</i>	(25-27)	Cultura, Finances públiques, Serveis territorials
	Actualment hi ha espais en desús en projecte de rehabilitar-se, d'una banda, i hi ha espais que requereixen de millores i adequacions per esdevenir òptims per a dur-hi a terme activitat, com la Sala Polivalent.		
	<i>3.1.2. Revisar quines infraestructures amb possibilitat d'acollir usos culturals, avaluar el seu estat i revisar els usos per determinar quines poden acollir activitats culturals.</i>	(25-27)	Cultura
	<i>3.1.3. Fer un projecte per a que la Rogelio Rojo esdevingui un centre cultural polivalent amb usos per a la formació i la creació.</i> D'aquesta manera es generaria un <i>hub</i> cultural que albergaria al mateix recinte tots els equipaments culturals del municipi: la biblioteca, l'espai escènic i el centre cultural, a més del casal de joves. Seguint exemple d'equipaments similars de municipis com Alcover, Granollers, Anglès, Celrà, Cardedeu...	(25-27)	Cultura
	<i>3.1.4. Revisar i, si s'escau, redefinir els usos dels espais cedits a les entitats per a treure'n més rendiment per al conjunt de la població i alhora propiciar interaccions entre elles i dinàmiques conjuntes de treball.</i>	(25-27)	Cultura

3.1.5. <i>Buscar vies de finançament a través de la Generalitat de Catalunya o bé la Diputació de Barcelona per a la millora de l'equipament tècnic de la Sala Polivalent de la Rogelio Rojo.</i>	(25-27)	Cultura, Alcaldia
---	---------	-------------------

3.2. Identificar i incrementar el teixit cultural de base. Fer créixer el sistema cultural passa perquè hi hagi més gent implicada en la cultura d'alguna forma o altra (professionalment, de forma *amateur*, implicada en una entitat, participant a un club de lectura o com a públic, entre d'altres). Per aquest motiu, serà important donar a conèixer les iniciatives existents on ja es pot participar, els recursos per a fer-ne de noves i també fomentar la pràctica cultural des dels centres educatius. És important, també conèixer els públics i els seus interessos i, per tant, cal fer un estudi de públics i generar dades relatives als hàbits culturals de la població.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
3.2. Identificar i incrementar el teixit cultural de base	3.2.1. <i>Recollir l'opinió de la ciutadania per conèixer els interessos culturals de la població de Masquefa.</i> En aquest PAC hem vist com hi ha interessos de la població desatesos, per tant, estaria bé que l'Ajuntament fos coneixedor de la relació de la ciutadania amb la cultura i alhora que promogués que la pròpia ciutadania s'organitzi per a promoure iniciatives. Es podria fer a través d'alguna intervenció artística en l'espai públic que serveixi per a visualitzar els seus interessos, allò que els agrada de la cultura del municipi o bé allò que troben a faltar.	(25-27)	Cultura
	3.2.2. <i>Generar indicadors de participació cultural, tant quantitativus com qualitativus.</i>	(25-27)	Cultura
	3.2.3. <i>Organitzar portes obertes/assajos oberts de les entitats</i> Amb l'objectiu que la ciutadania pugui copsar de primera mà l'activitat que fan i existeixin possibilitats de sumar-se a alguna d'elles.	(25-27)	Cultura, Educació+entitats+Educació
	3.2.4. <i>Promoure una mostra d'entitats al carrer per a donar a conèixer les entitats existents i les seves activitats culturals entre la població.</i> Mentre que la mesura anterior passaria per conèixer les entitats mentre fan les seves trobades, reunions o assajos en els seus espais, aquesta acció faria sortir les entitats al carrer per tal de generar un aparador on donar-se a conèixer i un espai on la gent interessada pugui contactar-les de forma directa. Es pot aprofitar per a fer algun activitat conjunta entre totes les entitats com ara una taula rodona per a debatre qüestions que els interessin, una creació o acció conjunta que pugui ser diferent a cada edició, un àpat popular conjunt...	(25-27)	Cultura+entitats
	3.2.5. <i>Posar a disposició de la ciutadania una guia per a l'elaboració d'una associació o bé fer-ne una formació un cop a l'any per tal de posar recursos a l'abast perquè sorgeixin noves iniciatives.</i>	(25-27)	Cultura

3.2.6. Acostar l'associacionisme a joves a través de xerrades informatives a l'institut o el Casal de Joves per tal de fomentar l'apoderament i el sorgiment d'iniciatives pròpies.	(25-27)	Cultura i Cicles de la vida+centre educació secundària i Casal de Joves
3.2.7. Dotar de recursos humans a la Biblioteca per desenvolupar l'àrea infantil, tal i com demana l'equip per a fer créixer l'interès de les generacions més petites en la cultura i la literatura.	(27-31)	Cultura+Biblioteca

3.3. Innovar, ordenar i diversificar la programació artística ampliant els àmbits representats. La cultura és imaginació, disrupció i projecció de futur. Per avançar en aquest sentit, cal fer una passa més enllà i programar propostes més arriscades, que despertin l'interès de la població, amb formats innovadors i llenguatges transgressors. Per a acompanyar el procés de transformació en la programació es recomana fer-ho de la mà d'un projecte de mediació artística que doni suport al públic per a dialogar amb les obres artístiques que veuran, ja siguin arts en viu, visuals o altres.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
3.3. Innovar i diversificar la programació artística ampliant els àmbits representats.	3.3.1. Cercar assessorament en programació d'arts escèniques per tal de diversificar l'oferta i programar propostes singulars i de formats i disciplines diverses. Pot ser per exemple a través d'algun artista o gestor cultural del territori, o bé assistint a trobades del sector com fires i mostres per tal de conèixer les novetats de l'escena.	(25-27)	Cultura
	3.3.2. Diversificar l'oferta de programació del Fem Cultura incloent-hi altres llenguatges com el circ, el teatre físic, els titelles, la dansa, la performance...	(25-27)	Cultura
	3.3.3. Descentralitzar la programació en espais emblemàtics del municipi (la Capella del Roser, el Cementiri Vell, places del nucli urbà, el pati de la Fàbrica, espais dels barris...) Això té més sentit mentre la Sala Polivalent de la Fàbrica Rogelio Rojo no funciona com un equipament escènic com a tal. D'aquesta manera, es revitalitza el patrimoni i es desperta interès en el públic.	(25-27)	Cultura
	3.3.4. Crear uns cicles de programació estables que s'adaptin als terminis habituals de les temporades teatrals. És a dir, setembre-desembre, gener-maig i juny-agost (programació d'estiu) per tal d'anar en acord amb les ajudes que s'ofereixen des de la Diputació de Barcelona i la Generalitat, d'una banda, i per generar uns hàbits entre el públic, d'una altra.	(27-31)	Cultura
	3.3.5. Dotar els cicles d'activitat cultural de programació d'entitat D'aquesta manera es pot fer una presentació de la temporada on s'expliquin les propostes i s'engresqui	(27-31)	Cultura

al públic a assistir-hi, ja sigui en format virtual a través de vídeos a les xarxes o en un acte públic, per exemple.		
3.3.6. <i>Elaborar un projecte per a dur a terme una programació amb altres pobles de l'entorn</i> Amb l'objectiu de compartir recursos i aconseguir sufragar despeses de forma conjunta, seguint l'exemple de Pobles Creatius .	(27-31)	Cultura
3.3.7. <i>Aprofitar recursos que ofereix la Generalitat, com el Programa.cat, i la Diputació de Barcelona, com el catàleg d'exposicions d'art contemporani.</i>	(27-31)	Cultura
3.3.8. <i>Atendre la demanda d'un cinema al municipi amb programació d'un cicle de cinema des de l'àmbit municipal.</i> Es podria ubicar a la Sala Polivalent de la Fàbrica Rogelio Rojo i es pot contactar amb iniciatives com la Federació Catalana de Cineclubs , Cicle Gaudí o Cine Xic .	(27-31)	Cultura

3.4. Oferir formació artística. Per tal de fer créixer el sistema cultural, despertar més interès en la cultura i incrementar el teixit cultural de base, és essencial que el màxim de població possible es formi artísticament en alguna disciplina o en diferents àmbits. És en la pràctica artística on es cultiva més públic cultural. Per tant, cal oferir classes/tallers de disciplines artístiques per a un ampli ventall d'edats per tal d'assegurar el dret a l'accés a la formació artística a la població.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
3.4. Oferir formació artística.	3.4.1. <i>Crear una agenda de formació contínua en diferents disciplines artístiques i per a diferents nivells</i> Aquesta agenda pot ser complementària a la que ofereix L'Alzinar per evitar solapaments i alhora complir amb el deure municipal de garantir l'accés a la formació artística a la ciutadania.	(25-27)	Cultura, Educació, Cicles de la vida
	3.4.2. <i>Fomentar les extraescolars artístiques i que la dansa, per exemple, no s'inclogui en les esportives.</i> Acció vinculada a la 2.2.3.	(25-27)	Cultura, Educació
	3.4.3. <i>Consolidar el projecte de l'Escola municipal de música</i> Actualment és un projecte que es troba en fase de transició funcionant mitjançant un conveni amb l'entitat L'Alzinar.	(25-27)	Cultura, Educació
	3.4.4. <i>Aprofitar recursos existents com les ajudes de la Diputació de Barcelona per a oferir formacions artístiques.</i>	(25-27)	Cultura, Educació

3.5. Oferir suport a la creació. En la mateixa línia que el punt anterior, és necessari oferir recursos per a que sorgeixin iniciatives creatives entre la població del municipi, tant pel que fa a infraestructures com pel que fa a suport econòmic, difusió... A Masquefa hem vist com hi ha moviment artístic i cultural i és per això que creiem que

aquest s'hauria de recolzar i d'alimentar per tal que sigui fructífer i generi referents perquè més persones s'animin a dur a terme pràctiques artístiques.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
3.5. Oferir suport a la creació.	<i>3.5.1. Disposar d'un espai expositiu d'arts visuals amb programació permanent on els comissariats vagin a càrrec de col·lectius locals / professionals presents del municipi.</i>	(25-27)	Cultura
	<i>3.5.2. Crear bucs d'assaig musicals a la Fàbrica Rogelio Rojo</i> Es pot dinamitzar l'activitat mitjançant, per exemple, assajos oberts dels grups que en facin ús per tal de fomentar l'intercanvi entre les persones usuàries.	(25-27)	Cultura
	<i>3.5.3. Adequar un espai polivalent a la Fàbrica Rogelio Rojo per arts en moviment i oferir tallers oberts a nivell municipal.</i>	(25-27)	Cultura
	<i>3.5.4. Contemplar la possibilitat de fer residències de creació al municipi a algun espai de la Fàbrica Rogelio Rojo</i> Es pot vehicular a través d'una proposta municipal de mediació o aprofitant els recursos existents com en alguns espais referencials de la XarxaProd.	(27-31)	Cultura
	<i>3.5.5. Integrar-se a la iniciativa comarcal Experiència Artesana per a donar visibilitat als artesans presents al territori.</i>	(27-31)	Cultura, Desenvolupament econòmic
	<i>3.5.6. Establir sinergies amb els espais de creació presents a la comarca</i> Com per exemple <u>InLoft</u> (Copons) i <u>La casa del Teatre Nu</u> (St. Martí de Tous), així com amb la <u>Mostra d'Igualada</u> , projectes culturals potents de la comarca que poden ajudar a diversificar la programació de Masquefa.	(27-31)	Cultura+espais de creació de la comarca.

3.6. Redistribució del pressupost i política de preus. És indispensable que els recursos pressupostaris que s'inverteixen en cultura no disminueixin i, en tot cas, que s'igualin a la mitjana dels municipis de la mateixa franja poblacional (7,5% del pressupost total Ajuntament). Però sobretot, per a dur a terme totes les accions proposades en aquest pla, és important dotar d'una nova mirada al pressupost per tal de fer-hi cabre les noves àrees de treball i que aquest vagi d'acord amb donar cobertura a tots els drets culturals de la població. Així mateix, es poden trobar noves estratègies pel que fa la política de preus de l'activitat cultural per tal de generar alguns ingressos que permetin disminuir part de la despesa.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
3.6. Redistribució del	<i>3.6.1. Prioritzar o destinar recursos suficients a la formació, creació i foment de la diversitat en la programació.</i>	(25-27)	Cultura i Finances públiques

pressupost.	3.6.2. <i>Fer un pla pilot on algunes de les propostes de la programació cultural organitzada per l'Ajuntament siguin de pagament</i> Això es faria seguint uns criteris de preus municipals que garanteixin l'accessibilitat però fent pagar un mínim al públic. En funció dels resultats es pot fer de forma progressiva o bé compensant-ho amb programació gratuïta a l'espai públic.	(25-27)	Cultura
	3.6.3. <i>Incrementar el pressupost municipal de cultura</i> Amb l'objectiu d'assolir la mitjana dels municipis de la mateixa franja poblacional, que és el 7,5% del total de l'Ajuntament.	(27-31)	Cultura i Finances públiques
	3.6.4 <i>Modificar el sistema d'adjudicacions de subvencions a les entitats culturals</i> Fer que sigui de concurrència competitiva tenint en compte els valors (es recullen a la introducció d'aquest apartat) que s'estableixen al PAC per a guiar la cultura al municipi.	(27-31)	Cultura

3.7. Campanya de comunicació cultural. Actualment no existeix cap comunicació específica per a la cultura a Masquefa. És per això que es considera convenient que si es vol donar una empenta a aquesta, cal desenvolupar-ne una estratègia específica i generar una campanya de comunicació que cridi l'atenció de la població i la doti d'una marca i veu pròpies, seguint l'exemple de molts municipis que disposen d'un compte a part per promocionar la programació cultural.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
3.7. Campanya de comunicació cultural.	3.7.1. <i>Desenvolupar una estratègia de comunicació per incrementar la presència de la cultura al municipi i el coneixement de l'activitat cultural.</i> A través d'eines com el butlletí cultural, explicació de la programació, promoció dels actes que hi hauran, millorar i ampliar el contingut cultural a la revista i a les xarxes socials, així com activar canals específics de cultura: canal Whatsapp/telegram, Instagram... Vincular amb l'acció 1.1.3.	(25-27)	Cultura i Comunicació
	3.7.2. <i>Crear un eslògan per a la cultura a Masquefa o bé resignificar el Fem cultura per tal que reculli tot l'imaginari i tota l'oferta.</i>	(25-27)	Cultura i Comunicació
	3.7.3. <i>Generar contingut cultural (no només explicar l'agenda) mitjançant els diferents canals disponibles: Instagram, web, revista i la ràdio.</i> Per exemple amb entrevistes a agents culturals del municipi o les artistes que es programaran, compartir tradicions, patrimoni, el procés de creació d'una obra...	(25-27)	Cultura i Comunicació
	3.7.4. <i>Recollir indicadors d'impacte de la comunicació cultural</i> Aquest és un aspecte que està previst a les recomanacions per a la implementació del PAC (pàgina 108). Tenir en compte visualitzacions per	(27-31)	Cultura i Comunicació

edat i gènere, interaccions, tipus de contingut que funciona millor...		
3.7.5. <i>Informar de tots els recursos culturals que hi ha disponibles al municipi i com s'hi pot accedir.</i>	(27-31)	Cultura i Comunicació
3.7.6. <i>Projectar de fer accions visibles i participatives a l'espai públic.</i> Es poden generar intervencions artístiques en el mobiliari urbà, l'espai públic, els aparadors... per tal de fer més present la cultura al municipi. Per exemple: fer un mural, decoracions per a la festa major, inclusió d'obres d'artistes als aparadors... Algunes d'aquestes alhora poden servir per a copsar interessos de la població. Poden fer-se de forma participativa amb col·lectius determinats o bé de forma oberta a tothom que vulgui formar-ne part.	(27-31)	Cultura i Comunicació
3.7.7. <i>Potenciar la comunicació del llegat de la lingüista Maria Carme Junyent Figueras més enllà del municipi i comarca.</i> A banda de posar el seu nom a la Biblioteca i fer el pòdcast "Masquefines", es poden crear altres elements distintius al municipi per a recordar la seva figura, com ara un mural o l'acció anteriorment esmentada: 1.2.3. Crear un premi de foment de la llengua catalana en honor a Maria Carme Junyent Figueras. Es pot recuperar l'exposició " Les llengües de Catalunya ", comissariada per Junyent i el Grup d'Estudi de Llengües Amenaçades de la UB. O bé establir una col·laboració amb aquest grup de recerca universitari per fer difusió de la seva tasca al municipi. Es poden convidar les entitats que treballen per a la protecció del català (Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana, Plataforma per la Llengua, Òmnium...) a fer una trobada anual a Masquefa. Es pot fer un acte del projecte Voluntariat per la Llengua del CNPL a nivell comarcal. Es pot celebrar el Dia de la Llengua Materna per tal d'acostar-se a la població migrada.	(27-31)	Cultura i Comunicació

3.8. Impulsar formació professional en cultura per a les entitats i els agents culturals interessats. Tot sovint les barreres burocràtiques són un fre per al sorgiment de propostes culturals. Una manera de reforçar el sistema cultural és oferir recursos per a les entitats, col·lectius o persones a títol individual que estan duent a terme projectes o bé que volen iniciar-se en fer-ho, que l'administració s'acosti a la ciutadania per a facilitar que passin coses.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
3.8. Impulsar formació professional en cultura per a les entitats i els	3.8.1. <i>Oferir formacions obertes a les entitats i població interessada en termes de disseny de projectes culturals, producció, comunicació...</i>	(27-31)	Cultura

agents interessats.	culturals	3.8.2. <i>Oferir un servei d'atenció regular per a consultes sobre qüestions culturals (tràmits subvencions, tràmits creació d'una associació, procediments per a dur a terme actes...).</i>	(27-31)	Cultura
		3.8.3. <i>Considerar la possibilitat d'incorporar una figura de mediació al departament de Cultura</i> Amb l'objectiu d'encarar noves línies d'actuació artística, projectes educatius, treballar els públics, possibilitar residències artístiques, etc.	(27-31)	Alcaldia, Recursos Humans, Cultura.

Eix estratègic 4: Cultura, cicles de la vida i educació

En el diagnòstic realitzat apareix la necessitat de connectar el segment jove al municipi i fomentar que participin de l'activitat cultural, per tal que no hagin de marxar a d'altres pobles a cercar oci i cultura. És per això que s'ha considerat desenvolupar un eix estratègic a l'entorn de la població més jove de Masquefa. De la mateixa manera, cal començar a treballar-ho prèviament, és a dir, cal que la cultura arribi a les escoles perquè des de ben petits hi estiguin en contacte, la practiquin i connectin amb les tradicions i el patrimoni locals, doncs aquestes generacions seran el públic adult del demà.

Línies de treball de l'eix estratègic 4 i accions per a dur-les a terme:

4.1. Enfortir el binomi cultura i joventut. És necessari acostar als i les joves a l'art i la cultura a través de la pràctica, no únicament des del rol passiu de consumidors culturals. Malgrat que també és necessari que disposin d'oferta cultural pensada per a –i amb- ells i elles, i que a Masquefa trobin recursos per a engegar projectes per tal que no hagin d'anar a cercar-los a d'altres municipis. L'institut de secundària i el Casal de joves seran dos equipaments potencialment aliats per treballar aquesta línia.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
4.1. Enfortir el binomi cultura i joventut	4.1.1. Crear un projecte de mediació amb joves entre els departaments de Cultura i Cicles de la vida (Joventut) Es busca seguir l'exemple de projectes com Versembrant , la Batuescola , Erol Urbà , Torneig de Dramatúrgia per a Instituts , que treballen temàtiques que preocupen als i les joves mitjançant l'art.	(25-27)	Cultura i Cicles de la vida
	4.1.2. Promoure que sorgeixi una comissió de programació amb joves i dotar-la de recursos Amb l'objectiu que impulsi activitats culturals per si mateixa, ja sigui dins la programació estable de l'Ajuntament o bé generant nous esdeveniments.	(25-27)	Cultura i Cicles de la vida
	4.1.3. Donar continuïtat al Festart i fer-lo créixer com el festival de creació jove del municipi i de les rodalies. Se'n pot fer difusió mitjançant els casals de joves i instituts d'altres municipis veïns.	(25-27)	Cultura i Cicles de la vida+Casal de Joves
	4.1.4. Iniciar un club de lectura per joves a la Biblioteca Amb l'objectiu de fomentar la lectura en aquesta franja d'edat, la llengua i el vincle amb l'equipament.	(25-27)	Cultura i Cicles de la vida+Biblioteca
	4.1.5. Generar un banc de recursos culturals per als joves Amb l'objectiu de facilitar la creació artística en diferents àmbits: materials disponibles, espais, formacions, mostres obertes, activitats amb professionals...	(25-27)	Cultura i Cicles de la vida
	4.1.6. Incrementar la programació cultural a l'activitat del Casal de Joves Tant pel que fa a tallers i cursos com pel que fa a activitats de difusió. També generar intercanvi de propostes culturals entre joves, com ara	(25-27)	Cultura i Cicles de la vida+Casal de Joves

	recomanacions audiovisuals, de música, d'espectacles, d'aficions...		
	4.1.7. Crear una Taula de seguiment de cultura i joventut Promoguda des dels corresponents departaments de l'Ajuntament per a garantir l'accés a la cultura i mesurar la participació cultural dels joves al municipi.	(25-27)	Cultura i Cicles de la vida

4.2. Generar nous vincles entre cultura i educació. De la mateixa manera que es proposa posar focus en el sector de població jove, també cal fer-ho en els infants. Cal vetllar per acostar la cultura a la població des dels inicis de la seva socialització i, és en aquest sentit, que pren importància el binomi cultura-educació. Els centres educatius tenen un paper rellevant garantint l'accés a la cultura als infants i adolescents i és per això que cal generar espais de treball conjunts entre els responsables fer cultura i educació. Els ajuntaments poden contribuir a generar aquests ponts i vehicular projectes comuns entre els seus equipaments educatius i culturals, així com també entre les associacions de famílies i les entitats o bé promovent les arts en l'oferta d'activitats extraescolars.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
4.2. Generar nous vincles entre cultura i educació	4.2.1. Generar un espai de coordinació entre els departaments de cultura, educació i cicles de la vida. Amb l'objectiu de fer un seguiment de la participació d'infants i joves a la cultura així com per generar projectes comuns que permetin fer-la més transversal i fomentar la participació d'aquestes franges d'edat.	(25-27)	Cultura, Educació i Cicles de la vida
	4.2.2. Potenciar el Consell de Participació d'Infants i Adolescents de Masquefa. Amb l'objectiu que tinguin potestat per intervenir en les polítiques culturals que els afecten escoltant les seves demandes, d'una banda, i fent-los pedagogia per a que coneguin tots els recursos culturals i educatius que tenen al seu abast al municipi, d'altra banda. De manera que puguin conèixer els equipaments culturals, les entitats, el Casal de Joves, saber que poden crear noves associacions i projectes, etc.	(25-27)	Cultura i Participació ciutadana
	4.2.3. Generar una oferta d'activitats extraescolars artístiques des de l'àmbit municipal. Acció vinculada amb la línia de treball 3.4	(25-27)	Cultura i Educació
	4.2.4. Dur a terme projectes de mediació als centres educatius Amb l'objectiu que l'alumnat entri en contacte amb processos creatius i amb les professions que envolten la cultura i les arts, seguint l'exemple de En residència .	(27-31)	Cultura i Educació + centres educatius

4.2.5. Treballar la història i cultura de Masquefa a les escoles Des de diferents perspectives i a tots els cursos de la primària i la secundària perquè l'alumnat sigui coneixedor del municipi, la seva gent i el territori que l'envolta, i així fomentar el sentiment de pertinença.	(27-31)	Cultura i Educació + centres educatius
4.2.6. Elaboració de projectes a l'entorn del cicle festiu a les escoles Des d'algun curs de cicle final de primària o de secundària un projecte d'activitat per a una de les festes del cicle festiu tradicional com a projecte cultural i participatiu, per exemple, cada any una escola diferent munta una activitat a la festa major.	(27-31)	Cultura i Educació + centres educatius
4.2.7. Elaborar una creació artística amb algun curs de primària i/o secundària Amb l'objectiu que es pugui dur a terme en el marc del Festart i que sigui un motiu per a visitar el festival.	(27-31)	Cultura, Educació i Cicles de la Vida + centres educatius

Eix estratègic 5. Millorar la governança i la gestió de la cultura

Un dels objectius d'aquest PAC és posar ordre al sistema cultural del municipi i plantejar, precisament, uns objectius a assolir en termes culturals. Per a poder dur a terme els eixos i línies de treball plantejats fins ara és essencial aplicar una metodologia de treball que permeti fer el seguiment del PAC i avaluar-ne la seva implementació i impacte. Actualment, tal i com s'ha vist a la diagnosi, no es treballa a partir d'una planificació estratègica, és a dir, marcant-se uns objectius a assolir i un full de ruta sobre com es poden arribar a assolir. Per aquest motiu, cal començar per canviar les lògiques de treball o introduir modificacions de base per tal que es puguin dur a terme projectes de forma eficaç, seguint uns criteris i paràmetres que es puguin avaluar i així anar sistematitzant i millorant l'estratègia i la metodologia de treball.

Aquest eix, que és fonamental i prioritari, es desenvolupa a través de les següents línies de treball:

5.1. Establir mètodes de governança participativa que incorporin la ciutadania en les polítiques culturals i democratitzin la cultura. Actualment a Masquefa l'Ajuntament és l'agent que s'ocupa principalment de fomentar la iniciativa cultural, de manera que la relació entre entitats i ciutadania és jeràrquica. Fer partícip a la població de les decisions incrementa l'interès i la participació en la pràctica cultural i l'implica en la defensa o legitimació de les accions que es facin. A més, és una manera de tenir més coneixement sobre les seves necessitats i interessos culturals i vetllar per garantir-ne l'accés.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
5.1. Establir mètodes de governança participativa que incorporin la ciutadania en les polítiques culturals i democratitzin la cultura.	<i>5.1.1. Formar una Taula de cultura</i> Integrada per agents culturals representatius del conjunt del sistema cultural de Masquefa (entitats culturals, col·lectius culturals, professionals de la cultura...) alhora que atengui a la diversitat de perfils poblacionals. L'objectiu és fer la població partícip del disseny de la programació cultural del municipi. Es recomana que els membres d'aquesta canviïn cada 18 mesos.	(25-27)	Cultura, Alcaldia, Participació ciutadana + agents culturals
	<i>5.1.2. Recollir propostes culturals d'altres òrgans consultius</i> Com per exemple, del Consell d'Infants, per tal que tinguin present pensar i participar en la vida cultural del municipi.	(25-27)	Cultura, Participació ciutadana
	<i>5.1.3. Fer partícips a agents culturals en el disseny, implementació i avaluació de projectes culturals per tal d'incorporar-hi la seva visió.</i>	(25-27)	Cultura + agents culturals

5.2. Promoure la cooperació entre diferents agents culturals. Tal i com es recull a la diagnosi, actualment no hi ha espais de diàleg entre el teixit cultural del municipi. És necessari cercar aquesta cooperació ja que generarà més possibilitats de sinergies entre els agents culturals alhora que més riquesa en la programació i més coneixement i cohesió social entre la població.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
5.2. Promoure la cooperació entre diferents agents culturals.	5.2.1. <i>Fomentar un espai de trobada regular d'entitats per compartir recursos, projectes, dubtes...</i> És recomanable que es trobin de forma autònoma sense la presència de l'Ajuntament.	(25-27)	Cultura + entitats
	5.2.2. <i>Fer una campanya comunicativa treballada des dels departaments de Cultura i Comunicació</i> Amb l'objectiu de donar a conèixer tots els agents culturals del municipi amb continguts diversos com entrevistes, reportatges o notícies a diferents canals: ràdio, revista municipal, càpsules a les xarxes socials... Així com actualitzar la informació dels agents culturals del web. Acció vinculada a les accions 3.7.1 i 3.7.2	(27-31)	Cultura i Comunicació
	5.2.3. <i>Promoure la col·laboració amb el sector privat cultural (escoles de formació artística, empreses i professionals de la cultura...) i la resta d'agents (tercer sector, àmbit municipal)</i> Des del Departament de Cultura, establir possibles lligams per a que sorgeixin iniciatives compartides sota interessos comuns, o es comparteixin recursos, per exemple. Així mateix, es pot fer extens amb agents culturals i agents no culturals, com ara la col·laboració entre comerços i entitats culturals.	(27-31)	Cultura+agents culturals del municipi.

5.3. Establir aliances amb altres municipis, institucions i entitats per compartir recursos i coneixement. De la mateixa manera que s'esmenta la cooperació entre agents culturals en el punt anterior, també creiem que cal fer-ho en l'àmbit exterior al municipi, per tal d'aprofitar més recursos públics i iniciatives existents que funcionen per a poder generar més propostes sense l'esforç que requereix crear-les des de zero i cercar la col·laboració de serveis amb municipis veïns per a generar més moviment cultural de forma conjunta.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
5.3. Establir aliances amb altres municipis, institucions i entitats per compartir recursos i coneixement.	5.3.1. <i>Proposar que es treballi l'àmbit cultural des del Consell Comarcal de l'Anoia.</i> També ampliable, per ubicació, a les comarques del Baix Llobregat i Alt Penedès. Seguint l'exemple del <u>Consell Comarcal del Moianès</u> que promou la cultura feta a la comarca, financia la programació de la mateixa i genera recursos a l'abast dels municipis que la conformen.	(27-31)	Cultura i Alcaldia
	5.3.2. <i>Fer trobades de tècnics de cultura entre els municipis de L'Anoia.</i> Amb l'objectiu que es comparteixin informació, metodologies de treball, recursos... I puguin sorgir iniciatives compartides, com ara el que s'apuntava a la mesura 3.3.6. <i>Elaborar un projecte per a dur a terme una programació amb altres pobles de l'entorn.</i>	(27-31)	Cultura i Alcaldia+ Tècnics d'altres municipis

5.4. Implementar l'estratègia cultural definida al PAC i promoure l'avaluació de les polítiques públiques. És important començar per establir quins objectius es volen assolir i

amb quina estratègia s'assoliran. El PAC vol ser una guia en aquest sentit. Per altra banda, cal canviar la metodologia de treball establerta fins ara, incorporant l'avaluació en el moment de disseny de cada projecte, programa o activitat per tal que es correspongui als objectius que persegueix. És a l'inici quan cal pensar de quina manera avaluarem aquell projecte i amb quins indicadors, en funció del que volem assolir. Per tant, és en aquest moment de definició dels objectius de la cultura a Masquefa en els propers anys que cal establir com s'avaluaran les accions que se'n derivin.

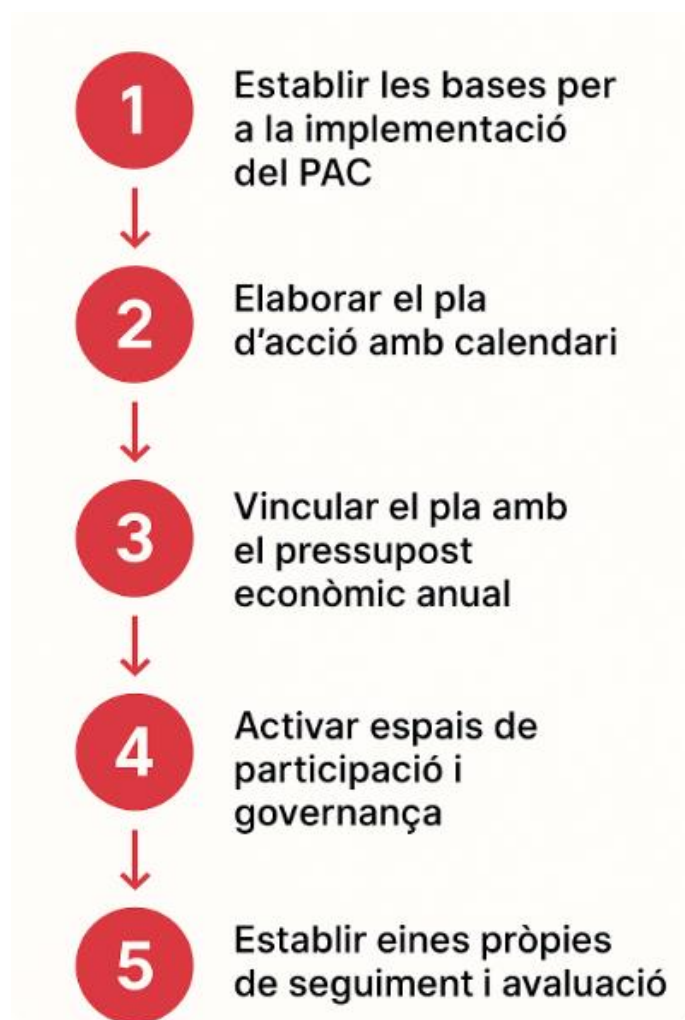
LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
5.4.Implementar l'estratègia cultural definida al PAC i promoure l'avaluació de les polítiques públiques.	<i>5.4.1. Constituir els òrgans de seguiment polítics i tècnics que vetllin per la implementació i avaluació del PAC, que permeti fer un seguiment de la implementació del PAC.</i>	(25-27)	Cultura
	<i>5.4.2. Explicar i transmetre a tots els equipaments municipals (Biblioteca, Casal de joves...) i agents culturals l'estratègia cultural definida al PAC</i> Amb l'objectiu que incorporin els valors i accions proposades en els seus plans de treball. Així mateix a altres regidories depenent de l'ambició de transversalització del pla.	(25-27)	Cultura
	<i>5.4.3. Fer un pla de treball i memòria anual</i> Amb l'objectiu de fer un seguiment i que quedi registrat les propostes a fer i les realitzades. Serveix també per fer una avaluació interna de la feina realitzada.	(25-27)	Cultura
	<i>5.4.4. Realitzar una formació en avaluació de projectes culturals.</i>	(25-27)	Cultura
	<i>5.4.5. Generar un espai de treball periòdic amb tot el personal de cultura</i> Amb tècnica, auxiliars, biblioteca, arxiu..., per a revisar l'estratègia cultural del municipi i fer-ne seguiment del que s'està fent des de cadascun dels equipaments i projectes.	(25-27)	Cultura

5.5. Dimensionar el Departament de Cultura a partir de les necessitats detectades al PAC. Finalment els recursos humans que es dedicaran a desplegar tot aquest Pla són essencials per a poder executar-lo. Com bé s'ha vist a la Diagnosi, el Departament que s'ocupa de Cultura està compartit amb Esports també, de manera que no hi ha un equip dedicat exclusivament a desenvolupar la cultura al municipi. En aquest sentit creiem que és important revisar la dotació de personal dedicada a aquest àmbit per a poder desplegar el màxim d'accions possibles en els terminis proposats, així com també per a regir-se pels estàndards marcats en alguns equipaments.

LÍNIA DE TREBALL	ACCIONS	TERMINI	AGENTS IMPLICATS
5.5. Dimensionar el Departament de Cultura a	<i>5.5.1. Reforçar l'equip de Cultura incorporant a més personal per tal de poder atendre les necessitats manifestades en aquest pla.</i> Es recomana que hi hagi com a mínim una persona dedicada a temps complet únicament a l'àrea de Cultura.	(25-27)	Cultura

partir de les necessitats detectades al PAC.	5.5.2. <i>Realitzar una convocatòria per a la plaça d'Arxiver municipal.</i> Seguint amb els estàndards marcats per a municipis de més de 10.000 habitants a la llei d'arxius i gestió de documents, cal incorporar aquesta figura a l'àmbit de Cultura.	(25-27)	Cultura
	5.5.3. <i>Dotar a la Rogelio Rojo de personal, un cop definit el projecte d'equipament cultural.</i> Actualment, la Rogelio Rojo no té un projecte d'equipament cultural, tan sols és una infraestructura a la qual se li adjudiquen uns usos culturals. En aquest sentit, disposa d'un personal de consergeria el qual caldria revisar les seves tasques, ja que actualment potser té més sentit que exerceixi una funció de suport de producció i manteniment en els actes culturals, o d'altres. Un cop l'equipament sigui una realitat com a tal, amb una missió i estratègia al darrera, programa d'activitats, horaris, etc. sí que caldria dotar-lo d'un equip de personal per a tirar-ho endavant, que hauria de comptar, amb perfils de gestió cultural, així com també personal de recepció i/o consergeria.	(27-31)	Cultura

Recomanacions per a la implementació del Pla d'Acció Cultural

A banda d'aquestes passes a seguir per a començar a abordar els eixos i línies de treball plantejades, s'aporten els següents consells per a implementar el PAC:

- Establir un **grup de treball responsable del PAC**, que sigui el grup motor de referència i que realitzi un seguiment de forma periòdica de les accions que s'estipulen al Pla.
- Es pot fer un **pla d'abordatge anual** que es combini amb un seguiment mensual o d'eix o d'acció.
- Formar els **espais de treball** (comissions, taules de participació...) a nivell tècnic que s'apunten al pla i establir-ne unes trobades periòdiques. Pot ser d'ajuda fer un pla de treball específic per a cadascuna per tenir un full de ruta marcat dels objectius a assolir.
- Per assolir els objectius fixats al pla és imprescindible **informar del Pla d'Acció Cultural a la població** a través de diferents canals (presentació pública, article a la revista, entrevista a la ràdio, notícia al web, campanya a les xarxes socials...) per tal d'implicar-la el màxim possible i de conscienciar-la en la rellevància que la cultura ha de ser un eix vertebrador de la política municipal. Un cop s'hagi transmès la

informació, es poden obrir els diferents espais de participació ciutadana que s'apunten al Pla.

- Desgranar totes les accions en **fitxes de seguiment** on hi constin els responsables, els agents implicats, els recursos que s'hi han de destinar, es calendaritzi... i es pensi cadascuna de quina manera se n'avaluarà el seu impacte.
- Cal començar a treballar amb **indicadors** que ens ajudin a mesurar les accions. Per exemple, abans de començar el projecte dels bucs d'assaig musicals, haver comptabilitzat quantes bandes hi ha al municipi, per quants membres estan formades (gènere, edat, municipi de residència...), quants alumnes hi ha a l'Escola de música, quins d'aquests tenen bandes, etc.
- El PAC només assolirà resultats si té **capital humà** suficient i motivat, **pressupost** assignat pel seu desenvolupament, objectius a curt, mig i llarg termini i una **voluntat social i política** de transversalització de la cultura com a motor de transformació social.

4. Consideracions finals

Tal i com s'ha mencionat a l'inici del document, a Masquefa hi ha la voluntat política de **“fer de la cultura l'eix dinamitzador del municipi i un element de cohesió i identitat”**. El document que teniu a les mans n'és un exemple resultant que ha de servir de full de ruta per assolir una **transformació real i profunda de tota la vida cultural masquefina d'avui fins el 2031**.

Un dels reptes existent en clau cultural és l'enfortiment del vincle amb l'entorn a escala municipal que requereix de governança estratègica a partir dels valors que parteixen de l'autoconeixement. Però, de fet, Masquefa disposa de tots els ingredients per disposar d'un sistema cultural fort, actiu i connectat amb l'entorn. Es tracta, doncs, de donar un impuls des de l'administració pública per acabar de dotar-lo de recursos a tots els nivells: humans, d'infraestructura, de continguts, metodològics, i també, econòmics.

Masquefa té públic cultural, però cal conèixer-lo en tota la seva diversitat i alimentar-lo de forma saludable. Això implica destinar esforços en generar ponts i promoure oportunitats en les noves generacions per a que esdevinguin agents clau de futurs, com a públic però també com a creadors i potenciadors de cultura al municipi. A la vegada, cal explorar totes les possibilitats existents per a que passin més coses a Masquefa i més diferents, per tal que **la cultura sigui el vehicle a través del qual la població es pensa a si mateixa, es cohesiona i es projecta cap a un futur arrelat al territori**.

Les projeccions existents avui pronostiquen un creixement continuat del municipi. Davant d'aquest repte (que el municipi ja ha viscut), cal preparar-se. Per això és important que es disposi d'un sistema cultural sòlid que garanteixi els drets culturals de la població i que ajudi a mantenir una població cohesionada. Cal que estigui obert a la diversitat i la innovació, d'una banda, mentre que, per altra banda, cal enfortir la llengua, les tradicions, la història i el patrimoni. Alhora, cal donar més visibilitat a les obres artístiques i les persones professionals -o practicants- de la cultura del municipi, ja que permetran al públic connectar-se i reconèixer-se com a col·lectiu. En aquest sentit, a banda de la programació d'activitats de difusió i formació, **un equipament cultural de referència com ho pot arribar a esdevenir la Fàbrica Rogelio Rojo**, que en si mateix forma part del patrimoni arquitectònic i la història del municipi i que aglutina altres equipaments com la Biblioteca o el Casal de Joves, **pot ser clau per a donar a la cultura un paper rellevant a Masquefa**.

Val a dir, per concloure, que aquest PAC planteja moltes propostes de modificacions de metodologies i concepcions que requereixen d'un treball rigorós i feixuc de conscienciació, feina de governança, pedagogia, cerca de consensos... I per això serà essencial tenir en compte tots els agents culturals que formen part del sistema cultural del municipi i tenir present que no són canvis fàcils ni ràpids de dur a terme. El que és important, i per això serveix el PAC, és tenir clar els objectius les línies i les accions, així com el fet de generar aquests espais de trobada i contrast alhora que de projecció d'un futur i un full de ruta a seguir.

5. Referències bibliogràfiques

- Ajuntament de Masquefa. *Pla d'actuació municipal* 23-27.
- Ajuntament de Masquefa (2022). *Pla Local de Joventut* (2023-26)
- Ajuntament de Masquefa (2023). *Pla local d'infància i adolescència*.
- Ajuntament de Masquefa (2022)-2025. *Pla local d'igualtat*.
- Ajuntament de Masquefa (2023). *Pla local de Turisme de Masquefa*.
- Ajuntament de Masquefa (2018). *Pla de Comunicació*.
- Biblioteca Maria Carme Junyent Figueras de Masquefa (2022 i 2024). *Memòria anual*.
- Biblioteca Maria Carme Junyent Figueras de Masquefa (2023). *Pla d'acció anual*.
- Bibliobús Montserrat (2023). *Memòria*.
- Bermúdez López, Xavier (2002). *Inventari del Patrimoni Cultural de Masquefa*. Memòria tècnica. Diputació de Barcelona.
- Diputació de Barcelona (2015). *Annex: Memòria mapa del patrimoni cultural Masquefa*
- Universitat de Vic (2022). *Projecte de conceptualització, disseny i creació de marca Masquefa*.
- Vilà Trepà, Daniel (2020). *Informe estratègic Masquefa*. Barcelona: Diputació de Barcelona.
- El Risell (2022). *Agenda Urbana Local de Masquefa*.
- Ecogesa (2023). *Informe d'alineació de les polítiques locals de l'Ajuntament de Masquefa amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i l'Agenda Urbana*
- SGP (1998). *L'església de Sant Pere de Masquefa*.
- Comunitats d'agendes urbanes locals. Experiències locals DIBA. <https://comunitats.diba.cat/comunitat/comunitat-dagendes-urbanes-locales/apunts/lagenda-urbana-local-de-masquefa-exemple-de-participacio-ciudadana-multinivell-i-creativa>
- Cultura 311+ Pla de Drets Culturals de la Diputació de Barcelona (2024): https://www.diba.cat/documents/d/drets-culturals/cultura311-_pla_drets_culturals_diba_web
- Pla de Drets Culturals de Barcelona (2021), Ajuntament de Barcelona: <https://www.barcelona.cat/culturaviva/sites/default/files/2021-05/Pla%20Drets%20Culturals.pdf>
- Idescat. Projectió de població municipal a l'horitzó 2041.
- L'art que reivindica la convivència: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2023/05/bbpps-arts-visuals-espai-public>
- Pekkarinen, J. (2025). "Towards an ecosystemic approach to culture and sustainability". *International Journal of Cultural Policy*.

6. Annexos

6.1. Relatòries sessions de treball grupals

6.1.1. Sessió amb cos tècnic

25/11/24 de 14 a 15:30 h. (90')

Capella del Roser

Assistents: 9 persones

La sessió comença amb una presentació del Pla d'Acció Cultural esmentant que cal implicar el màxim de població i el màxim d'àrees de l'Ajuntament, per tal que el procés de reflexió copsi una major diversitat de mirades, així com perquè la cultura esdevingui un eix vertebrador des de l'inici del projecte.

Seguidament, es fa una roda de presentacions on cada persona ha de dir el seu càrrec, una mesura del grau que ocupa la cultura a la seva àrea mitjançant un objecte amb 3 mides diferents que hauran de triar i quina relació tenen amb la cultura a la seva vida personal.

La primera dinàmica consisteix en plantejar una dicotomia entre dos posicionaments i cada persona s'ha de situar en un punt entre els dos extrems. L'objectiu és detectar la seva visió sobre la cultura al municipi: quines expectatives hi ha envers el PAC, quina valoració fan del sistema cultural del municipi, quin potencial té el sistema cultural del municipi, quina satisfacció hi ha per part de la població...

Després es duu a terme una dinàmica per a detectar febleses i forteses en grup en relació a:

- Valor de la cultura per part de la població

- Implicació en la cultura per part de la població
- Governança de les polítiques culturals
- Herència de les regidories
- Transversalitat de la cultura
- Foment de la cultura per part de l'Ajuntament
- Accessibilitat de l'oferta i pràctica cultural al municipi
- Pràctiques culturals
- Equipaments culturals disponibles
- Pressupost cultural

A la taula següent es recullen els comentaris i aportacions escrites en la sessió del cos tècnic i en la de l'equip de govern, ja que va ser una dinàmica compartida:

TEMÀTICA	FORTALESES	DEBILITATS
VALOR DE LA CULTURA PER PART DE LA POBLACIÓ	Elevat nombre de persones implicades culturalment Les escoles tenen en compte la cultura	Donem valor a una cultura consumista Poc sentiment de pertinença i arrelament Poca obertura cultural
IMPLICACIÓ EN LA CULTURA PER PART DE LA POBLACIÓ	Bona acceptació de l'oferta cultural En el perfil de famílies hi ha força implicació cultural Compromís en l'àmbit de la cultura popular Existència del grup teatral Població dels barris amb ganes de participar culturalment Grup d'edat de més de 50 anys consumeix molta cultura Hi ha un teixit associatiu consolidat Ús del servei de la biblioteca	Es té la percepció de poble dormitori, sobretot en les zones residencials Es percep desinterès, costa que hi hagi implicació Hi ha franges d'edat que no participen Falta oferta per a diferents edats Sempre s'impliquen els mateixos actors
PRÀCTIQUES CULTURALS	Associacionisme organitzat i fort Ús de la biblioteca	Manca oferir diferents disciplines
EQUIPAMENTS CULTURALS	Bons equipaments culturals	Manca adequació dels espais als usos

	La població té ben referenciats els equipaments culturals Espais polivalents Espais amb potencial d'ús	No hi ha regulació dels usos Manquen espais per a tots els usos culturals Espais no legalitzats Hi ha espais públics poc explotats culturalment Ús privatiu dels espais per part de les entitats que disposen de local
FOMENT DE LA CULTURA PER PART DE L'AJUNTAMENT	Hi ha una regidoria amb un pressupost adjudicat i un equip de treball Hi ha una oferta variada S'ha activat el PAC	Es té la sensació que es fa el mateix de sempre, caldria ampliar la mirada pel que fa les disciplines artístiques No hi ha foment del talent local Només festes, poca cultura Valoració quantitativa dels actes, no qualitativa Cal més perspectiva en l'edat del consumista en el disseny
ACCESSIBILITAT DE L'OFERTA I PRÀCTICA CULTURAL AL MUNICIPI	Molta oferta estable Accessibilitat econòmica	El fet que les activitats siguin gratuïtes fa que no es doni valor a la cultura Activitats no pensades per a diferents col·lectius No s'arriba a tots els públics La distància dels nuclis urbans separats és una barrera d'accés Hi ha equipaments que no són accessibles Hi ha molta burocràcia

GOVERNANÇA DE LES POLÍTIQUES CULTURALS	Bona relació entre Ajuntament i entitats Ajuntament facilitador	L'ajuntament no és l'agent més important, és un actor més, una part interessada més. Hi ha una relació vertical i paternalista S'han de tenir en compte els recursos reals Manca planificació, avaluació i impacte Manca projecte cultural propi amb rumb fix Poca empatia entre les entitats Les entitats només participen per FM i la Diada.
TRANSVERSALITAT DE LA CULTURA	Altres àrees de l'Aj s'impliquen en cultura	Falta transversalitat dins les diverses àrees de l'Aj. Poca relació entre diferents àmbits del món local (cultura i esports, per exemple)
HERÈNCIA DE LES REGIDORIES	S'han hereditat activitats i programes fetes amb sentit Hi ha bona relació amb el teixit associatiu	Hi ha dinàmiques molt instaurades No hi ha planificació ni estratègia Manca fer valoració final de les actuacions Falten recursos humans Hi ha poca coordinació a l'Àrea
PRESSUPOST CULTURAL	Elevat pressupost Altes subvencions a entitats Seguici festiu ben dotat en subvencions per dur a terme les activitats	Pressupost en cultura insuficient Recursos limitats que sovint es destinen a altres coses Hi ha àmbits culturals poc dotats

		No hi ha mesura de l'impacte ni avaluació Sistema de subvencions millorable Els criteris de subvenció a les entitats
--	--	--

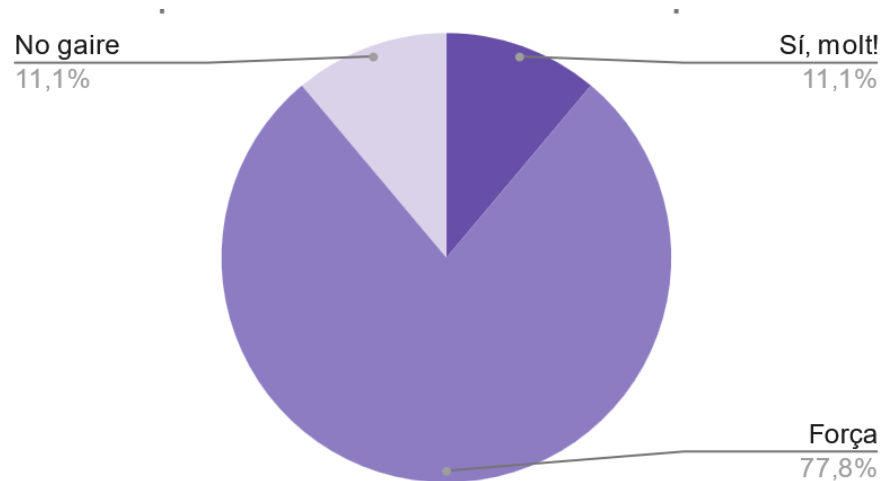
La sessió segueix amb una dinàmica individual per a pensar què es pot fer des de cadascun dels departaments, adjudicant-los-hi un rol que no és el seu per tal que sorgeixin noves idees sense estar contaminades per possibles barreres.

ROL	ACCIONS
Direcció Biblioteca	Explicació de qui era M ^a Carme Junyent Amb l'objectiu de generar vincles entre la Biblioteca i l'Institut, es podrien fer presentacions voluntàries dels Treballs de Recerca de Batxillerat, quan es presenten a l'Institut no hi pot anar tothom que voldria Amb l'objectiu de fomentar la lectura es podrien generar espais oberts de lectura a la via pública i copiar iniciatives que ja es fan a les escoles, com ara: "padrins lectors" Espais de foment del català des de la lectura però també des de la pràctica empoderadora.
Regidor de cultura	Pla director de participació Promoure la innovació, el talent local i la història
Director Ràdio Masquefa i TV	Programa per a donar a conèixer els artistes locals. Es podria fer des dels diferents equipaments culturals. Programa per donar a conèixer les entitats culturals Programa sobre les tradicions i les festes del poble
Tècnica d'Empresa i Promoció del territori	Posar recursos per a la visita turística de la vila des del coneixement de la nostra cultura, no consumista

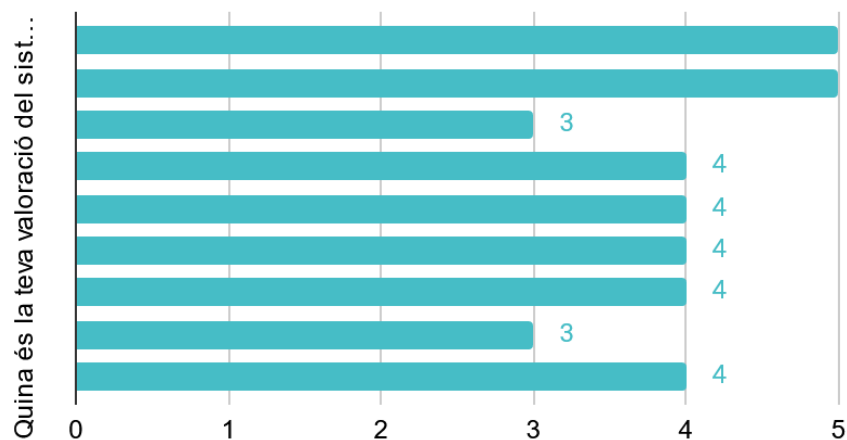
Tècnica de Societat Digital i Agenda 2030	Introduir la realitat virtual, per exemple fer un recorregut pels edificis més emblemàtics del municipi a través de la realitat virtual Fomentar la participació dels joves, més presents en el món digital, en la difusió d'actes culturals
Tècnica de Comerç, Emprenedoria i Europa	Implicar el comerç local de forma més activa en els actes més tradicionals i d'història del municipi. P.e.: posar lones protectores dels aparadors amb imatges del seguici festiu; elaborar de nou o recuperar algun dolç o plat típic de Masquefa o la zona que faci referència a la història i a la tradició.
Cap de l'Àrea de Drets Socials	Activitats integració d'altres cultures a la nostra, jornades de participació en festes, menjars de diferents països... Activitats inclusives
Cap de l'Àrea de Serveis Territorials	Fer un estudi acurat de tots els equipaments per veure les deficiències que hi ha i com es poden solventar per tenir l'equipament amb el màxim potencial i qualitat. Fer propostes perquè els equipaments permetin poder donar resposta a tots els àmbits culturals i ofertes. I que donin polivalència. També perquè siguin més sostenibles, tinguin un pla de manteniment i siguin polivalents i moderns.
Tècnica d'Educació i Feminismes	Participar en el disseny d'accions culturals que ja es fan per aportar la seva visió, des d'una mirada d'infant i feminisme, per enriquir més l'acció Preguntar als infants què els agradaria que s'organitzés a nivell cultural
Tècnic de cicles de la vida i participació	Intercanvi de coneixements, experiències, vivències, etc. intergeneracional. P.e.: gent gran ensenyant a infants a cosir, cuinar...; oficis desapareguts; visites a llocs del poble

La sessió acaba amb una revisió de les respostes al formulari que se'ls va enviar prèviament i, finalment, se'ls demana si per acabar volen representar amb les mateixes peces que han fet servir a l'inici quant volen que ocupi la cultura al seu departament. Tot seguit es recullen les respostes al formulari:

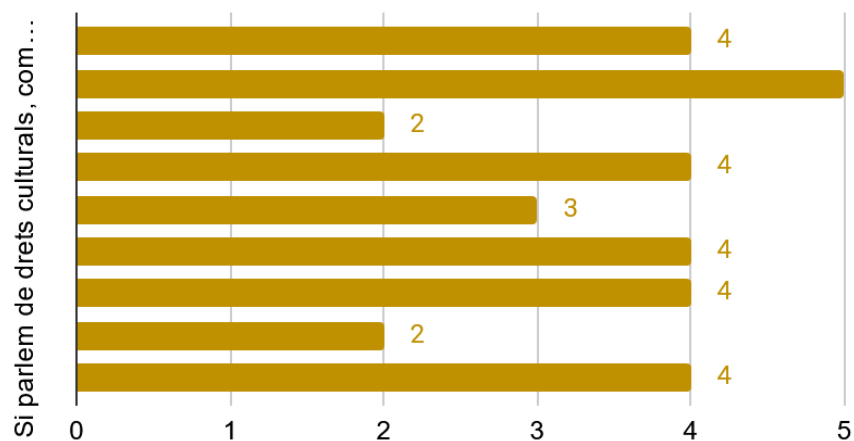
Creus que els masquefins i masquefines estan satisfets amb la vida cultural al municipi?

Quina és la teva valoració del sistema cultural de Masquefa?

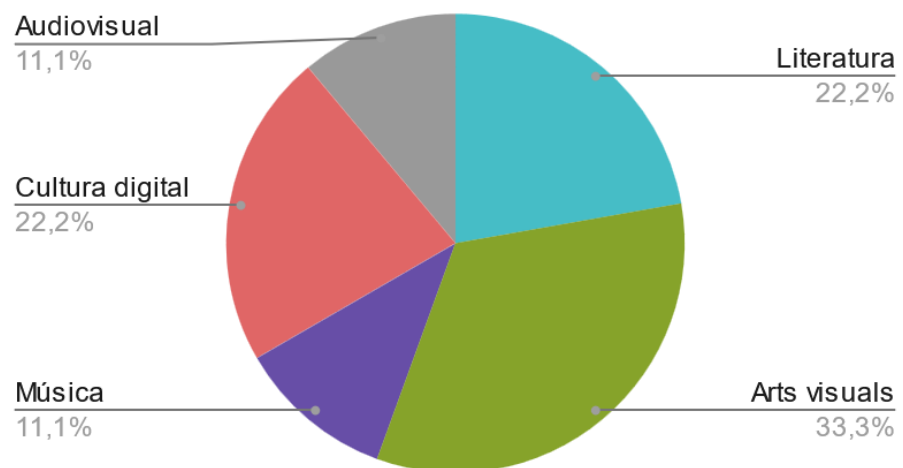

Si parlem de drets culturals, com d'accessible creus que és la cultura a Masquefa (oportunitats, barreres d'accés, participació, diversitat d'oferta...)?

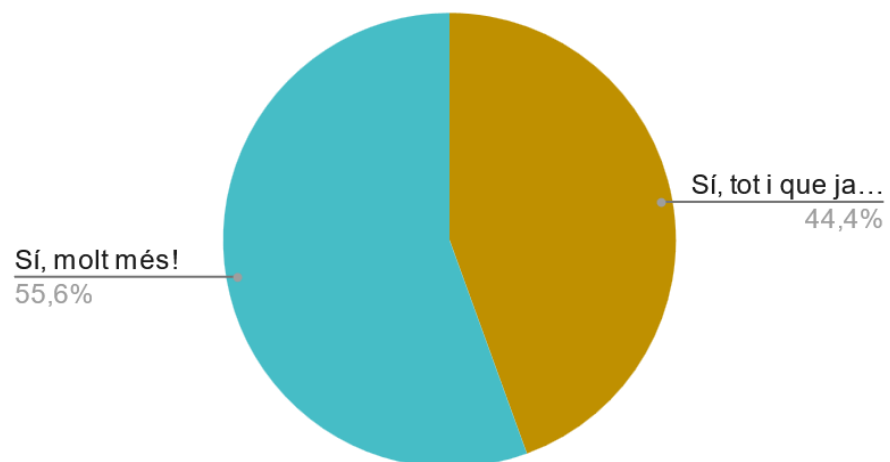
En aquest aspecte baixen les puntuacions, és a dir, creuen que tenen un bon sistema cultura al qual no tothom hi té accés per igual.

Quin és l'àmbit cultural que trobes més desatès?

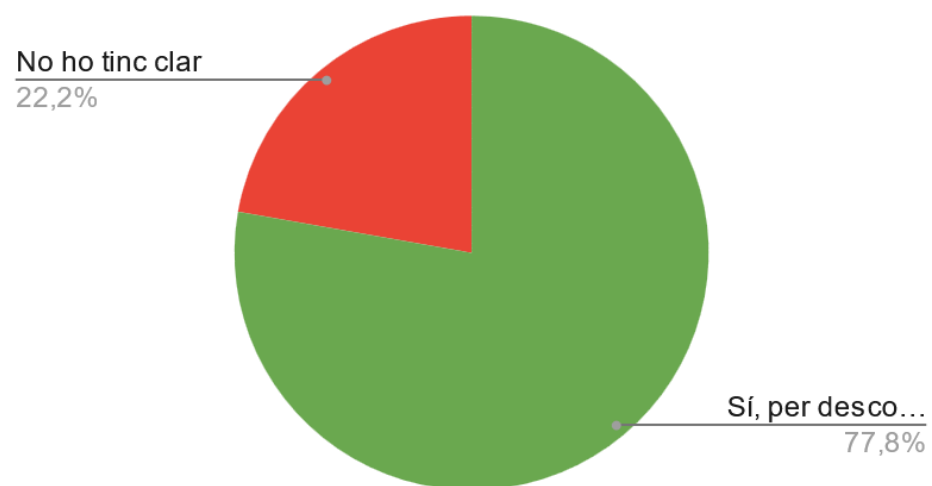

La cultura popular i les arts escèniques no han estat esmentades

Creus que des del consistori es pot fer més per a activar la cultura al municipi?

Creus que la cultura pot esdevenir transversal en totes les àrees de política municipal?

Des de la teva àrea, de quina manera pots contribuir a millorar la cultura del municipi i quins haurien de ser els eixos futurs prioritaris de treball?

- Podem contribuir des de potenciar el màxim la comunicació per arribar al màxim de la ciutadania i també implicant al màxim de departaments de l'Ajuntament. I en quan als eixos futurs prioritaris ara a priori no els sé perquè en aquest procés els hem de definir però crec que haurien de poder arribar al major nombre de persones i que tothom hi pugui tenir accés i que abarqui els màxims àmbits culturals de forma equitativa
- *Promovent actes culturals des de l'emissora. Amb pressupost.*
- *Des de joventut es pot aportar noves idees, noves mirades i una cultura de baix a dalt.*
- *S'hauria de consensuar amb l'àrea de cultura on necessites suport per sumar-nos.*
- *No contesto com responsable del meu departament però si com a vilatana, crec que s' hauria d'implicar al jovent en el disseny, preparació i realització de les festes, l'administració ha substituït a l'associacionisme, lloc on el jovent es formava en viure i treballar per la comunitat i generava una identitat de poble, ara estan acostumats a que els hi organitzin i es faci les festes des de l'administració i crec que no se senten part d'elles.*
- *Dotar de més personal*
- *La biblioteca pot contribuir a fomentar la lectura.*
- *Podem connectar la cultura del municipi amb la població que majoritàriament atenem, i amb projectes i serveis que desenvolupem. Donant coherència a les propostes que l'Ajuntament ofereix a la ciutadania*

6.1.2. Sessió amb equip govern

25/11/24 de 15:45 a 17:15 h. (90')

Sala de Plens de l'Ajuntament de Masquefa

Assistents: 7 persones

La sessió es duu a terme seguint la mateixa estructura que l'anterior, però amb alguna adaptació per a l'equip de govern. Primer de tot es fa la introducció del Pla d'Acció Cultural, esmentant que és important que com a equip de govern creguin en l'exercici que suposa fer aquest procés i que el traslladin a les respectives regidories per tal que s'hi impliquin tots els departaments del consistori.

Seguidament, es fa una roda de presentacions on cada persona ha de dir el seu càrrec, una mesura del grau que ocupa la cultura a la seva àrea mitjançant un objecte amb 3 mides diferents que hauran de triar i quina relació tenen amb la cultura a la seva vida personal.

La primera dinàmica consisteix en plantejar una dicotomia entre dos posicionaments i cada persona s'ha de situar en un punt entre els dos extrems. L'objectiu és detectar la seva visió sobre la cultura al municipi: quines expectatives hi ha envers el PAC, quina valoració fan del sistema cultural del municipi, quin potencial té el sistema cultural del municipi, quina satisfacció hi ha per part de la població... Així com també quina visió tenen de la cultura i les polítiques culturals, a través de les següents afirmacions:

- A Catalunya, l'administració local és la que inverteix més euros per habitant en cultura.
- Una governança participativa del sistema cultural garanteix una major accessibilitat a la cultura.
- La cultura es basa en produir i consumir béns artístics.
- Tenir accés a la pràctica cultural i l'expressió creativa és un dret.
- La cultura és la quarta pota de l'Estat del Benestar.

- A cada poble hi hauria d'haver un teatre.
- Els joves no estan interessats en la cultura.
- Si les persones migrades o nouvingudes no participen és perquè no volen.
- tota persona ha de poder exercir els seus drets culturals i que cal adoptar mesures actives quan es constaten clares desigualtats entre les persones que habiten un territori o quan es detecten obstacles a l'hora de fer-los efectius.
- Cal garantir l'accés a l'aprenentatge durant tota la vida per tothom.

Després es duu a terme una dinàmica per a detectar febleses i fortaleces en grup, que està recollida en la relatoria de la sessió del cos tècnic.

La sessió acaba amb una dinàmica individual per a pensar què es pot fer des de cadascun de les regidories, adjudicant-los-hi un rol que no és el seu per tal que sorgeixin noves idees des d'una òptica propositiva:

ÀREA	ACCIONS
Desenvolupament econòmic	Dotar el pressupost de més mitjans econòmics per poder tenir una àmplia varietat de temes culturals Estudiar amb els comerços les possibilitats d'integrar accions culturals

Participació ciutadana, Comunicació	Obrir processos participatius en qüestions culturals Concurs de balcons/carrers engalanats per festius concrets Fer un programa a la ràdio municipal sobre cultura
Feminismes, igualtat i diversitat	Integrar carrers amb noms de dones conegudes Dotar les festes d'una perspectiva multicultural Fer cicles d'arts escèniques sobre feminismes, diversitat... Incrementar la despesa per visibilitzar les polítiques feministes també en l'àmbit cultural
Barris i Cicles de vida	Fer projectes transversals entre els diferents barris Fer projectes intergeneracionals que promoguin la interacció entre infants, joves i gent gran
Administració, Societat digital i transparència	Promoció de la cultura digital mitjançant activitats formativa i d'exhibició Col·laborar amb altres regidories per fer projectes en conjunt utilitzant eines digitals Fer activitats, tallers, dinàmiques pels treballadors que fomenten la convivència i l'intercanvi d'interessos Concursos dirigits a infants i joves que fomentin la creativitat i l'intercanvi amb altres municipis i països
Planificació estratègica	Turisme: treball transversal i real entre les dues àrees per fomentar la cultura i generar relat de vila, explicar trets identitaris Plantejament urbà: disseny de l'espai públic des d'una visió cultural, estudiant-ne els usos i fomentant la vida comunitària. Parcs amb els balls del seguici festiu o altres elements que expliquen Masquefa
Educació i Benestar Social	Promoure el programa Educació 360°, que té l'objectiu de treballar amb els agents culturals Fer ús de la cultura com a eina de millora per col·lectius vulnerables

Conclusions al respecte de la sessió amb el cos tècnic i amb l'equip de govern:

- En general, es parteix d'una base de **confiança en l'eficàcia del Pla d'Acció Cultural**, tot i que en ambdós casos hi havia també cert escepticisme en poder transformar la realitat cultural. Contràriament, hi ha una **valoració positiva majoritària respecte la salut del sistema cultural actual de Masquefa**, malgrat al mateix temps es creu que **hi ha molta feina per fer**.
- Es percep que hi ha un sector de la població molt implicat culturalment i un altre que no se sent interpel·lat.
- El **teixit associatiu** clarament és una fortalesa.
- Manca **oferta cultural per a totes les franges d'edat**, el grup de més de 50 es creu que és el que més participa.
- Cal posar ordre als equipaments culturals i regular-ne els usos.
- Hi ha discrepàncies sobre el fet que tota l'activitat sigui gratuïta.
- Hi ha un repte a resoldre pel que fa l'accessibilitat i **integració de la població que viu als barris**.

- **La governança és totalment jeràrquica**, l'Ajuntament és el principal agent programador i la resta d'agents culturals no participen de cap espai decisiu.
- Hi ha discrepàncies també en la qüestió de les **subvencions a entitats culturals** en format nominatiu.

6.1.3. Sessió amb entitats culturals

29/1/25 de 18:30 a 20:30 h. (120')

CTC

Assistents: 15 persones

L'objectiu de la sessió és que s'adonin de les mancances existents i pensar mesures/accions per a combatre-les. Després de la sessió amb cos tècnic i equip govern, la sensació és que en general la majoria de població està satisfeta amb l'oferta cultural tot i les mancances que aquesta té -tant en àmbits, com en diversitat-, és per això que es proposa fer un *roll-play* per a fer sortir a les participants del seu marc mental habitual, en primer lloc, i que vegin que la cultura podria ser molt més del que és, que manquen recursos i que la programació no ha de recaure tota en l'Aj.

Després de la presentació del PAC per part d'Aj i CERC, se'ls informa que l'objectiu de la sessió és detectar quins drets culturals estan coberts a Masquefa i quins no, d'una banda, i pels que no, fer una pluja d'idees d'accions per a vetllar perquè es cobreixin.

La primera dinàmica consisteix en una adjudicació de rol per a fer sortir les participants de les lògiques de les seves entitats, activitat professional o militància cultural. Hem creat perfils diferents que contemplin, entre tots, tots els estadis de la cadena creativa (formació, recerca, creació, exhibició, difusió), tots els sectors culturals i disciplines artístiques i totes les formes de relacionar-s'hi (des de la pràctica amateur fins a la professional). Es reparteixen etiquetes en entrar a la sala, se les han d'enganxar al jersey.

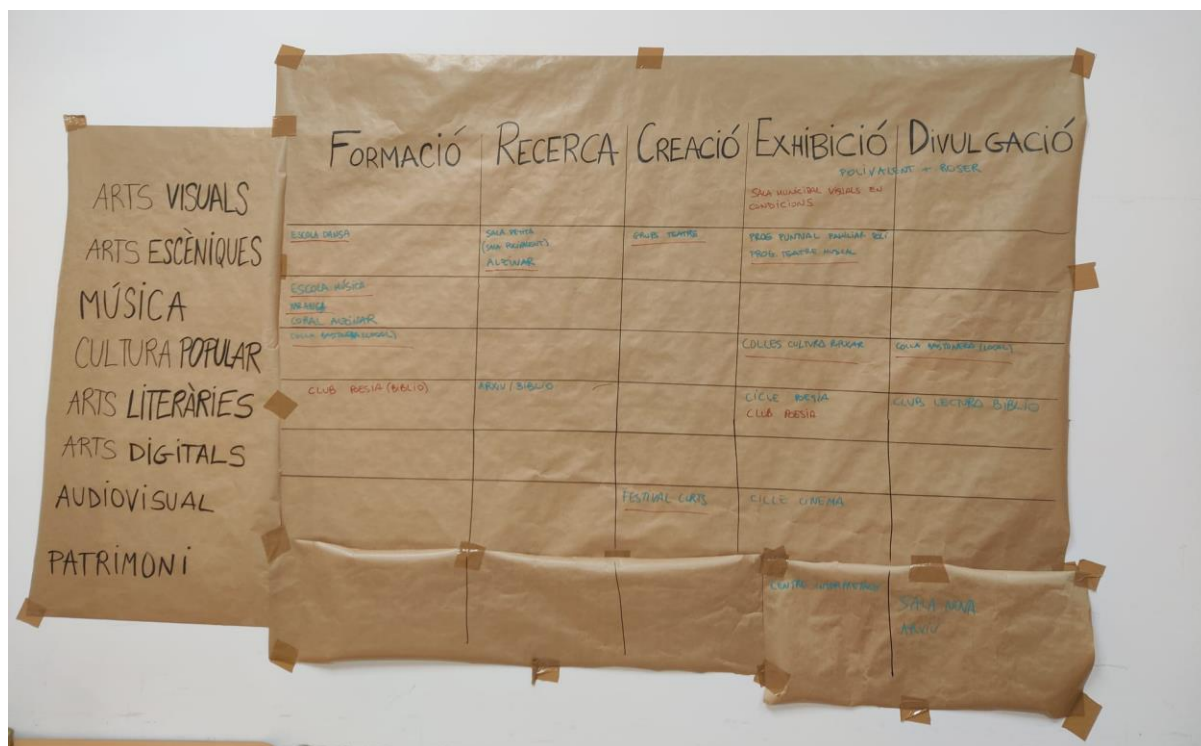
	FASE CADENA ARTÍSTICA					CAMP CULTURAL / DISCIPLINA ARTÍSTICA						RELACIÓ		
PERFIL	FORMACIÓ	RECERCA	CREACIÓ	EXHIBICIÓ	DIVULGACIÓ	ARTS VISUALS	ARTS EN VIU	CULTURA POPULAR	LITERATURA	ARTS DIGITALS	AUDIOVISUALS	PÚBLIC	AMATEUR	PROFSSIONAL
Ciudadana jove de 30 anys amb interessos culturals	x				x	x	x	X	X	X	X	X		
Persona de 40 anys que té un grup de música amateur			X				X						X	
Estudiant de dansa de 21 anys que necessita un espai d'investigació		X					X							x
Jove de 16 anys que forma part de la colla bastonera				X	X			X					X	
Infant de 9 anys amb interessos en dibuix i pintura	X		X			X							x	
Jove que lidera una companyia de teatre de titelles		X	X	X			X							x
Persona de 34 anys amb criatures que cerca propostes de teatre familiar				X			X					X		
Persona de 63 anys aficionada a la poesia			X	X					X			X	X	

Persona de 55 anys aficionada al cinema				X	X						X	X		
Artista digital de 38 anys que inicia un projecte de recerca		X								x				X
Artista visual que cerca un espai d'exhibició				X		X								X
Persona de 70 anys aficionada a la literatura					X				X			x		
Gestor cultural que vol organitzar un cicle de creació vinculada al territori				x		X	X		X	X	X			x
Esriptora que vol fer una recerca sobre el patrimoni local per documentar-se pel seu proper projecte		X	X						x					x
Adolescent de 14 anys que vol fer un taller de dansa moderna	X						x						x	
Jove de 26 anys que vol aprendre glosa	X							X					X	
Infant de 7 anys que vol aprendre a tocar la bateria	X						X						x	

Aficionada a la fotografia que vol muntar un festival					X	X							x	
Pagesa que vol compartir els seus coneixements sobre el món del vi					X			X						x
Visitant interessat fer turisme cultural i gastronòmic					X			X				x		
persona que vol muntar una entitat de promoció de la llengua i busca lloc on reunir-se					x			x					x	

Després d'haver donat la benvinguda i explicat l'objectiu de la sessió, elaborem unes preguntes per a que pensin primer de forma individual que els ajudin a identificar si a Masquefa podrien desenvolupar la seva activitat o interès cultural per així anar entrant en fer una diagnosi de l'estat del sistema cultural del municipi.

Un cop ho han pensat, compartim de forma col·lectiva alguns casos dels perfils i anem omplint un mural que contingui totes les potes del sistema cultural on poder veure aquests dèficits.

Un cop acabat, revisem què té Masquefa i què no, tot plegat relacionant-ho amb informació sobre els Drets Culturals i amb casos de bones pràctiques d'altres municipis. Llistat de municipis de fins a 20.000 habitants amb casos de bones pràctiques culturals:

- Penelles, municipi de 500 hab de la Noguera que duu a terme el Gar-gar, un festival d'art mural des de fa 10 anys que porta a grans noms nacionals i internacionals de l'art urbà i atreu a milers de visitants: <https://www.penelles.cat/ajuntament/en-xifres>
- Celrà, municipi de 5000 hab del Gironès amb un espai cultural de referència dins un recinte fabril que alberga: centre cívic, escola municipal música, escola d'art, biblioteca, espai per a entitats, centre ocupacional: <https://www.celracultura.cat/ca/la-fabrica.html>. A banda el municipi té una escola de dansa municipal també.
- Sant Esteve de Palautordera, municipi de 3000 habitants del Vallès Oriental amb un espai cultural de referència dins un recinte escolar que ofereix residències artístiques, espai de reunió per entitats i d'assaig i exhibició: <https://tauladecultura.cat/les-escoles-velles/>
- Anglès, municipi de La Selva amb 5000 hab amb un espai cultural en un recinte fabril: <https://labures.ajangles.cat/centre-cultural-bures/>
- Alcover, municipi de 5000 hab de l'Alt Camp amb un espai cultural en un recinte religiós, que alberga un espai d'exhibició així com de residències artístiques: <https://conventarts.com/>

- Tàrrrega, municipi de 18.000 hab que als 80 va emprendre el projecte de la fira de teatre de carrer que ha esdevingut un referent internacional en les arts escèniques de carrer: <https://www.firatarrega.cat/>
- Cardedeu, municipi de 18.000 hab del Vallès Oriental amb un espai cultural en un recinte fabril dedicat a la creació, la formació i l'exhibició: <https://www.cardedeu.cat/el-municipi/equipaments/textil-rase-fabrica-de-cultura.html>

A la segona part de la sessió es debatrà per parelles quines accions es podrien dur a terme per a millorar les mancances detectades. I, finalment, es compartirà el treball amb parelles amb el grup sencer obrint una mica el debat per a copsar les impressions generals de les propostes fetes.

Tot seguit es recullen les notes preses a la sessió:

- S'esmenta que hi ha un col·lectiu important d'artistes visuals
- A la biblioteca es fan exposicions
- Existeixen col·lectius no registrats
- Es demana revisar la disponibilitat horària dels espais
- Es percep una tendència general de no assistència als actes culturals
- El perfil familiar és l'excepció
- Sensació "sempre som els mateixos"
- El teixit comercial és potent, podrien fer-se activitats que incloguessin una vessant cultural
- Hi ha músics professionals a la zona
- Es troba a faltar programació de cinema
- Més educació artística i cultural
- Treballar de forma conjunta amb entitats d'infants i joves com l'esplai
- La comunicació no arriba als barris
- La programació està molt centralitzada al casc urbà
- Als locals de les associacions de veïns poden passar-hi coses
- Barrera accés barris: transport
- Força gent gran
- Perfil 2a residència divergència d'opinions: integració difícil Vs. poble acollidor
- Revista Batega podria sortir més sovint
- Ràdio no arriba a tothom
- Manca un espai cultural on compartir
- Manca un espai de trobada de les entitats, van per lliure, no hi ha coordinació
- L'Alzinar supleix moltes funcions de centre cultural
- A través del panell creat, es fa pal·lès que no hi ha cap tipus de formació proposada des de l'Ajuntament i que tampoc hi ha iniciatives i/o infraestructures que promoguin la creació i el teixit cultural de base. Les iniciatives que existeixen es fan des de l'àmbit privat o associatiu.
- Les arts visuals i les digitals pràcticament no tenen representació dins la programació cultural del municipi, malgrat haver-hi població interessada.

6.1.4. Sessió de treball amb agents culturals

29/1/25 de 18 a 20 h. (120')

CTC

Assistents: 9 assistents (+ 1 persona a posteriori)

La sessió es porta a terme de forma paral·lela a la sessió ressenyada per les entitats locals i desenvolupant la mateixa dinàmica de treball. En aquest cas el grup era més petit i divers i intenta cobrir els diferents perfils d'inquietuds culturals del municipi de Masquefa, invitats directament per l'Ajuntament. Es van recollir els dèficits culturals identificats per les persones assistents.

	FORMACIÓ	RECERCA	CREACIÓ	EXHIBICIÓ	DIVULGACIÓ
ARTS VISUALS					
ARTS ESCÈNIQUES	estab. privada / grups teatre amateur				
MÚSICA	X		X	X (amb bricolatge) / FM / Esp	X 16 + 40 municipals
CULTURA POPULAR	a les entitats	(recuperar històries...) / llibre x ajuntament / publicitat / realitat / molt individual	(endogàmica) / per treballar / puntualment / molt "normal"	radio de Masquefa / FM	divulgació privada
ARTS LITERÀRIES	ajuntament / Masquefa / Alt Camp			presentació llibres / activitat privada / l'Alt Camp	11 d'abril - innovació / s'ha hagut de mirar d'aconseguir / x Jordi / escrites locals / divulgació
ARTS DIGITALS					
AUDIOVISUAL	realitat / l'Alt Camp / Masquefa		individual / sortit a l'exterior / realitat / individual - privada		
PATRIMONI		inventari patrimoni local / no actualitzat des del 2005 / voluntat de revivir / recerca local no desenvolupada / molt "normal" / x llibre / no		NO cine (cinema / casa la gran) / Foto del Raïm / Marquesines / Espai en plaçanó al "història local"	Asilo Patrimoni (fortides, receptes locals) / llibre guies a la Patrimoni / recerca històrica / (19 amb història (2002-12))

Les persones participants a la sessió van ser: Jordi Ferron, Javi Méndez, Marian, Javi Murillo, Carme Mats, Xavi Pérez, Mireia Francès i Joan Luna. A posteriori també es van recollir les reflexions de la Clara, veïna de La Beguda.

Propostes sorgides als grups de treball:

La canalització de l'impuls ciutadà podria passar per replantejar els espais i els equipaments com a llocs plurals per crear sinergies, o tal i com han mencionat, com un casal popular o com a centre cívic cultural que l'ajuntament podria impulsar/liderar la dinamització i que es transformés en un lloc de referència (parlen que no estigui amagat).

Es parla també de recuperar el cinema i de descentralitzar les activitats i més estabilitat de propostes més enllà de la FM, Isidre, Magdalena, festa del Raïm.

Es proposa disposar d'un "medium cultural" amb voluntat política i recursos econòmics que realment aposti per una cultura inclusiva. Que s'ofereixi formació audiovisual, també per ser-ne crític i fer-ne un bon ús, juntament amb difusió digital més local per joves i gent gran. Des de la perspectiva musical, disposar d'un equip de so digne, locals d'assaig per bandes locals amb creació de circuit per crear i compartir.

Surt la idea de crear una Oficina d'atenció cultural // Consell de cultura per posar ordre a les diferents propostes existents, per generar vincle, connexió, fora horaris administratius i sense instàncies. Amb programació tot l'any, de 0-99 anys.

Més idees que es van recollir col·lectivament:

- Evitar que s'hagi d'anar sempre a fora
- Cal oferir formació en diferents àmbits culturals
- Crear #divulgaciócontemporània
- Treure més suc a la radio i tv municipal
- Espai d'exposició tot l'any
- Coexistència d'iniciatives privades i municipals
- Falta clarificació
- Creació de públic, la cultura ha estat l'aneguet lleig del municipi
- Programació fora de les dades oficials
- Fàbrica de creació perquè molts dels espais han quedat obsolets

6.1.5. Sessió de treball de validació diagnòstic

29/4/25 de 15 a 18 h. (180')

CTC

Assistents: 4 assistents

L'objectiu d'aquesta sessió ha estat la validació dels continguts de l'anàlisi de diagnosi per part de les persones assistents, així com per perfilar i consensuar les línies estratègiques del PAC. Per tal d'assolir-ho i treure'n el màxim rendiment, la sessió es va organitzar en dues parts.

En la primera part es va presentar el resum de les conclusions del diagnòstic cultural, es van anotar algunes esmenes i es va passar a la seva validació escollint també aquells aspectes més rellevants a tenir en consideració per la definició i desenvolupament de les línies estratègiques i transversals. També es va portar a terme una dinàmica de grup per tractar del context de la cultura en l'actualitat sintetitzant la voluntat política del municipi per tal de disposar d'una definició situada de la cultura masquefina. Aquest relat es complementa amb la dinàmica de context de futur, en la projecció d'una proposta de màxims a l'horitzó 2050 així com un possible full de ruta per assolir-ho.

A la segona part, reprenent de la primera part el context situat del municipi, els aspectes recollits al DAFO, la projecció de futur i la voluntat política, es desgranen les propostes de línies estratègiques pel període 2025-2031. En aquesta segona part es porta a terme una

extensa discussió amb la finalitat de consensuar accions per línia i escollir les prioritàries que es recullen en el Pla.

La sessió es tanca amb una valoració del procés i amb l'escenari de reptes de futur en relació al PAC.

6.2. Entrevistes realitzades

6.2.1. Entrevista amb la tècnica de cultura, Imma Amill

19/11/2024

Aquesta entrevista va servir per a situar-nos en el sistema cultural del municipi. L'Imma ens va fer un dibuix dels diferents tipus de programació que hi ha:

PROGRAMACIÓ ESTABLE:

La programació estable que tenen a Masquefa és:

- La del Cicle Festiu històricament (veure esquema que ens ha passat de cultura)
- Des d'aquest any el FEM CULTURA, programa que acull els balls populars (entesos com a ball d'envelat on hi assisteix gent gran sobretot) i el cicle de música Sona Bé.

La resta, són activitats no emmarcades en cap cicle ni amb cap regularitat.

MASQUEFA SONA BÉ:

- El Masquefa Sona Bé fa 10 anys que funciona.
- Ho programa en Jordi Tomàs de forma voluntària, no és professional, és aficionat.
- Sempre es fa els diumenges a les 18h a la Sala Polivalent.
- Hi assisteixen entre 200-250 pax., la majoria de mitjana edat.
- Demanen una subvenció de l'ODA
- Van fer un premi a la composició musical per cobla dotat amb 3000€ on s'hi presentaven músics d'arreu però va patir una davallada i ara han establert un acord amb la Cobla Montgrins on cada 2 anys encarreguen una composició específica per a Masquefa i l'interpreten.
- ->línia creació musical

FÀBRICA DE TALENT:

- Programació estable d'arts escèniques (teatre i dansa) que s'ha encetat en aquesta legislatura i té la voluntat d'esdevenir regular.
- Programat per en Roger i l'Imma sota cap criteri, només que volen que contingui alguna obra relacionada amb la memòria històrica i també obres on hi participin agents culturals del municipi o rodalies.

ARTS VISUALS:

- L'únic que es fa és l'exposició de cartells de la festa major, no hi ha una programació estable.
- S'havia fet un concurs de fotografia per xarxes socials que no funcionava i el van deixar de fer.

ALTRA PROGRAMACIÓ:

- Les sortides al teatre a Barcelona són de pagament, hi entra l'entrada, l'autocar i el sopar. Les programa l'Imma i majoritàriament són musicals el que van a veure i s'hi inscriuen gent de mitjana edat.
- Les sortides culturals també són de pagament. Se n'han fet a Vic i Ripoll enguany.
- Pot ser que es facin xerrades o presentacions però sense cap criteri ni regularitat.
- Sí que hi ha una línia que ha encetat en Roger de Memòria Democràtica amb activitats diverses: Tastets amb història. Demanen subvenció a la DiBa.

Tot està organitzat per l'Aj a excepció de:

- El Carnaval, que l'organitzen des de Joventut amb la complicitat de joves.
- L'activitat que organitza l'Alzinar, tant al seu local com a altres espais del poble.
- Les entitats de cultura popular només participen organitzant les seves activitats particulars dins les festes

No hi ha cap iniciativa cultural que es faci en col·laboració amb d'altres pobles.

També ens va explicar com es comunicava la programació:

- Es difon en format físic a través de cartelleres (físiques i digitals) i flyers i en format digital a través del web i l'Instagram.

Així com les subvencions que demanen: a la DiBa pel cicle festiu, el Fem Cultura, el Masquefa Sona B i el Memorial.

La producció de les activitats la fa l'Imma sola. No hi ha cap grup de voluntariat.

Pel que fa les entitats, ens va explicar la trajectòria de cadascuna i les relacions entre elles. També la qüestió de les subvencions, que fins ara han estat nominatives i a partir del 2025 es faran competitives.

Manca informació sobre iniciatives privades, l'Escola de Música...

Ens informa del compte d'Instagram d'artistes de Masquefa:
<https://www.instagram.com/artistesmasquefa/>

6.2.2. Entrevista amb el dinamitzador del Casal de Joves, Enric Almirall

24/1/25 - 9 h.

L'Enric ens explica que treballa al Casal de Joves de Masquefa des d'abril del 2023. La seva percepció dels joves del municipi és que hi ha bastanta gent jove creadora artística, des de professionals fins a gent que s'inicia i que hi ha un interès real en l'art: foto, ball, música... Molts casos se'n van a fora per a produir, crear (Martorell, Igualada, BCN...). Ens parla d'en Javi Morcillo que es dedica a la producció musical i que va ajudar a preparar mensualment el FESTART: unes exposicions artístiques on a les inauguracions hi actuava algú. No tenien gran afluència però anaven funcionant i es van engrescar a organitzar-ho en format festival amb 2 dies seguits fent una programació més intensiva. Se n'han fet dues edicions i ha resultat bastant exitosa la proposta, a més que ha donat lloc a d'altres propostes com un escenari de festa major per a gent jove.

Veient aquest interès per part de la població jove en l'àmbit artístic, al casal d'estiu hi vinculen activitats artístiques i intenten també mostrar referents de joves artistes. Els joves demanen un espai d'assaig musical i, en aquest sentit, manifesta que estaria bé dotar els equipaments culturals de nous usos adaptats per a la creació cultural, com ara quan es faci l'amplicació de la Rogelio Rojo. Afegeix que, en general, no senten que hi hagi una programació dirigida als joves i que sovint associen la cultura amb l'oci o la festa.

Sobre la participació dels joves, ens comenta que en general és passiva, que tenen el repte d'aconseguir que participin des d'un rol actiu, d'implicar-se en la generació i organització de propostes. També explica que acostuma a ser cíclica, es vinculen entre els 12 i els 16, després marxen i més endavant a vegades tornen. El Consell d'Infants seria una participació des d'un rol actiu però comenta que està institucionalitzat, falten espais decisius i organitzatius creats pels propis joves i que siguin realistes, que estiguin dotats amb pressupost i que es faci confiança amb el que programin. Creu que això ajudaria a incrementar la participació. La dispersió urbana creu que no suposa un fre en la participació però que també pot estar bé intentar deslocalitzar la programació.

Finalment, afegeix que el sistema cultural de Masquefa té potencials: els equipaments i l'interès de la població en participar, alhora que té traves: no hi ha risc ni innovació.

6.2.3. Entrevista amb l'alcalde Daniel Gutiérrez

4/2/25 - 9 h.

Masquefa no ha tractat bé la cultura en general, no ha estat element central de l'acció política i no ha donat suficient suport polític a les iniciatives de la ciutadania per tal de causar una major repercussió en l'àmbit civil. Per tant, no s'ha promogut per a aconseguir l'impacte que hauria pogut arribar a tenir considerant els seus atributs.

Compta amb un moviment associatiu fort amb entitats històriques i amb molt de múscul, però falta un nexe que faci que això generi més benefici. Creu que les entitats han de ser autosuficients però han de tenir el suport de l'Ajuntament.

Pel que fa les iniciatives privades, ens parla de dos nous projectes de restauració (enoteca i bar/restaurant) que estan generant programació cultural i aconseguint arrossegar públic

diferent al que assisteix a la programació de l'Ajuntament. El format i el contingut de qualitat són importants.

La programació familiar funciona.

Pel que fa les associacions de veïns i propietaris, creu que l'Ajuntament ha de ser facilitador, donar-los suport de capacitació, recursos, etc.

Quant als joves, creu que el Casal de Joves ha anat a la cerca d'on són els joves i d'oferir-los que poden fer servir l'equipament. Això ha fet que els darrers anys el Casal hagi incrementat l'afluència. L'espai els acull i els permet tirar endavant allò que els agrada. Parla del programa Escolta Jove, que s'ha activat per a revertir els resultats de l'estudi de la situació de l'educació a Masquefa, on ha sortit un fort abandonament escolar a l'ESO associats a oportunitat de guanyar ingressos mitjançant les drogues. També parla del projecte Padrins digitals, que fomenta l'intercanvi i la generació de vincles entre generacions diferents: joves i gent gran.

Veu bé obrir espais de governança però creu que és essencial que l'estratègia sigui compartida entre els diferents agents participants i el consistori.

Creu que és essencial replantejar els objectius i els usos de la Rogelio Rojo, apuntant sobretot a la creació i la formació. Si el 2027 hi ha el projecte executiu fet de la futura obra, ja serà un gran pas. Mentrestant quins espais trobem per aquesta activitat creativa? Com fer més eficient l'espai públic? Es parla d'edificis com el *Francesc Mata i Sanghès* a La Beguda, que podria ser excel·lent per un centre cívic. Can Simon és privat però estan buscant com facilitar a la propietat la rehabilitació que beneficiï la comunitat. A l'espai públic parla de llocs de referència que podrien aprofitar-se per a fer-hi coses com el Cementiri vell o el Turó del Met.

Es requereix un full de ruta sobre el qual actuar i una visió de la funció de la cultura a un municipi com Masquefa, com fer que la governança funcioni. Tot plegat, tenint en compte l'Agenda Urbana Local i els ODS. És important també aportar la mirada experta en els àmbits on convé donar més suport per a després dirigir cap a on es destinen els recursos, revisar el sistema de suport econòmic a les entitats, etc.

En els recursos humans, comenta que falten recursos econòmics i de personal en totes les àrees i que estan treballant per pensar com haurien de créixer.

Tenir en compte el que es va treballar a l'estudi d'imatge de marca de Masquefa Connecta, on es va obtenir una narrativa de territori i una estratègia de comunicació.

6.3. Crida ciutadana

Per tal de recollir la màxima informació possible pel què fa a les opinions, reflexions, desitjos, queixes al voltant de la cultura municipal es va idear una campanya de recollida d'informació pública aprofitant la campanya de Nadal i demanant "la carta als Reis" per la Cultura. Malauradament la campanya no es va poder portar a terme en les dades proposades i es va optar per fer una crida ciutadana més estàndard i online dividida per escoles, gent gran i ciutadania masquefina en conjunt. Els resultats obtinguts, tal i com queda recollit a la diagnosi no són representatius en nombre (per problemes de difusió i lliurament), però ens serveixen per ratificar alguns dels aspectes rellevants de la diagnosi així com recollir alguns imaginaris existents de les diferents franges de població.

A les escoltes es va plantejar de la següent manera (dirigit als docents). De forma semblant també es va fer per la gent gran, però no vam obtenir respostes.

Primer de tot, cal fer saber que el **Pla d'Acció Cultural** és una guia a mig termini per dinamitzar la cultura del municipi i que inclou l'opinió i les propostes de la població.

Es proposa fer una petita roda per acordar/debatre sobre el **què és cultura** per tal d'entrar en matèria. Podeu mostrar les imatges inferiors per ajudar a entrar en el debat. I aquí us llencem algunes preguntes que poden servir per guiar el debat:

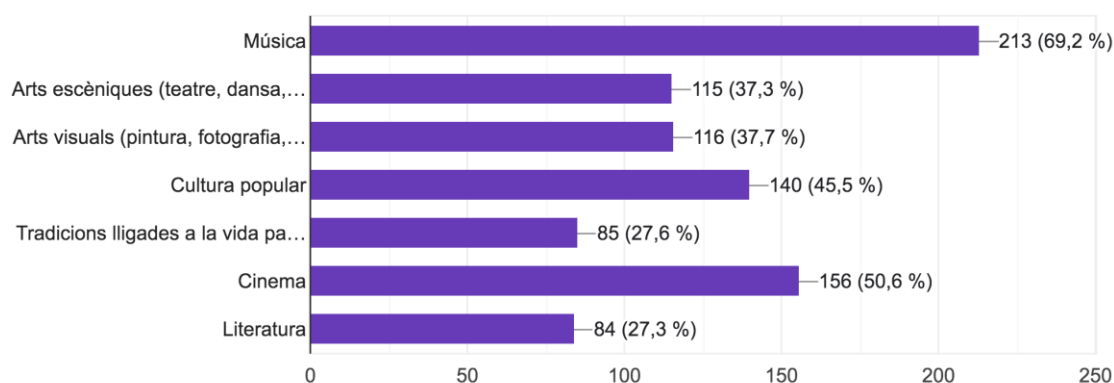
- Quins costums i tradicions hi ha a Masquefa? O què és el que distingeix el municipi?
- I a la zona del Mediterrani?
- Les manifestacions culturals populars com els balls tradicionals, el bestiar de foc, els gegants... qui les fa? per què? Coneixeu algú que les practiqui?
- Quines arts coneixeu?
- Quines us agrada anar a veure/escoltar/gaudir? I quines us agrada practicar?
- Coneixeu algú que aprengui/practiqui alguna art? Coneixeu algú que treballi en l'art?

Cal volcar les principals idees i propostes al formulari.

Adjuntem algunes respostes representatives en forma de gràfic:

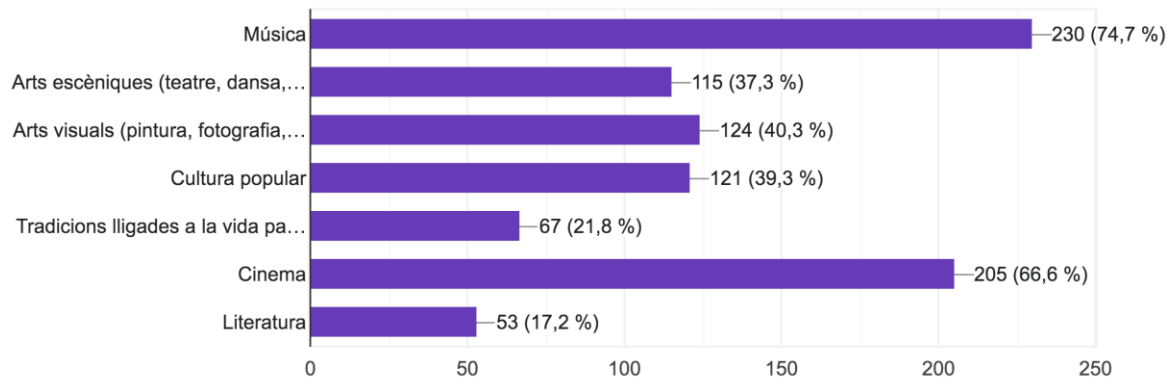
Per tal de prioritzar accions responeu: De totes les manifestacions artístiques i pràctiques culturals quines són les 3 que més coneixen?

308 respuestas

I quines són les 3 que més els interessen?

308 respuestas

Pel què fa a la crida general, la proposta de formulari es va plantejar de la següent manera:

Què n'opines de la cultura de Masquefa?

B *I* U [↗](#) [↖](#)

El novembre de 2024 l'Ajuntament ha començat el procés d'elaboració d'un Pla d'Acció Cultural a Masquefa de la mà de l'empresa consultora Tramoia Cultura i amb l'acompanyament del CERC (Diputació de Barcelona). El document veurà la llum la primavera de 2025 i ha de servir per a fer una reflexió col·lectiva sobre la situació de la cultura al municipi, així com per acordar unes línies estratègiques per als propers anys.

En aquest context i amb la voluntat d'obrir el màxim de canals de comunicació, demanem als masquefins i masquefines que diguin la seva sobre com viuen i veuen la cultura al poble! Les respostes ens serviran per detectar les fortalses i mancances del sistema cultural.

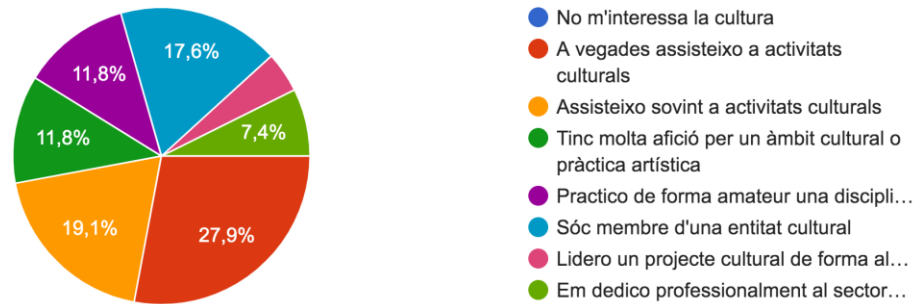
Recollida de respostes **oberta fins el 16/2/25.**

Gràcies per participar-hi!

I pel què fa als resultats, observem les següents tendències:

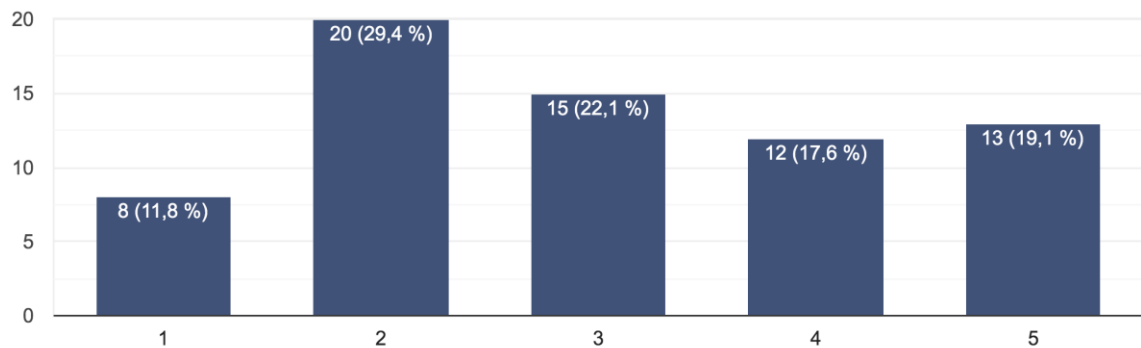
Quin és el teu vincle amb la cultura?

68 respuestas

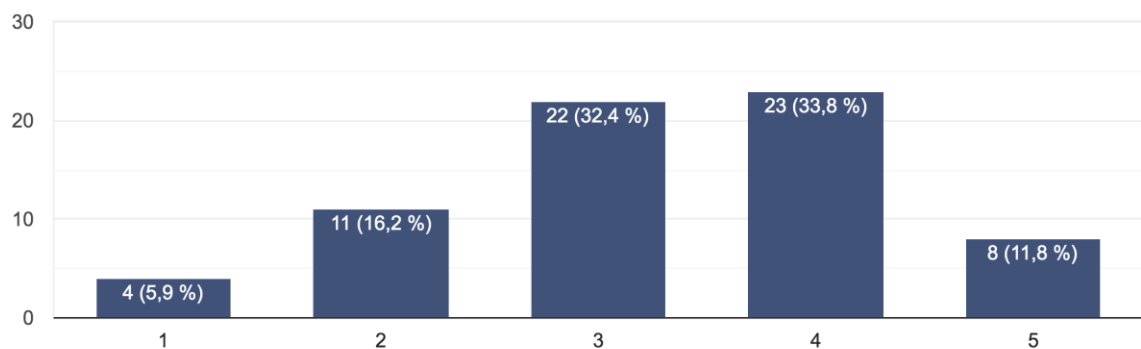
Quin és el teu grau de participació a la vida cultural del municipi? (essent membre d'entitats, liderant projectes culturals, participant com a públic...)

68 respuestas

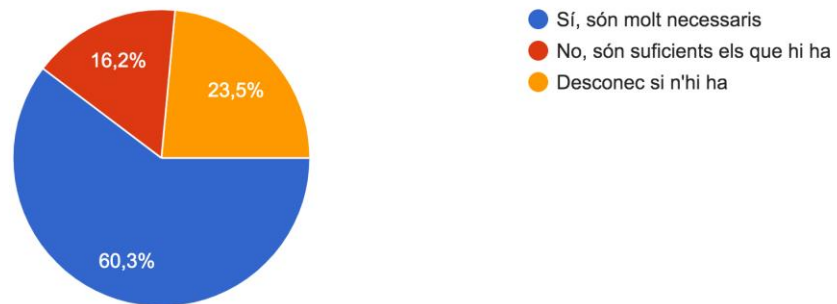

Quin és el teu grau de satisfacció amb la vida cultural a Masquefa? (tenint en compte les propostes formatives que hi ha, la programació, els equipaments, les iniciatives, els recursos...)

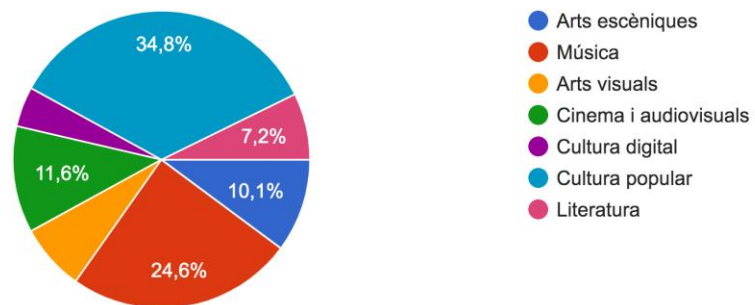
68 respuestas

Creus que manquen espais participatius d'interlocució entre el consistori i la ciutadania?
68 respuestas

Quin àmbit cultural t'interessa més?
69 respuestas

A Masquefa m'agradaria que...

Tens alguna proposta d'acció cultural que voldries que es dugués a terme?

29 respuestas

Teatre, cine etc..

Tenir una colla castellera

BCIN propi i divulgació. Emponderar patrimoni

Mes activistas Per la franca 40/60

Activitats per a joves estudiants que es parteixi dels diversos mons de la cultura aplicat al poble

Activitats culturals a les escoles

Cicles de xerrades sobre l'història del municipi

Información necesaria y ayuda económica por parte del Ayuntamiento para llevar a buen término el proyecto de fomentar la música popular en nuestra localidad.

Colles castelleres

Més actuacions teatrals i musicals

si

Es difícil pero que todas las entidades estuvieran más unidas sin discrepancias

Promocionar la participació de les escoles en actes culturals al poble.

Difondre al públic en general les activitats culturals que ja s'hi fan.

En les festes majors i diferents festes promocionar als artistes locals, ni solament en l'àmbit teatral sinó també el musical.

En el Masquefa sona bé, que em sembla genial, promocionar també artistes locals, ja que tenim l'escola de Música.

La creació d'un centre d'artistes, hi participaria de forma activa

Fer participar a joves i grans en conèixer el passat cultural per mantenir-la viva

Tallers/ espectacles de dansa, de circ, de percussió. Propostes per conèixer altres cultures, etc.

Omplir les plaçes els caps de setmana

Creació d'un centre cultural i artístic, hi participaria en tot el que faci falta

Participo activament a la coral de Martorell i estem preparant un súper muntatge a 100 veus i immersiu, molt sorprenent, potser es podria portar a Masquefa

Crear un lloc on s'escoltin les propostes.

m'agradava molt el concurs de fotografia pel calendari

Que el "sostre de foc" tingui continuïtat

Es importante la ayuda económica por parte del Ayuntamiento, para llevar a buen término la participación de la gente aficionada a la música, que entrara en nuestra Entidad Cultural Musical de Masquefa.

7. Crèdits

El Pla d'Acció Cultural de Masquefa ha estat iniciativa de l'Ajuntament de Masquefa i s'ha dut a terme amb el suport de el Centre d'Estudis i Recursos Culturals de la Gerència de Cultura de la Diputació de Barcelona entre novembre de 2024 i juny de 2025.

El Pla d'Acció Cultural de Masquefa s'aprova en sessió plenària a l'Ajuntament de Masquefa en data 24 d'octubre de 2025.

En l'elaboració del Pla i d'aquest document hi han participat nombrosos agents que tot seguit anomenem.

El Grup Motor que n'ha fet el seguiment i coordinació ha estat format per:

- Roger Vázquez Claravalls - Cap polític de l'àrea de bon govern i desenvolupament econòmic. Regidor d'Administració, societat digital i transparència; Desenvolupament econòmic; Cultura, i La Beguda
- Daniel Gutiérrez Espartero - Alcalde i Cap polític de l'àrea de planificació estratègica i cohesió social. Regidor de Planificació Estratègica; Habitatge; Transició energètica, i Finances Públiques
- Imma Amill – Tècnica de Cultura i Esports
- Jordi López – Director de la Biblioteca M. Carme Junyent Figueras
- Guillem Miralles – Tècnic del Centre d'Estudis i Recursos Culturals de la Diputació de Barcelona
- Rosa Cerarols – Tramoia Cultura
- Paula Vallejo Gómez – Tramoia Cultura
- Clara Saperas – Tramoia Cultura

En l'elaboració del document hi han participat:

Ajuntament de Masquefa:

- Roger Vázquez Claravalls - Cap polític de l'àrea de bon govern i desenvolupament econòmic. Regidor d'Administració, societat digital i transparència; Desenvolupament econòmic; Cultura, i La Beguda
- Daniel Gutiérrez Espartero - Alcalde i Cap polític de l'àrea de planificació estratègica i cohesió social. Regidor de Planificació Estratègica; Habitatge; Transició energètica, i Finances Públiques
- Isis Abad Ruiz - Cap política de l'àrea de cohesió territorial, desenvolupament sostenible, seguretat i civisme. Regidora de Barris i Cicles de la Vida
- Olga Codina Santasusana - Cap de l'àrea política de drets socials, cultura i esports. Regidora de Feminismes, igualtat i diversitat; Acció climàtica; Participació ciutadana i comunicació, i Benestar animal.
- Lenny Denise Abreu Esquivel - Regidora d'Educació i Benestar social
- Sergi Fabregat Risueño - Regidor de Seguretat i civisme i Esports
- Isabel Lumeras Molina - Regidora de Desenvolupament urbà i Cohesió territorial

Cos tècnic:

- Imma Amill – Tècnica de Cultura i Esports
- Jordi López – Director de la Biblioteca M. Carme Junyent Figueras
- Lourdes Bosch – Cap de l'Àrea de Drets Socials
- Àngels Munné – Cap de l'Àrea de Serveis Territorials

- Silvia Mas – Tècnica de Comerç, Emprenedoria i Europa
- Lara Pérez – Tècnica d'Empresa i Promoció del Territori
- Carol Villanova – Tècnica de Societat Digital i Agenda 2030 (falta confirmar)
- Carme Alias – Tècnica d'Educació i Feminismes
- Dario Muhi – Director de Ràdio Masquefa i TV
- Enric Almirall - Dinamitzador del Casal de Joves

Agents culturals:

- L'Alzinar, Societat Recreativa i Cultural
- Colla de Ball de Bastons de Masquefa
- Coral L'Alzinar
- Espai Musical L'Alzinar
- Associació Colla de Geganters i Grallers de Masquefa
- Ball de Diables de Masquefa
- Cofradía del Cristo Crucificado y Ntra. Sra. de los Dolores
- Grup de Teatre Teatrerus
- Xaranga Drac
- Associació Artística Missatgers
- Associació de la Gent Gran
- Societat Recreativa Unió Begudenca
- Colla Gegantera La Beguda
- Associació Propietaris i Veïns Can Valls
- Associació de Propietaris de Can Parellada
- Associació Cultural i Recreativa El Maset
- Associació de Propietaris de Can Quiseró
- Escola de Dansa Noemí Rubira
- Jordi Tomàs - Coordinador del Cicle "Masquefa Sona Bé"
- Jordi Ferron
- Javi Méndez - Director de Cinema
- Mercè Gallego - Dissenyadora Gràfica i Fotògrafa
- Victor Mozo - Escriptor
- Marian - Escultora
- Paula Manzano - Ballarina
- Marc Ferrer - Música
- David Oliva - Música
- Javi Murillo - Música
- Joan Luna - Historiador Local
- Juli Molano - Historiador Local
- Francesc Mas - Historiador Local
- Xavi Pérez - Historiador Local
- Clara Farbiarz Mas -Membre de La Teranyina Coop de Tècniques de so

Diputació de Barcelona

Coordinació metodològica, suport tècnic i de contingut:

- Laia Gargallo, cap de l'Oficina d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)
- Aina Roig, cap de la Secció Tècnica de l'Oficina d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)
- Guillem Miralles, tècnic de l'Oficina d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)
- Mònica Ruz, cap de la secció tècnica de l'Oficina Difusió Artística (ODA)

- Enric Vilagrosa, cap de la Secció de Planificació, Avaluació i Qualitat (Gerència de Serveis de Biblioteques)
- Teresa Reyes, cap de la secció tècnica de l'Oficina Patrimoni Cultural (OPC)
- Jaume Enric Zamora Escala, Cap de la Unitat de la Xarxa d'Arxius Municipals de la Diputació de Barcelona
- Cristina Rodríguez, cap de la Unitat de Suport Tècnic i Gestió dels Ajuts Econòmics (Gerència Serveis Cultura)
- María del Agua Cortés Elía, Tècnica de l'Oficina de Patrimoni Cultural (OPC)

Coordinació i redacció:

Rosa Cerarols i Paula Vallejo (Tramoia Cultura)

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Cultura

**Gerència de Serveis de Cultura
Oficina d'Estudis i Recursos Culturals**

Montalegre, 7. 08001 Barcelona

Tel. 934 022 565

o.estudisrc@diba.cat

www.diba.cat